

บทที่ 5

ผู้ชมกลุ่มรักต่างเพศกับการถอดรหัสอัตลักษณ์ “กะเทย” ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์

จากบทที่ 4 ซึ่งเป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ในฐานะพื้นที่การเข้ารหัสของนางโชว์ ในบทนี้เป็นการศึกษาถึงการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของผู้ที่อยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ ในส่วนของผู้ชมการแสดงกลุ่มรักต่างเพศซึ่งเป็นผู้ถอดรหัส (decoder) อันประกอบไปด้วยคน 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ชาย และกลุ่มผู้หญิง ซึ่งประกอบสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากกะเทย โดยผู้วิจัยต้องการทราบว่าผู้ชมกลุ่มรักต่างเพศนั้นมีทัศนคติและการถอดความหมายด้วยจุดยืนของ “ความเป็นอื่น” (otherness) ของผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ “กะเทย” ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์อย่างไร โดยกระบวนการเข้าถึงข้อมูลของผู้วิจัย คือ การสัมภาษณ์เจาะลึก มีการบันทึกข้อมูลที่ได้มาด้วยการบันทึกเสียง การจดบันทึกและการจดจำ ทั้งนี้ ข้อมูลที่น่าสนใจ แบ่งออกเป็น 4 ประเด็น คือ

1. นัยยะของคำว่า “กะเทย” และ “คาบาเร่ต์โชว์”
2. ลักษณะภายนอก (physical appearance)
3. การแสดง (action)
4. การสื่ออารมณ์ (emotion)

ในเบื้องต้นจะกล่าวถึงภูมิหลังของผู้เข้ารหัสกลุ่มรักต่างเพศ ซึ่งเป็นข้อมูลในด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจ-สังคม และรูปแบบการเที่ยวกลางคืนของผู้ถอดรหัสแต่ละคนในรูปแบบของตารางและคำอธิบายโดยย่อ โดยแยกเป็นกลุ่มผู้ถอดรหัสชายและกลุ่มผู้ถอดรหัสหญิง

ข้อมูลในด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจ-สังคมของผู้ถอดรหัสจะแบ่งออกเป็น อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และความเกี่ยวข้องกับชายรักชาย ส่วนข้อมูลด้านรูปแบบการเที่ยวกลางคืน จะแบ่งออกเป็นประเภทของร้านที่นิยมเที่ยว ความถี่ของการเที่ยว การดูคาบาเร่ต์โชว์ ก่อนจะเข้ามาในพื้นที่ร้าน Mogue bar และความถี่ในการดูคาบาเร่ต์โชว์

ตารางที่ 5.1
แสดงข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชาย
ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์

ผู้ถอดรหัส ชาย ภูมิหลัง	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
1. โครงสร้างทาง เศรษฐกิจ-สังคม					
1.1 อายุ	- 24 ปี	- 30 ปี	- 30 ปี	- 28 ปี	- ทั้งหมดอายุ ไม่เกิน 30 ปี
1.2 การศึกษา	- อนุปริญญา ด้านคอม- ธุรกิจ	- ปริญญาโท ด้านบัญชี	- ปริญญาตรี ด้านศิลปกรรม	- ปริญญาตรี คอมพิวเตอร์	- ส่วนใหญ่เรียน จบปริญญาตรี
1.3 อาชีพ	- พนักงานเสิร์ฟ ที่ Mogue bar	- ผู้จัดการ ด้านบัญชี	- นักเขียน การ์ตูน	- วิศวกร	- ทุกคนเป็น พนักงาน เอกชน
1.4 รายได้	- ค่อนข้างดี	- ดี	- ค่อนข้างดี	- ดี	- บางส่วน รายได้ดีและ ค่อนข้างดี
1.5 ความเกี่ยว ข้องกับ ชายรักชาย	- เพื่อนร่วมงาน	- ไม่มีเพื่อน เป็นชายรักชาย	- เพื่อนร่วมงาน	- เพื่อน สมัยเรียน เพื่อนร่วมงาน	- ส่วนใหญ่ มีฐานะ เพื่อนร่วมงาน
2. รูปแบบการ เที่ยวกลางคืน					
2.1 ประเภท ของร้าน	- ร้านทั่วไป	- ร้านทั่วไป	- ร้านทั่วไป	- ร้านทั่วไป	- ทุกคนเที่ยว ที่ร้านทั่วไป
2.2 ความถี่ของ การเที่ยว	- เที่ยวบ้าง	- ไม่ค่อยเที่ยว	- ไม่ค่อยเที่ยว	- เที่ยวบ้าง	- บางส่วน เที่ยวบ้าง และ ไม่ค่อยเที่ยว

ตารางที่ 5.1 (ต่อ)

ผู้ถอดรหัส ชาย	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
ภูมิหลัง					
2.3 การดูโชว์ ก่อนจะดูที่ Mogue bar	- ไม่เคย	- เที่ยเตอร์ ขนาดใหญ่	- เที่ยเตอร์ ขนาดใหญ่, ร้านของเกย์	- เที่ยเตอร์ ขนาดใหญ่, ร้านทั่วไป	- ส่วนใหญ่ดู ที่เที่ยเตอร์ ขนาดใหญ่ มาก่อน
2.4 ความถี่ในการ ดูโชว์	- ดูเป็นประจำ	- นาน ๆ ครั้ง	- นาน ๆ ครั้ง	- ดูบ้าง	- บางส่วนดู นาน ๆ ครั้ง ส่วนน้อยดู เป็นประจำ และดูบ้าง

ในส่วนของผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชายมีจำนวน 4 คน จากข้อมูลทางโครงสร้างทางเศรษฐกิจ-สังคม ผู้ถอดรหัสมีอายุตั้งแต่ 24-30 ปี ในด้านการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่ค่อนข้างหลากหลาย ผู้ถอดรหัสทุกคนทำงานในบริษัทของเอกชน ด้านรายได้บางส่วนมีรายได้ดีและบางส่วนมีรายได้ค่อนข้างดี ในเรื่องความเกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชายพบว่า ผู้ถอดรหัสส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับชายรักชายในฐานะเพื่อนร่วมงาน และมีบ้างที่คบหาเป็นเพื่อนสมัยเรียน และมีส่วนน้อยที่ไม่เกี่ยวข้องกับชายรักชายเลย

จากข้อมูลทางด้านรูปแบบการเที่ยวกลางคืนและการดูคาบาเร่โชว์ ในแง่รูปแบบการเที่ยวกลางคืน ผู้ถอดรหัสชายบางส่วนเที่ยวกลางคืนบ้าง และบางส่วนไม่ค่อยเที่ยวกลางคืนโดยประเภทของร้านที่ทุกคนนิยมเข้าไปใช้บริการ คือ ร้านสำหรับชายหญิงทั่วไป สำหรับการดูคาบาเร่โชว์ ก่อนที่ผู้ถอดรหัสชายจะดูโชว์ที่ร้าน Mogue Bar ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่จะดูโชว์ที่เที่ยเตอร์ขนาดใหญ่ที่เมืองทองเที่ยวมาก่อน มีส่วนน้อยที่เคยดูที่ร้านสำหรับกลุ่มชายรักชายและสถานบันเทิงทั่วไป รวมถึงไม่เคยดูคาบาเร่โชว์มาก่อนที่จะเข้ามาอยู่ในพื้นที่นี้ สำหรับความถี่ในการดูคาบาเร่โชว์ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายบางส่วนนั้นดูนาน ๆ ครั้ง มีส่วนน้อยที่ดูบ้างและดูเป็นประจำ

ตารางที่ 5.2
แสดงข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิง
ในพื้นที่คาบาเรต์โซว์

ผู้ถอดรหัส หญิง ภูมิหลัง	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
1. โครงสร้างทาง เศรษฐกิจ- สังคม					
1.1 อายุ	- 26 ปี	- 27 ปี	- 32 ปี	- 28 ปี	- ส่วนใหญ่อายุ ไม่เกิน 30 ปี
1.2 การศึกษา	- ปริญญาตรี ด้านภาษา	- ปริญญาตรี ด้านคอมพิวเตอร์	- ปริญญาตรี ด้านประถม- ศึกษา	- ปริญญาตรี ด้านนาฏศิลป์	- ส่วนใหญ่ เรียนจบ ปริญญาตรี
1.3 อาชีพ	- บรรณารักษ์	- ที่ปรึกษาด้าน คอมพิวเตอร์	- เจ้าหน้าที่ สรรพากร	- แदनเซอร์	- ส่วนใหญ่เป็น พนักงานรัฐ
1.4 รายได้	- รายได้ดี	- รายได้ดี	- ค่อนข้างดี	- รายได้ดี	- ส่วนใหญ่ รายได้ดี
1.5 ความเกี่ยว ข้องกับ ชายรักชาย	- เพื่อน สมัยเรียน	- เพื่อน สมัยเรียน	- เพื่อนสนิท	- เพื่อนสนิท	- บางส่วน เป็นเพื่อน สมัยเรียน และเป็น เพื่อนสนิท

ตารางที่ 5.2 (ต่อ)

ผู้ถอดรหัส หญิง ภูมิหลัง	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เป็ด	สรุป
2. รูปแบบการ เที่ยวกลางคืน					
2.1 ประเภท ของร้าน	- ร้านทั่วไป	- ร้านทั่วไป	- ร้านของเกย์	- ร้านของเกย์,	- บางส่วนเที่ยว ร้านของเกย์ และร้านทั่วไป
2.2 ความถี่ใน การเที่ยว	- ไม่ค่อยเที่ยว	- เที่ยวบ้าง	- เที่ยวประจำ	- เที่ยวประจำ	- บางส่วนเที่ยว เป็นประจำ มีบ้างที่ไม่ ค่อยเที่ยว/ เที่ยวบ้าง
2.3 การดูโชว์ ก่อนจะดูที่ Mogue bar	- ไม่เคย	- เที่ยเตอร ขนาดใหญ่, ร้านทั่วไป	- เที่ยเตอร ขนาดใหญ่, ร้านของเกย์	- เที่ยเตอร ขนาดใหญ่, ร้านของเกย์	- ส่วนใหญ่ดูที่ เที่ยเตอรขนาด ใหญ่ บางส่วน ดูที่ร้านของ เกย์มาก่อน
2.4 ความถี่ใน การดูโชว์	- นาน ๆ ที่	- ดูบ้าง	- ดูเป็นประจำ	- ดูเป็นประจำ	- บางส่วนดูเป็น ประจำ ส่วน น้อยดูบ้าง และเคยดู เพียงครั้งเดียว

ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิงมีจำนวน 4 คน จากข้อมูลทางโครงสร้างทางเศรษฐกิจ-สังคม ผู้ถอดรหัสมีอายุตั้งแต่ 26-32 ปี ในด้านการศึกษา ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาที่ค่อนข้างหลากหลาย ด้านการประกอบอาชีพ ด้านการประกอบอาชีพ ผู้ถอดรหัสทุกคนทำงานของรัฐ โดยบางส่วนมีรายได้ดีและบางส่วนมีรายได้ค่อนข้างดี ในเรื่องความเกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักชายพบว่า ผู้ถอดรหัสบางส่วนเกี่ยวข้องกับชายรักชายในฐานะเพื่อนสมัยเรียน และมีบางส่วนที่คบหาเป็นเพื่อนสนิท

จากข้อมูลทางด้านรูปแบบการเที่ยวกลางคืนและการดูคาบาเร่ต์โชว์ ในแง่รูปแบบการเที่ยวกลางคืน ผู้ถอดรหัสหญิงบางส่วนเที่ยวเป็นประจำ มีบ้างที่ไม่ค่อยเที่ยว/เที่ยวบ้างโดยประเภทของร้านที่ทุกคนนิยมเข้าไปใช้บริการ คือ ร้านสำหรับชายหญิงทั่วไป สำหรับการดูคาบาเร่ต์โชว์ ก่อนที่ผู้ถอดรหัสหญิงจะดูโชว์ที่ร้าน Mogue Bar ซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษา ส่วนใหญ่จะดูโชว์ที่เรียเตอร์ขนาดใหญ่ที่เมืองทองเที่ยวมาก่อน มีบางส่วนที่เคยดูที่ร้านสำหรับกลุ่มชายรักชาย และมีส่วนน้อยดูที่สถานบันเทิงทั่วไป สำหรับความถี่ในการดูคาบาเร่ต์โชว์ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงบางส่วนดูโชว์เป็นประจำ มีส่วนน้อยที่ดูบ้างและเคยดูเพียงครั้งเดียว

จากที่ได้กล่าวมาในข้างต้นคือภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสทั้งผู้ชายและผู้หญิง โดยในส่วนต่อมาจะเป็นการถอดรหัสของกลุ่มตัวอย่างต่อนัยยะของคำว่า “กะเทย” และ “คาบาเร่ต์โชว์” ลักษณะภายนอก (physical appearance) การแสดง (action) และการสื่ออารมณ์ (emotion) ของกะเทยในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

นัยยะของคำว่า “กะเทย” และ “คาบาเร่ต์โชว์”

ในที่นี้ เป็นการศึกษาทัศนคติของผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศ ทั้งผู้ชายและผู้หญิงว่ามีมุมมองหรือให้ความหมายต่อคำว่า “กะเทย” และ “คาบาเร่ต์โชว์” อย่างไรโดยยึดเอารูปแบบการสื่อสารตัวตนของนางโชว์ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์เป็นพื้นฐาน จากที่ผู้วิจัยได้สอบถามในเบื้องต้นแล้วว่าผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศนั้นมองว่า นางโชว์คือใคร ซึ่งคำตอบที่ได้รับจากทุกคน คือ “กะเทย” หรือนางโชว์มีการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทยนั่นเอง ดังนี้

นัยยะคำว่า “กะเทย”

สำหรับนัยยะของคำว่ากะเทย จะประกอบไปด้วย การนิยามคำว่า “กะเทย” และทัศนคติต่อ “นางโชว์” จากผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศซึ่งออกเป็นกลุ่มผู้ชายและกลุ่มผู้หญิงในพื้นที่คาบาเร่ต์

นิยามคำว่า “กะเทย” ปัจจุบันในสังคมไทย คำที่มีความหมายที่แสดงถึงความเป็นชายที่รักเพศเดียวกันนั้นมีอยู่มากมาย ดังที่รับรู้และใช้กันในวงกว้าง เช่น คำว่า รักร่วมเพศ เกย์ ดู้ด แต่ว เพศที่สาม สาวประเภทสอง รวมถึง กะเทย ในที่นี้ผู้วิจัยต้องการทราบนิยามของคำว่า “กะเทย” โดยผู้ถอดรหัสในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ว่าเป็นอย่างไร ซึ่งสรุปได้ดังตารางที่ 5.3

ตารางที่ 5.3
แสดงนิยามกะเทยโดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชาย

กลุ่มผู้ชาย					
นิยาม 'กะเทย'	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
	- ทำให้รูปลักษณะ ดูเป็นหญิง - มีจิตใจชอบ เพศเดียวกัน	- ทำให้รูปลักษณะ ดูเป็นหญิง	- ทำให้รูปลักษณะ ดูเป็นหญิง	- ทำให้รูปลักษณะ ดูเป็นหญิง	- ทุกคนมองใน เชิงกายภาพ คือมี รูปลักษณะ เป็นผู้หญิง - ส่วนน้อยมอง เชิงจิตใจ

ในส่วนของผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชายได้ให้นิยาม “กะเทย” ด้วยมิติทางกายภาพและมิติทางจิตใจ โดยมิติทางกายภาพหรือลักษณะภายนอกเป็นมิติที่ถูกนิยามถึงมากที่สุด กล่าวคือ กะเทย คือ ผู้ที่แต่งกายข้ามเพศด้วยเสื้อผ้าผู้หญิง มีการแต่งหน้าทาปาก โดยอาจทำศัลยกรรมในร่างกายซึ่งเป็นการแปรเปลี่ยนร่างกายในเวลาอันรวดเร็ว เช่น การเสริมหน้าอกหรือแปลงเพศเพื่อให้มีรูปร่างเหมือนผู้หญิงหรือไม่ก็ได้ ดังที่อาร์มกล่าวว่า “กะเทยเป็นพวกที่แต่งตัว มินิม หรือผ่าแล้ว แต่งชุดเหมือนผู้หญิง แต่ถ้าเป็นเกย์ ก็เหมือนผู้ชาย 2 กลุ่มนี้ชอบผู้ชายเหมือนกัน”¹

คำสัมภาษณ์ของอาร์ม พนักงานเสิร์ฟร้าน Mogue Bar สะท้อนถึงการรับรู้ต่ออัตลักษณ์ของกะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเรา คือ กะเทยอยู่ในฐานะ ‘เขา’ (them) หรือมีความเป็นอื่น (otherness) จากอัตลักษณ์ผู้ชายของตนซึ่งอยู่ในฐานะ ‘เรา’ (us) แต่มีความแตกต่างกันในแง่กายภาพหรือลักษณะภายนอก ซึ่งกะเทยมีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้หญิง ขณะที่เกย์มีการแต่งกายเช่นเดียวกับผู้ชายทั่วไป

นิยามกะเทยในมิติทางจิตใจถูกกล่าวถึงในบางส่วนของผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชาย กล่าวคือ กะเทยคือ ผู้ที่มีจิตอย่างผู้หญิง และพึงพอใจต่อผู้ชายซึ่งมีเพศเดียวกันกับตน นอกจากนี้ ยังมีการเทียบเคียง อัตลักษณ์กะเทยกับอัตลักษณ์เกย์โดยแยกระบุถึงความเหมือนร่วมและความต่างของ คือ กะเทยกับเกย์มีจิตใจที่ชอบผู้ชายเหมือนกัน ซึ่งเป็นการรับรู้กะเทยในมิติของเพศวิถี (sexuality)

¹สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

การแต่งกายข้ามเพศด้วยเสื้อผ้าของผู้หญิง นอกจากจะถูกนิยามว่าบุคคลผู้นั้นได้ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทย ซึ่งเป็นมิติทางกายภาพแล้ว ผู้ถอดรหัสชายบางคนยังมีมุมมองว่าการกระทำเช่นนี้แสดงถึงจิตใจที่ไม่ปกติของบุคคลผู้นั้น หรือให้ความหมายว่า กะเทย คือ ผู้ที่มีจิตใจที่ผิดปกติตนเอง คำนิยามเช่นนี้จึงมีนัยยะเกี่ยวกับลำดับความสัมพันธ์ของอัตลักษณ์ คือ ความหมายของความเป็นกะเทยนั้นต่ำกว่าความหมายของความเป็นผู้ชาย และแสดงถึงความเป็นอื่นจากตน ดังคำสัมภาษณ์ของพี นักเขียนการ์ตูนวัย 30 ปี กล่าวว่า “...ผู้ชายที่ไหนจะอยากแต่งตัวเป็นผู้หญิง อันนั้นเค้าเป็นโรคจิตนะสิ ชอบแต่งตัวเป็นหญิง เป็นการแอนตี้ชีวิตจริงไ่มั้ย...ก็คิดว่าจิตนะ ในความคิดพี ก็เค้าเกิดมาเป็นผู้ชายนี่ แต่ว่าเค้าต้องแสดงออกเป็นผู้หญิง แสดงว่าเค้ารับตัวเองไม่ได้ที่เป็นผู้ชาย...”²

ความคิดเห็นของพีต่อการนิยามคำว่ากะเทยในมิติของจิตใจ สอดคล้องกับแนวคิดอัตลักษณ์ด้านจิตวิทยา กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงอัตลักษณ์ของผู้ชายเป็นกะเทยนั้นเป็นลักษณะของ “การเปลี่ยนเป็น” (conversion) จากการที่บุคคลซึ่งเป็นผู้ชายไม่ยอมรับอัตลักษณ์อันก่อนของตนเอง โดย “การเปลี่ยนเป็น” กะเทยนั้น บุคคลต้องประสบกับการดิ้นรน และความกังวลภายในตนเอง ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงอย่างสุดขั้วในทัศนคติต่อตนเอง นอกจากนี้ พีมองว่าการ “กลายเป็น” ของกะเทยเป็นปัญหาชนิดหนึ่ง และที่สำคัญ พีมองว่าปัญหาของกะเทยนั้นเป็นปัญหาระดับปัจเจกมากกว่าที่สังคมสร้างขึ้น

ผู้ถอดรหัสชายมองว่าการ “กลายเป็น” ของกะเทยบางส่วนนั้นไม่ใช่เพียงการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าแบบผู้หญิงเพียงอย่างเดียว หากแต่มีการจัดการกับร่างกายโดยการศัลยกรรมอันเป็นผลมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการแพทย์อีกด้วย ดังที่หวายกล่าวว่า “...เป็นการเปลี่ยนเพศ ด้วยการปรุงแต่งภายนอก หรือถ้าสมมติว่าใจถึงหน่อยก็เป็นการทำศัลยกรรมไปเลย แต่ไม่จำเป็นว่าเค้าจะต้องมีเพศสัมพันธ์อะไรมัย คือ คิดว่าน่าจะเป็นความพึงพอใจที่ได้มีความเป็นผู้หญิงในร่างกาย”³

หวายมองว่า การศัลยกรรมซึ่งเป็นการเปลี่ยนร่างกายให้ดูเป็นผู้หญิงภายในระยะอันรวดเร็ว นั้น เป็นเรื่องที่ต้องใช้ความ “ใจถึง” หรือความกล้ามากเป็นพิเศษกว่าคนทั่วไป ซึ่งเป็นการให้ความแตกต่างของกะเทยกับตน หรือมีนัยยะของความเป็นอื่นออกไปจากผู้ชายกลุ่มรักต่างเพศเช่นตนนั่นเอง

²สัมภาษณ์ พี, 21 มกราคม 2550.

³สัมภาษณ์ หวาย, 12 มกราคม 2550.

กล่าวได้ว่า ประเภทของเพศ (sex) หรือเพศสภาพ (gender) ของบุคคลหนึ่ง ๆ เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เราจะรับรู้ได้ว่า บุคคลที่เราพบเห็นหรือบุคคลที่เราสื่อสารด้วยนั้นคือใคร หรือมีอัตลักษณ์เป็นเช่นไร อันจะนำมาสู่รูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันว่าควรเป็นไปอย่างไร

สำหรับผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชาย ไม่ว่าจะเป็นการนิยามคำว่า “กะเทย” ทางกายภาพหรือจิตใจ กะเทย คือ ผู้ที่มีอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากตนในลักษณะที่แบ่งเขาแบ่งเราอย่างชัดเจน และบางส่วนให้ความหมายว่า กะเทยอยู่ในฐานะที่ “เป็นอื่น” ในลักษณะที่ต่ำกว่าตนซึ่งประกอบสร้างอัตลักษณ์เป็นผู้ชาย

ตารางที่ 5.4

แสดงนิยามกะเทยโดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
นิยาม	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
‘กะเทย’	- ผิดปกติทางร่างกาย/จิตใจ - มีกิริยาท่าทางที่ชัดเจนกว่าเพศอื่น - เพศพิเศษที่ไม่ใช่หญิงและชาย	- ทำให้รูปลักษณะดูเป็นหญิง - มีจิตใจเป็นหญิง	- ทำให้รูปลักษณะดูเป็นหญิง - มีกิริยาท่าทางดูเป็นหญิง	- มีจิตใจละเอียดอ่อน - มีสิ่งที่พิเศษกว่าคนอื่น	- ส่วนมากมองด้านจิตใจ - บางส่วนมองด้านกายภาพคือมีรูปลักษณะเป็นหญิง - บางส่วนมองด้านกิริยาท่าทาง - บางส่วนพูดถึงความพิเศษโดยไม่ระบุเพศ

โดยรวมแล้ว ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิงได้ให้นิยาม “กะเทย” ด้วยมิติทางจิตใจเป็นส่วนใหญ่ และบางส่วนนิยามด้วยมิติทางกายภาพ สำหรับมิติด้านจิตใจ ผู้ถอดรหัสได้ให้นิยามว่า กะเทย คือ ผู้ที่มีจิตใจหรือความต้องการที่อยากเป็นผู้หญิง เป็นผู้ที่มีความละเอียดอ่อนในจิตใจ

รวมถึงเป็นผู้ที่มีจิตใจที่ผิดปกติ ปอ ซึ่งเคยมีเพื่อนเป็นชายรักชายเมื่อครั้งที่เรียนในมหาวิทยาลัย และเป็นเพื่อนของผู้วิจัยเองได้นิยามคำนี้ว่า “เป็นเพศพิเศษที่ไม่ใช่ผู้ชายและผู้หญิง มีความสามารถพิเศษต่างจากปกติธรรมดา ทั้งแง่บวกและแง่ลบ มีอารมณ์การแสดงออกที่ชัดเจนมากกว่าเพศอื่น แล้วก็มีผลผิดปกติในร่างกายและจิตใจ” ⁴

คำนิยามของปอ สะท้อนถึงการรับรู้ต่ออัตลักษณ์กะเทย ในฐานะผู้ที่เป็น ‘พวกเขา’ (them) กล่าวคือ กะเทยมีความแตกต่างทั้งจากตนซึ่งเป็นผู้หญิงและรวมถึงผู้ชายซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกัน คือกลุ่มคนที่รักต่างเพศ (heterosexual) ซึ่งอยู่ในฐานะ ‘พวกเรา’ (us) นอกจากนี้ ความแตกต่างทางอัตลักษณ์ของกะเทยยังอยู่ในฐานะผู้ที่มีความผิดปกติ (abnormality) จากหญิงชายทั่วไป การใช้คำว่า “พิเศษ” ซึ่งปอใช้แทนลักษณะของกะเทยทั้งด้านกายภาพและจิตใจ จึงมีแนวโน้มไปในทางลบมากกว่าทางบวก หรือหากจะมองในเชิงลำดับชั้นทางอัตลักษณ์ กะเทยคือผู้ที่อยู่ในสถานะที่ต่ำกว่าผู้หญิงและผู้ชายนั่นเอง อย่างไรก็ตาม มุมมองของกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงที่สะท้อนถึงความเป็นอื่นของกะเทยนั้น ไม่ได้เป็นปัญหาระดับปัจเจกเท่านั้น คำว่า “พิเศษ” แปลว่า ยังมีด้านที่ดีด้วย หรือไม่ใช่แค่ด้านที่เป็นอื่นเท่านั้นเมื่อเทียบกับความหมายที่กลุ่มตัวอย่างผู้ชายได้ให้ไว้ก่อนหน้านี้

ผู้ถอดรหัสบางส่วนเลือกที่จะไม่อ้างอิงความเป็นกะเทยโดยหยิบยกความเป็นชายหรือความเป็นหญิงมาอธิบายนิยามดังกล่าว กะเทยจึงหมายถึงเพศหนึ่งที่เฉพาะเจาะจง ซึ่งทัศนะเช่นนี้ สะท้อนถึงการยอมรับว่าเพศในสังคมไม่ได้มีเพียงแค่สองเพศเท่านั้น ดังคำสัมภาษณ์ของปอที่ได้อ้างไว้ข้างต้น

ในทัศนะของเปิ้ล แดนเซอร์วัย 28 ปี ซึ่งมีกลุ่มสังคมที่ผูกพันใกล้ชิดกับชายรักชายเป็นส่วนใหญ่ตั้งแต่ช่วงชีวิตวัยเรียนจนถึงปัจจุบัน ได้ใช้คำว่า ‘พิเศษ’ แทนในการนิยามคำว่า กะเทย ด้วยทิศทางที่ต่างออกไป ดังคำสัมภาษณ์ของเปิ้ลที่ว่า “เป็นบุคคลอีกเพศหนึ่ง ที่มีความละเอียดอ่อนในจิตใจ เค้านจะมีอะไรที่พิเศษกว่าคนอื่น” ⁵

คำนิยามของเปิ้ล แสดงถึงการนิยามทางด้านจิตใจในเชิงบวก ซึ่งหมายความว่า อัตลักษณ์ของกะเทยมีสถานะที่เท่าเทียมกับอัตลักษณ์ทางเพศแบบอื่น ๆ การประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศสภาพที่นอกเหนือจากชายหรือหญิงนั้นไม่ใช่เรื่องแปลกแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม คำว่า “เพศพิเศษ” หรือ “บุคคลอีกเพศหนึ่ง” ทั้งในเชิงลบและเชิงบวกดังนิยามโดยปอและเปิ้ลให้

⁴สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

⁵สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

ต่อกะเทยนั้นแสดงให้เห็นว่า ความหมายของความเป็นกะเทยนั้นมีความเป็นอื่น (otherness) ไปจากความเป็นผู้หญิงของตน

การนิยามเชิงกายภาพเป็นสิ่งที่ผู้ถอดรหัสหญิงบางส่วนได้อธิบาย โดยให้ความหมายว่า กะเทยคือ ผู้ที่แต่งกายและแต่งหน้าอย่างผู้หญิง และมีกิริยาท่าทางที่กระตือรือร้นคล้ายผู้หญิง จะเห็นได้ว่า กะเทย หมายถึง ผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ด้วยรูปลักษณะภายนอกและการมีการแสดงออกทางกิริยาท่าทางตามบทบาทของผู้หญิงทางสังคมอย่างเห็นได้ชัด ดังคำสัมภาษณ์ของ ก้อย เจ้าหน้าที่รัฐวัย 32 ปี ซึ่งใช้ชีวิตอย่างใกล้ชิดกับกลุ่มชายรักชายทั้งการทำงานและการเที่ยวสังสรรค์ “...คือมองปุ๊บก็รู้เลย คือเค้าจะทำตัวให้เหมือนผู้หญิงที่สุด ทาปาก เขียนคิ้ว สวยไม่สวย เค้าก็ทำ เหมือนแบบ ให้อ่านว่าชั้นสาวนะ ตรงคำพูดก็จิบปากจิบคำนิดหนึ่ง ท่าทางก็ออกสาว จิบไม้จิบมือ...”⁶

การให้นิยามคำว่า “กะเทย” ของผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่ เป็นไปในทางที่ยอมรับต่ออัตลักษณ์ของกะเทยหรือมองว่ากะเทยอยู่ในสถานะที่ค่อนข้างเท่าเทียมกับอัตลักษณ์แบบรักต่างเพศ อย่างไรก็ตาม อัตลักษณ์แบบกะเทย ยังคงแตกต่างหรือมีความเป็นอื่น (otherness) จากอัตลักษณ์แบบผู้หญิงของตน และแม้ว่ากลุ่มตัวอย่าง เช่น ก้อยจะยอมรับได้ แต่น้ำเสียงและคำสัมภาษณ์ข้างต้นก็ยังแสดงนัยยะถึงความรู้สึกคับข้องใจ (tension) ต่ออัตลักษณ์ทางเพศของกะเทยด้วยในเวลาเดียวกัน

โดยสรุปแล้ว ผู้ถอดรหัสชายให้นิยามคำว่า “กะเทย” โดยเน้นไปที่มิติทางกายภาพมากกว่าทางจิตใจ ขณะที่ผู้ถอดรหัสหญิงเน้นไปที่มิติทางจิตใจมากกว่า อาจกล่าวได้ว่าการแสดงออกด้านกายภาพเป็นการรับรู้ได้หรือสังเกตเห็นได้โดยง่าย และความแตกต่างทางกลุ่มสังคมหรือความแตกต่างทางเพศระหว่างชายกับหญิงมีผลต่อระดับการมีประสบการณ์ร่วมในการประกอบสร้างตัวตนของกะเทย ในส่วนของน้ำหนักของการนิยาม ผู้ถอดรหัสชายมีแนวโน้มที่จะให้ความหมายว่าอัตลักษณ์ของกะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเราหรือมีตัวตนที่เป็นอื่น (otherness) และอยู่ในสถานะที่ต่ำกว่า (inferior) ต่อย่างชัดเจน ขณะที่ผู้ถอดรหัสหญิงให้ความหมายของอัตลักษณ์ของกะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเราหรือมีตัวตนที่เป็นอื่น (otherness) แต่ก็ยังมองเห็นด้านบวกหรือด้าน “พิเศษ” ของการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทย

⁶สัมภาษณ์ พี่ก้อย, 11 มกราคม 2550.

ทัศนคติต่อ “นางโชว์”

ภายในกลุ่มกะเทยเองนั้น นางโชว์บนเวทีคาบาเรต์ถือได้ว่าเป็นกลุ่มวัฒนธรรมย่อยลงไปอีก นอกจากผู้ชมหรือผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศจะให้ความหมายต่อกะเทยด้วยแง่มุมที่หลากหลายแล้ว สำหรับทัศนคติตัวตนของนางโชว์ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์ ซึ่งผู้ที่อยู่ในพื้นที่นี้ ถอดรหัสว่ามีการประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทยก็มีมุมมองที่แตกต่างออกไปด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 5.5

แสดงทัศนคติต่อ “นางโชว์” โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชาย

กลุ่มผู้ชาย					
	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
ทัศนคติ นางโชว์	- เป็นอาชีพ สุจริต	- เป็นอาชีพ สุจริต	- เป็นอาชีพ สุจริต	- เป็นอาชีพ สุจริต	- ทุกคนมองว่าเป็น อาชีพที่สุจริต
	- มีความ สามารถ	- มีความ สามารถ	- มีความ สามารถแต่ไม่ เท่าอาชีพอื่น - กล้าแสดง ออก - มีหน้าที่ให้ ความบันเทิง	- ทำด้วยความ ชอบและรายได้ - มีหน้าที่ให้ ความบันเทิง	- ส่วนใหญ่มองว่ามี ความสามารถแต่ก็ มีการมองว่าต่ำกว่า อาชีพอื่น - บางส่วนมองว่ามี หน้าที่ให้ความ บันเทิง

กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายทุกคนมีทัศนคตินางโชว์ในเชิงอาชีพ กล่าวคือ เป็นอาชีพหนึ่งที่กระทำอย่างสุจริตเช่นเดียวกับอาชีพอื่น ๆ ซึ่งมีแรงผลักดันทั้งจากปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางเศรษฐกิจ ซึ่งหมายถึงความชอบส่วนบุคคลที่คน ๆ หนึ่งต้องการสื่อสารตัวตนของตนเองอย่างเสรีทั้งในด้านของรูปลักษณ์ภายนอก การแสดงและการสื่ออารมณ์บนเวทีคาบาเรต์โชว์ ขณะเดียวกันการสื่อสารตัวตนเช่นนี้ก็เกินไปเพื่อรายได้ที่นำมาหล่อเลี้ยงชีวิตเช่นเดียวกับคนทั่วไปในสังคม

ก็มองว่าเค้าทำได้ ที่ทุกคนทำออกมาอาจจะด้วยความพอใจ หรือเพื่อเงินก็ตาม คือทุกคนต่างก็มีจุดประสงค์ของตัวเอง...ก็เป็นวิธีที่คิดว่าเค้าน่าจะมีความสุขใจในการประกอบกิจการออกมา ทำแล้วน่าจะสบายใจก็ทำ เพราะว่ามันอยู่บนแสงสี

อยู่บนความสุขของคนอื่น...เค้าเป็นผู้ที่ให้ความสุขกับคนอื่นอยู่แล้ว ไม่ได้ช่วยว่า
การแสดงออกมา ในแง่ของคำพูด ท่าทางต่าง ๆ การแต่งกาย⁷

นางโชว์ถือได้ว่าเป็นอีกอาชีพหรืออีกอัตลักษณ์ที่บ่งบอกถึงบทบาททางสังคม ความคิดเห็นของหวาย สะท้อนให้เห็นว่า อาชีพของนางโชว์มีบทบาทหรือหน้าที่ในการสร้างความรื่นเริง
บันเทิงใจแก่ผู้ชม ด้วยการแสดงรูปแบบต่าง ๆ คือ การลิปซิงก์ การพูดตลก ภายใต้อุปกรณ์แต่งกาย
ที่สวยงามและหือหาว

การยอมรับความเป็นอาชีพของนางโชว์ของกลุ่มผู้ถอดรหัสชายส่วนใหญ่ สะท้อนให้
เห็นว่า นางโชว์คือ อาชีพทางด้านความบันเทิงที่ต้องอาศัยความสามารถในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น
เป็น ความสามารถในการลิปซิงก์ที่นางโชว์จะต้องขยับปากให้ตรงตามเนื้อเพลงอย่างสมจริง
ความสามารถทางนาฏกรรม ด้วยการเคลื่อนไหวร่างกายไปตามจังหวะเพลงอย่างสวยงาม
ความสามารถทางการพูดเพื่อสร้างอารมณ์ขันและความสนุกสนานให้แก่ผู้ชม ดังคำสัมภาษณ์ของ
พีซึ่งมีโอกาสในการเข้าไปอยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ด้วยเหตุผลที่ต้องเข้าไปเก็บข้อมูลเพื่อทำเว็บไซต์
เกี่ยวกับกลุ่มชายรักชาย

...ก็เป็นอาชีพที่ให้ความบันเทิงกับผู้คน กับคนที่ชอบ บางคนสังขารอาจจะไม่
เหมาะกับการเต้นสวอย ๆ งาม ๆ แต่เค้ามีความสามารถทางด้านการใช้ภาษาได้
เป็นอย่างดี ...ก็ทั้งเรื่องของการเล่าเรื่อง ต้องไม่ทำให้คนดูเกิดอาการเบื่อหน่าย
อย่างน้อยก็ต้องมีความกล้าแสดงออก มีความสามารถในการแสดงเล็กน้อย⁸

ถึงแม้ว่าชื่อเสียงของนางโชว์อาจเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ดึงดูดให้ผู้คนเข้ามาชม
การแสดงคาบาเร่ต์มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การเข้ามาในพื้นที่นั้นนอกจากจะเป็นเรื่องของ
ความสามารถในการแสดงของนางโชว์แล้ว ปัจจัยอีกประการ คือความชื่นชอบส่วนบุคคลต่อ
ลักษณะของสื่อหรือการแสดงประเภทหนึ่ง ๆ ผู้ถอดรหัสบางคนอาจชื่นชอบในศิลปะชั้นสูง
(high art) ดังเดิมของไทยหรือชื่นชอบในศิลปะประชานิยม (popular art) ดังเช่น คาบาเร่ต์โชว์
อย่างแตกต่างกันออกไป พร้อมกับกล่าวต่อไปว่า

... ก็เหมือนกับการแสดงปกติ แต่จะให้ถึงขนาดตัวเองต้องไปสรรหาจะดูให้ได้
ไม่ใช่ขนาดนั้น เคยฟรีแมนเก่งแค่ไหนก็เออ รู้แต่ชื่อ ไม่จำเป็นต้องถ่อสังขารไปดู
ไม่ขนาดนั้น... ก็ตลก แต่เดี๋ยวก็ก็น่า ก็คงไม่ถึงขนาดประทับใจ เพราะว่าเป็นคนที่

⁷สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁸สัมภาษณ์ พี, 21 มกราคม 2550.

ไม่ได้ชอบสาขาการพูด แสดงต่อหน้าชุมชน ถ้าเกิดเป็นชิน เป็นรามเกียรติ์
อย่างเงี้ย อาจจะเออ ชอบ..⁹

ความคิดเห็นของพี่ที่มองว่าการแสดงของนางโชว์ไม่ได้อาศัยความสามารถมากนักเมื่อ
เทียบกับอาชีพอื่น ๆ ในสังคมการมองของมีจึงมีนัยยะของการวางลำดับชั้น (hierarchy) ทางอาชีพ
วิชาชีพ กล่าวคือ แสดงถึงการยอมรับต่อบทบาทของอาชีพนางโชว์ในลักษณะที่มีสถานภาพ
ต่ำกว่าอาชีพอื่น ๆ โดยเฉพาะวิชาชีพที่ผลิตศิลปะชั้นสูงอย่างการแสดงโขนนั่นเอง

ตารางที่ 5.6

แสดงทัศนעותนางโชว์โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
ทัศนעות	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
นางโชว์	- มีความสามารถ - ยอมรับอาชีพนี้ - ทำด้วยใจรัก	- มีความคิดสร้างสรรค์ - กล้าแสดงออก - ยอมรับอาชีพนี้	- มีความสามารถ - ยอมรับอาชีพนี้	- มีความสามารถ - มีความคิดสร้างสรรค์ - กล้าแสดงออก - ทำด้วยใจรัก - เป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง	- ส่วนใหญ่มองว่ามีความสามารถ - ส่วนใหญ่ยอมรับอาชีพนี้ - บางส่วนมองว่าทำด้วยใจรักและกล้าแสดงออก - มีส่วนน้อยมองในข้อด้อยของอาชีพ

กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่มองว่านางโชว์ คือ ผู้ที่มีความสามารถในด้านต่าง ๆ ดังที่ได้รับรู้จากการแสดงบนเวทีเช่นเดียวกับผู้ถอดรหัสชาย คือ ความสามารถในการเลียนแบบท่าทางของนักร้องตั้นฉบับ การเข้าถึงอารมณ์เพลง การลิปซิงก์ ความสามารถทางนาฏกรรม เป็นต้น ดังคำสัมภาษณ์ของปอ

...ความสามารถอาจจะร้องเต้น การแสดงอารมณ์ที่สื่อออกมาว่าเค้าเป็นตัวอะไร
เลียนแบบคนไหนมันก็ออกมาหมด เหมือน ความรู้สึกเรารู้สึกเหมือนกันนะ... ไม่ได้
รังเกียจ คิดว่ามันเป็นอาชีพหนึ่งซึ่งคนที่ทำก็ไม่แปลก ก็เหมือนอาชีพเรา อาชีพ

⁹ เรืองเดียวกัน.

บรรณารักษ์ อาชีพหมอมันเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่กลุ่มคนกลุ่มหนึ่งเค้าทำ ซึ่งมันก็เป็นการทำงานได้ เราคิดว่าคนที่ทำงานโชว์มีความสุข มันเป็นหน้าที่หนึ่ง ที่เค้ามีหน้าที่แสดง เพียงแต่เค้าอาจจะไม่ใช่ผู้ชายเลย ไม่ใช่ผู้หญิงเลย...แต่ว่าอาชีพนี้ไม่ใช่ว่าทุกคนจะเป็นได้ไง ต้องเป็นคนที่สนใจแล้วก็รักมันจริง ๆ ถึงจะทำได้...¹⁰

สำหรับทัศนคติของนางโชว์ในเชิงอาชีพ ผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่ให้การยอมรับ ในฐานะอาชีพหนึ่งซึ่งมีค่าเทียบได้กับอาชีพอื่น ๆ ในสังคม เนื่องจากเป็นอาชีพเฉพาะทางที่อาศัยความชำนาญเฉพาะทาง (specialized) โดยอาชีพของนางโชว์มีหน้าที่ในการสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้ชมดังความสามารถที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ในส่วนของแรงจูงใจในการประกอบอาชีพนี้ ผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่มองว่า นางโชว์ประกอบอาชีพนี้เนื่องจากมีความชอบส่วนบุคคลพื้นฐานในการที่จะแสดงออกทางความสามารถด้านต่าง ๆ ขณะที่รายได้จากการแสดงอาจใช้หรือไม่ใช้ปัจจัยหลักที่ดึงดูดให้ก้าวเข้ามาประกอบอาชีพนี้ก็ได้

นอกจากการแสดงคาบาเรต์จะต้องอาศัยความสามารถเป็นหลักแล้ว ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิงต่างเห็นตรงกันว่า นางโชว์ต้องมีบุคลิกที่กล้าแสดงออกซึ่งเป็นอีกอัตลักษณ์หนึ่งของนางโชว์หรือของกะเทยโดยเฉพาะ ในการที่จะแสดงออกด้วยการแต่งกายที่มากกว่าปกติ การแสดงทางท่าทางต่าง ๆ การสื่อสารอารมณ์ตามความหมายของเพลงในเชิงละคร รวมถึงการใช้คำพูดเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้ชม เป็นต้น กุ้ง พนักงานรัฐวิสาหกิจด้านคอมพิวเตอร์ วัย 27 ปี มองว่า

“การแสดงคาบาเรต์ส่วนใหญ่ต้องใช้ความกล้ามากกว่าปกติ แล้วพวกเพศที่ 3 นี่โเดียวจะบรรเจิด เพศที่ 3 จะโชว์พวกนี้ได้มากกว่า การแต่งกาย ลักษณะท่าทางที่แสดงออก การเล่นกับแขก พวกเพศที่ 3 จะแสดงออกได้มากกว่า เพศที่ 1 หรือเพศที่ 2...”¹¹

ทัศนคติของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิง มีนัยยะถึงเพศสภาพที่แตกต่างออกไปจากชายและหญิงของกะเทยซึ่งมีฐานะเป็นนางโชว์ กล่าวคือ กะเทยเป็นผู้ที่กล้าแสดงออก “มากกว่าปกติ” ซึ่งโดยนัยยะดังกล่าวนี้ ความหมายก็คือ ไม่ปกติ หรือแสดงถึงตัวตนที่มีความเป็นอื่นจากคนทั่วไป

เนื่องจากร่างกายของนักแสดงอยู่ในฐานะสื่อในการแสดงออกถึงความรู้และความสามารถทางวิชาชีพ ความเปลี่ยนแปลงในทางลบต่อร่างกายจึงส่งผลกระทบต่อระดับรายได้เช่นเดียวกัน เปิ้ล แดนเซอร์วัย 28 ปี เป็นผู้ที่อยู่ในสาขาอาชีพด้านการแสดงรวมถึงมีเพื่อนสนิทเป็นชายรักชาย กล่าวถึงอาชีพนี้โดยดึงเข้ากับประสบการณ์ร่วมของตนเอง ในลักษณะที่ว่านักแสดงเป็นอาชีพที่เดินกินรำกิน จึงเป็นอาชีพที่ไม่มั่นคง “อาชีพโดยทั่วไปในส่วนของความบันเทิง

¹⁰ สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

¹¹ สัมภาษณ์ กุ้ง, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

กลางคืนก็ไม่แน่นอนอยู่แล้ว หนึ่ง สรีระเปลี่ยนไป สอง อายุมากขึ้น ความแน่นอนย่อมไม่มี รายได้ก็ไม่คงที่ ส่วนใหญ่ก็จะหาธุรกิจส่วนตัวอยู่แล้ว แต่ที่เห็นก็ทำเป็นรายได้หลักกันนะคะ เพราะว่าการแสดงก็มีอยู่ทุกวัน”¹²

กล่าวได้ว่า มุมมองอย่างใกล้ชิดในด้านข้อจำกัดของอาชีพ และข้อมูลในเชิงลึกซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นไปของชีวิตนางโชว์ สะท้อนให้เห็นว่า แม้กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงอย่างเปิ้ลจะนิยม “ความเป็นอื่น” ให้กับนางโชว์แต่ในเวลาเดียวกัน เปิ้ลก็อยู่ในฐานะพันธมิตร (alliance) ของกลุ่มชายรักชายและผู้ที่คือนักแสดงดังเช่นนางโชว์ เนื่องจากมีประสบการณ์และอัตลักษณ์ร่วมกันในด้านการประกอบอาชีพ หรืออีกในหนึ่ง กลุ่มตัวอย่างผู้หญิงมีความห่วงใยต่อคนกลุ่มนี้ซึ่งผู้วิจัยไม่พบลักษณะเช่นนี้ในกลุ่มตัวอย่างผู้ชายแต่อย่างใด

จากทัศนะของผู้ถอดรหัสหญิงต่อนางโชว์ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีความสามารถในการแสดง ผู้ที่กล้าแสดงออก ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ และเป็นอาชีพที่ได้รับการยอมรับอาชีพหนึ่งในสังคม ทัศนะเหล่านี้ยังมีนัยยะถึงการให้ความแตกต่างระหว่างผู้หญิงกับกะเทยหรือมีการแบ่งเขาแบ่งเรา โดยเป็นไปในลักษณะที่ค่อนข้างเท่าเทียมกับอัตลักษณ์ของตนเอง เนื่องจากทั้งผู้หญิงและกะเทยต่างอยู่ในสถานะที่เป็นรอง (subordinated) จากผู้ชายท่ามกลางสังคมที่ยึดถือแนวคิดผู้ชายเป็นศูนย์กลาง (patriarchy)

เมื่อเปรียบเทียบระหว่างทัศนะต่อนางโชว์ในสายตาของผู้ถอดรหัสชายกับผู้ถอดรหัสหญิงแล้ว ในมุมมองของผู้ถอดรหัสชายต่ออัตลักษณ์กะเทยนั้นมีการแบ่งเขาแบ่งเรา (them/us) กล่าวคือ กะเทยคือผู้ที่ไม่ใช่ผู้ชายและไม่ใช่ผู้หญิง และเป็นตำแหน่งแห่งที่ซึ่งมีความเป็นอื่น หรือเป็นสถานะที่ต่ำกว่าอัตลักษณ์ของตนอย่างชัดเจนมากกว่า ขณะที่มุมมองผู้ถอดรหัสหญิงก็สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราเช่นกัน อย่างไรก็ตาม อัตลักษณ์แบบกะเทยไม่ได้อยู่ในสถานะที่ต่ำกว่าอัตลักษณ์ผู้หญิงของตนนัก หรือยังมีด้านของการเป็นพันธมิตรทางเพศสภาวะ (gender alliance) มากกว่าในวิถีคิดของผู้ชาย แต่ในเวลาเดียวกันผู้หญิงจำนวนหนึ่งก็ยังรับรู้ถึงอัตลักษณ์ของกะเทยในลักษณะของกลุ่มคนที่ “มากกว่าปกติ” ด้วยเช่นกัน

นัยยะของคำว่า “คาบาเร่ต์โชว์”

ในที่นี้ ผู้วิจัยได้แยกแยะมุมมองเกี่ยวกับคาบาเร่ต์โชว์ประกอบไปด้วย 2 ประเด็น คือ การรับรู้ต่อคาบาเร่ต์โชว์ และความหมายหรือความสำคัญของคาบาเร่ต์โชว์

¹² สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

1. การรับรู้ต่อคำว่า “คาบาเรต์โชว์”

การรับรู้ต่อคาบาเรต์โชว์ของผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศที่อยู่ในพื้นที่แห่งนี้ประกอบ ด้วยแง่มุมที่หลากหลายออกไปตามแต่ละทัศนคติของแต่ละคน

ตารางที่ 5.7

แสดงการรับรู้ต่อคำว่า “คาบาเรต์โชว์” โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชาย

กลุ่มผู้ชาย					
การรับรู้ ต่อคำว่า “คาบาเรต์ โชว์”	อาร์ม	เป้	พี	หว่าย	สรุป
	- ตู๊ด และพวกมี นม	- ชายที่แปลง เป็นหญิง - การแสดงออก ที่มากกว่า ปกติ - ความกล้า แสดงออก	- พวกทำนม - สถานแสดง คาบาเรต์ ขนาดใหญ่ - ความอลังการ	- สถานแสดง คาบาเรต์ ขนาดใหญ่ - นักแสดง กะเทย	- ทุกคนนี้ถึงนักแสดง กะเทย - บางส่วนนี้ถึงสถาน แสดงขนาดใหญ่ - ส่วนน้อยนี้ถึงการ แสดงออกที่มากกว่า ปกติและความกล้า แสดงออก

เมื่อพูดถึงคาบาเรต์โชว์ สิ่งที่กลุ่มผู้ถอดรหัสชายทุกคนนึกถึงเหมือนกันทุกคนคือนักแสดงซึ่งเป็นกะเทย หรือบางคนอาจเรียกว่าตู๊ด เพื่อระบุว่าเป็นชายที่มีกิริยาท่าทางเหมือนผู้หญิงเช่นเดียวกับกะเทย แต่ยังคงมีรูปร่างอย่างผู้ชาย หรือบางคนอาจเรียกว่า “พวกทำนม” และ “พวกมีนม” เพื่อระบุว่าเป็นผู้ชายที่ทำศัลยกรรมแปลงเพศแล้ว

ลักษณะคำพูดที่ใช้ระบุตัวตนของนักแสดงนั้นมียุทธศาสตร์ถึงการระบุความเป็นเพศที่แตกต่างออกไปจากอัตลักษณ์แบบผู้ชายของตน การรับรู้ต่อคาบาเรต์โชว์ด้วยการมองตัวตนนางโชว์โดยเปรียบเทียบกับอัตลักษณ์ของผู้หญิงเป็นหลัก ผู้ถอดรหัสชายมองว่าอัตลักษณ์ของนางโชว์ คือ ผู้ที่มีลักษณะของความมากกว่าปกติ เช่น การแต่งหน้าและการแต่งกาย และมีความกล้าที่จะแสดงในสิ่งที่ผู้หญิงไม่แสดง ดังคำสัมภาษณ์ของเป้

ก็คงเป็นผู้ชายที่แปลงเป็นผู้หญิง ที่จะได้เห็นได้ชัดเลย เพราะว่าผู้หญิงคงไม่มีใครกล้าที่จะทำแบบนี้ อาจจะเป็นการโชว์ที่แบบสวยงาม แบบยั่ววนหน่อย ๆ อะไรอย่างเงี้ย เออ เน้นความเวอร์ไว้ก่อน ซึ่งกลุ่มเค้าเนี่ยสามารถที่จะทำให้มันเวอร์กว่าผู้หญิงได้ คือ กล้าที่จะโชว์มากกว่าปกติ เหมือนกับว่า ะหาในการที่จะเล่น

ท่าทาง ลีลา ซึ่งถ้าเป็นผู้หญิงนี้อาจจะมีความอาย แต่พวกนี้เค้าไม่ใช่ไง ดังนั้นเราจะมองว่าเค้ามีลูกบ้าอยู่เยอะ แล้วส่วนหนึ่งเนี่ย เรื่องความสวยงามเรื่องการแต่งตัว พวกเค้าน่าจะพิถีพิถันมากกว่า เพราะด้วยความที่เค้าไม่เหมือนผู้หญิง เค้าต้องทำให้มันเหมือนผู้หญิง เพื่อที่จะ เออ ขึ้นสววยกว่า เพื่อให้รู้สึกว่าจะ เออ ขึ้นชนะ¹³

ความคิดเห็นของเป้ แสดงให้เห็นว่า อัตลักษณ์ของนางโชว์มีการประกอบสร้างอย่างคลุมเครือ กล่าวคือ กะเทย เป็นอัตลักษณ์ที่อยู่ระหว่างเพศสภาพของผู้หญิงและผู้ชาย จากที่รูปลักษณะภายนอกนั้นเป็นอัตลักษณ์แบบผู้หญิง ขณะที่ความกล้านั้นเป็นอัตลักษณ์แบบผู้ชาย ส่วนความ “มากกว่าปกติ” “ความระห่ำ” หรือที่เป้เรียกว่า “เวอร์” ซึ่งมีความหมายเท่ากับความไม่ปกติ เป็นเหมือนตัวตนหรืออัตลักษณ์ของกะเทยโดยเฉพาะ โดยสิ่งเหล่านี้กล่าวมานี้เป็นมุมมองที่แสดงถึงการแบ่งเขาแบ่งเราจากผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชาย

นอกจากนี้ ผู้ถอดรหัสบางส่วนพูดถึงพื้นที่ของคาบาเรต์โชว์แบบเรียลไทม์ขนาดใหญ่ในเมืองท่องเที่ยว เนื่องจากเป็นสถานที่แสดงที่เป็นทางการและมีชื่อเสียง อีกทั้งยังเป็นพื้นที่เปิดสำหรับบุคคลทั่วไป และเป็นพื้นที่ซึ่งผู้ที่เป็นรักต่างเพศเช่นตนมีโอกาสดำเนินชีวิตมาก่อน

ตารางที่ 5.8

แสดงการรับรู้ต่อคำว่า “คาบาเรต์โชว์” โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
การรับรู้ต่อคำว่า “คาบาเรต์โชว์”	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
	- ความสามารถของนักแสดง - นักแสดงกะเทย - ความอลังการ	- การแสดงออกที่มากกว่าปกติ - ความอลังการ - สาวประเภทสอง	- สถานที่แสดงคาบาเรต์ขนาดใหญ่	- ความสามารถของนักแสดง - สาวประเภทสอง - ความสวยงาม/ประณีต - ความกล้า/ไม่อาย	- ส่วนใหญ่นึกถึงความงาม/อลังการของโชว์และความสามารถนักแสดงกะเทย - มีส่วนน้อยที่นึกถึงเมืองท่องเที่ยว/การแสดงออกที่มากกว่าปกติ/ความกล้า

¹³สัมภาษณ์ เป้, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

ผู้วิจัยพบว่า ผู้ถอดรหัสส่วนใหญ่มีการรับรู้ต่อคาบาเร่ต์โชว์ในความสามารถทางการแสดงออกที่ “มากกว่าปกติ” ของผู้แสดง จากที่นางโชว์จะประกอบสร้างบุคลิกที่ปรากฏภายนอกด้วยการเลียนแบบผู้หญิง ทำท่างในการแสดงที่มากกว่าปกติจึงถูกนำมาเปรียบเทียบอยู่เสมอ โดยการแสดงท่าทางที่มากกว่าปกติโดยชายรักชายเป็นสิ่งที่ได้รับการยอมรับมากกว่า

ทัศนะดังกล่าว สะท้อนถึงการยอมรับต่อตำแหน่งแห่งที่ของผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศสภาพแบบชายรักชายซึ่งอยู่ระหว่าง (in-between) ความเป็นหญิงและความเป็นชาย ขณะเดียวกันก็บ่งบอกถึงการยึดถือบรรทัดฐานเดิมของสังคมที่ผู้หญิงถูกคาดหวังจากสังคมว่าต้องมีกิริยาท่าทางที่เรียบร้อย ในขณะที่การแสดงกิริยาท่าทางในลักษณะที่ไม่เรียบร้อยของผู้ชายเป็นสิ่งที่ยอมรับได้ ด้วยเหตุนี้ นางโชว์ซึ่งมีเพศเดิมคือชายแต่แต่งกายด้วยเสื้อผ้าอย่างผู้หญิงจึงได้รับการยอมรับเมื่อแสดงท่าทางที่มากกว่าปกติบนเวทีคาบาเร่ต์โชว์ ในทำนองเดียวกัน การแต่งกายโดยเปิดเผยเรือนร่างมากกว่าปกติโดยนางโชว์ซึ่งเป็นผู้ชายก็ได้รับการยอมรับมากกว่าโดยไม่อยู่ในฐานะวัตถุทางเพศดังเช่นผู้หญิง ดังคำสัมภาษณ์ของเปิ้ล

ถ้าเกิดเป็นผู้หญิงที่เป็นโชว์ธรรมดา ก็แค่ดูเรือนร่างของผู้หญิง ถ้าเกิดเป็นสาวประเภทสองก็จะมีอะไรที่พิเศษกว่า อย่างเช่นในเรื่องของการแต่งหน้า ก็จะมีอะไรที่ชัดเจนกว่า ดึงดูดกว่า มันประณีตกว่า แล้วการแสดงของเค้าก็คือเต็มที่กว่า คือ ผู้หญิงอาจจะมีความเขินอายแต่ถ้าเป็นสาวประเภทสอง เค้าก็จะแสดงออกได้เต็มที่ เราก็จะเห็นความสามารถได้เต็มที่ ชัดเจน หรือว่าบางที่เราดูผู้หญิง เราก็อาจจะรู้สึก เอ้ยทำได้ไง กล้านอะ¹⁴

ความคิดเห็นข้างต้นซึ่งอธิบายว่าอย่างไรเปรียบเทียบในประเด็นของการแสดงออกที่ “มากกว่าปกติ” ว่า ความอาย เป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของผู้หญิง และผู้หญิงมีความแตกต่างจากกะเทย จึงตีความได้ว่า การไม่รู้สึกอายหรือไร้恙อายนั้นเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของกะเทยหรือสาวประเภทสอง กล่าวได้ว่า ถึงแม้ผู้ถอดรหัสหญิงจะมีมุมมองในเชิงบวก อย่างไรก็ตาม มุมมองนั้นได้แสดงถึงการแบ่งเขาแบ่งเราต่ออัตลักษณ์ของกะเทย โดยกะเทยอยู่ในฐานะ “พวกเขา” ส่วนผู้หญิงอยู่ในฐานะ “พวกเรา”

โดยสรุป จากการรับรู้ต่อคาบาเร่ต์โชว์โดยกลุ่มผู้รักต่างเพศทั้งชายหญิง ทั้งสองกลุ่มนั้นรับรู้ในแง่บวกที่ใกล้เคียง คือ นักแสดงหรือนางโชว์ซึ่งเป็นชายรักชายหรือกะเทย และอัตลักษณ์ของผู้แสดงคือความกล้าที่จะแสดงออก และความ “มากกว่าปกติ” โดยสิ่งที่ได้กล่าวมานี้

¹⁴ สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราอย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยพบว่า ผู้ถอดรหัสชายรับรู้ต่อตัวตนของผู้แสดงคาบาเร่ต์โชว์ในลักษณะที่มีความเป็นอื่น หรือมีสถานะที่เป็นรองมากกว่า

ในขณะเดียวกัน การ “มากกว่าปกติ” ถือเป็นสิ่งที่กลุ่มตัวอย่างรักต่างเพศทั้งชายและหญิงพอจะยอมรับได้ในบริบทของแบบคาบาเร่ต์โชว์ ทั้งนี้ เมื่อเป็นบริบทการสื่อสารอื่น ๆ แล้ว การสื่อสารตัวตนในลักษณะนี้อาจจะไม่ได้รับการยอมรับ ถือได้ว่าคาบาเร่ต์โชว์เป็นพื้นที่พิเศษซึ่งมีลักษณะของคาร์นิวัล (carnival) กล่าวคือ เป็นพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งการแสดงออกที่ “มากกว่าปกติ” ในรูปแบบต่าง ๆ สามารถเกิดขึ้นได้อย่างเป็นปกติและยอมรับได้ในระดับหนึ่งของทั้งผู้ชมเพศชายและเพศหญิง

2. เป้าหมายในการเข้ามาพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์

จากการศึกษาพบว่า เป้าหมายในการเข้ามาพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ของผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศทั้งชายและหญิงที่อยู่ในพื้นที่แห่งนี้ต่างกันออกไปตามความต้องการของแต่ละคน ดังนี้

ตารางที่ 5.9

แสดงเป้าหมายในการเข้ามาพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ของ
กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชาย

กลุ่มผู้ชาย					
เป้าหมาย	อาร์ม	เป้	พี	หวนย	สรุป
ในการเข้ามาพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์	- ดูครั้งแรกด้วยความอยากรู้	- ดูด้วยความอยากรู้	- ดูเพื่อหาข้อมูลทำงาน	- ดูด้วยความอยากรู้	- บางส่วนดูด้วยความอยากรู้
	- ดูเพราะเป็นสถานที่ทำงาน				- บางส่วนดูเพราะเหตุผลในเรื่องงาน

ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชายบางส่วนเข้ามาในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ด้วยเป้าหมายที่อยากรู้ อยากเห็นเป็นหลัก กล่าวคือ ต้องการทราบถึงรูปแบบการของคาบาเร่ต์โชว์ซึ่งจัดแสดงขึ้นในสถานบันเทิงที่รองรับกลุ่มชายรักชายเป็นหลักนั้นมีความแตกต่างจากคาบาเร่ต์โชว์ ซึ่งจัดขึ้นที่เรียเตอร์ขนาดใหญ่และรองรับผู้คนที่หลากหลาย ดังกรณีของเป้ “ถามว่าสนุกมากมัย ก็เฉย ๆ ก็รับรู้เพียงแต่ว่าแค่มาดู ก็คืออยากรู้เนื้อเรื่องเค้ามีอะไรแปลกใหม่มัย...”¹⁵

¹⁵ สัมภาษณ์ เป้, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

นอกจากความอยากรู้ อยากเห็นในส่วนของรูปแบบการแสดงแล้ว ขณะเดียวกัน บรรยายาศหรือพื้นที่ในการแสดงก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ผู้ถอดรหัสบางคนต้องการทราบ เนื่องจากรูปแบบการเที่ยวกลางคืนของตน คือการเที่ยวในสถานบันเทิงที่รองรับคนทั่วไป กล่าวคือ สถานที่พิเศษสำหรับกลุ่มชายรักชายถือเป็นสิ่งที่แปลกใหม่สำหรับผู้ชายเช่นตน ดังกรณีของ หวาย ที่กล่าวว่า “ก็ด้วยความอยากรู้อย่างมันแตกต่างกันยิ่งไ้กับสถานที่ที่เราเคยไปเที่ยวมา”¹⁶

การแสดงคาบาเรต์เป็นสื่อที่แปลกใหม่ (exotic) และคุณสมบัติที่แปลกใหม่นี้เอง ที่กระตุ้นความสนใจของผู้รับสาร อย่างไรก็ตามนโยบายของความแปลกใหม่ได้สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเรา ด้วยอัตลักษณ์ทางเพศสภาพที่แตกต่างระหว่างอัตลักษณ์ชายรักต่างเพศซึ่งเป็น “พวกเรา” และอัตลักษณ์แบบชายรักเพศเดียวกันซึ่งเป็น “พวกเขา”

ผู้ถอดรหัสชายบางส่วนเข้ามาอยู่ในพื้นที่แห่งนี้ด้วยเหตุผลในการทำงาน หรือมีปัจจัยภายนอกเป็นสิ่งที่เร้าตนเอง เช่น เป็นการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาประกอบอาชีพการงานเพียงอย่างเดียว โดยปราศจากปัจจัยภายในตัวบุคคลเข้ามาประกอบ เช่น รสนิยมหรือความอยากรู้ ในกรณีของพี ซึ่งต้องเข้ามาเก็บข้อมูลเพื่อนำไปประกอบการออกแบบเว็บไซต์ของชายรักชายตามหน้าที่ซึ่งได้รับมอบหมาย “ต้องทำเว็บเกย์... ขึ้นอยู่กับว่าไปเนื่องจากอะไร มีอะไรต้องไปก็ไป ถ้าไม่มีอะไรต้องไป ก็ไม่ไป...”¹⁷

ในกรณีที่สามารถเลือกตัดสินใจได้ด้วยตนเอง พีเลือกที่จะไม่เข้ามาอยู่ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์มากกว่า และเลือกที่จะเปิดรับสื่อบันเทิงประเภทอื่นตามความความสนใจของตนเอง มุมมองเช่นนี้ สะท้อนถึงกระบวนการเลือกเปิดรับสารให้สอดคล้องกับความต้องการของตน กล่าวได้ว่า ผู้ถอดรหัสชายที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่แห่งนี้ด้วยเหตุผลในการทำงานนั้น มีการดูหรือเสพคาบาเรต์โชว์เพื่อเป็นเครื่องมือในการบรรลุวัตถุประสงค์ (instrument) มากกว่าที่จะเป็นไปเพื่อความเข้าใจ (understanding)

นอกจากนี้ การประกอบอาชีพเป็นพนักงานเสิร์ฟของร้าน เป็นเหตุผลประการหนึ่งที่ทำให้ผู้ถอดรหัสชายต้องเข้ามาอยู่ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์เป็นประจำ ดังกรณีของอาร์ม โดยอาร์มเล่าให้ผู้วิจัยฟังว่า ถึงแม้ตนเองจะเป็นชายรักต่างเพศแต่เขาก็ไม่ได้รังเกียจผู้ที่ เป็นชายรักชายแต่อย่างใด เนื่องจาก รายได้จากการประกอบอาชีพทำให้เขาสามารถเลี้ยงดูตัวเองได้อย่างดี

¹⁶ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

¹⁷ สัมภาษณ์ พี, 21 มกราคม 2550.

สำหรับการดูคาบาเร่ต์โชว์ อาร์มเคยดูในร้านที่ตนทำงานเท่านั้น และเมื่อถามต่อไปอีกว่า ถ้ามีโอกาสจะดูคาบาเร่ต์โชว์ที่อื่นหรือไม่ และคำตอบที่ผู้วิจัยได้รับ ก็คือ ไม่ โดยอาร์มเลือกที่จะเที่ยวสถานบันเทิงสำหรับชายหญิงทั่วไปมากกว่า ในส่วนของรูปแบบการดูโชว์ที่ร้าน อาร์มกล่าวว่า “บางทีก็ไม่สนุก บางทีก็ไม่สนใจ ก็ออกไปอยู่ข้างนอก บางทีมีโชว์ดี ๆ โชว์พิเศษก็ดู ก็น่ารักนะ แค่ว่า เหนื่อย เจ็บไฟเผาบ้าง พ่นไฟอย่างนี้ เออ อมน้ำมันพ่นฟู”¹⁸

สำหรับอาร์มแล้ว การแสดงคาบาเร่ต์ที่จัดขึ้นด้วยรูปแบบหรือเนื้อหาที่น่าสนใจ ตื่นใจและมีลูกเล่นต่างออกไปจากปกติถือเป็นการสร้างความสนใจของตนได้มากขึ้น และส่งผลให้มีความตั้งใจในการรับชมสื่อมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 5.10

แสดงเป้าหมายในการเข้ามาพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ของ

กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
เป้าหมาย	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
ในการเข้ามาพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์	- มาดูด้วย ความอยากรู้	- มาดูด้วย ความอยากรู้ - ดูโชว์	- เป็นที่สังสรรค์ - เต้นรำ และ ดูโชว์	- เป็นที่สังสรรค์ - ดูโชว์	- บางส่วนมาด้วยความ อยากรู้ บางส่วนมา เพื่อสังสรรค์ เต้นรำ - บางส่วนดูโชว์เพื่อความ บันเทิง

ผู้วิจัยพบว่า ผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่เข้ามาในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ โดยมีเป้าหมายเพื่อการสังสรรค์ สร้างความสัมพันธ์ในฐานะเพื่อนกับชายรักชาย หรือเนื่องมาจากการมีอัตลักษณ์ร่วมกับคนกลุ่มนี้ในบริบทอื่น ๆ ของผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศ เช่น เพื่อนร่วมงาน และเพื่อนร่วมสถาบันเดียวกัน ได้เอื้อให้พื้นที่ของคาบาเร่ต์โชว์เป็นพื้นที่ในการพบปะสังสรรค์กับเพื่อนฝูงในยามว่าง ทั้งนี้ พบว่า ผู้หญิงคือกลุ่มที่สนิทสนมกับกลุ่มชายรักชาย และมักจะอยู่ในสถานะลูกค้าประจำของทางร้าน เพราะมีการเข้ามาใช้บริการอย่างสม่ำเสมอ

¹⁸ สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

เปิ้ล คือ ผู้ที่ใช้พื้นที่การสื่อสารนี้เพื่อสังสรรค์กับเพื่อนกลุ่มชายรักชายของตนเป็นหลัก นอกจากนี้การเปิดรับข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาประกอบอาชีพการงาน เป็นอีกเป้าหมายที่ประกอบกันในการเข้ามาในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ จากที่เปิ้ลจบการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ ปัจจุบันมีอาชีพเป็นแดนเซอร์และมีหน้าที่จัดการด้านการแสดงต่าง ๆ รวมถึงการทำละครร่วมสมัย จะเห็นได้ว่าโดยรูปแบบการใช้ชีวิต (lifestyle) ในด้านของกิจกรรมและความสนใจส่วนบุคคล มีผลต่อพฤติกรรมของการของผู้รับสารซึ่งทำให้มีการเปิดรับสื่อมากขึ้น “อย่างมา อตก.ก็มาเจอเพื่อน มาสนุกกัน เพราะส่วนใหญ่เพื่อน ๆ ที่คบค้าก็เป็นกัน ถ้ามีโชว์ก็ดูโชว์ด้วย แต่ถ้าเน้นดูโชว์ก็จะไปที่สโลม เพราะอาจารย์ที่สอนเต้นก็ไปสอนที่นั่นด้วย ก็จะดูรูปแบบการแสดง แล้วก็ดูชุด”¹⁹

การใช้สื่อเพื่อเป็นพื้นที่ในการสังสรรค์ ถือได้ว่าเป็นการดูหรือเสพสื่อเพื่อความสัมพันธ์ภายในกลุ่มผู้ที่มีความใกล้ชิดกัน ส่วนผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิงที่ไม่เน้นการเข้ามาในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์เพื่อเป้าหมายดังกล่าว โดยมากแล้วจะเข้ามาในพื้นที่แห่งนี้ด้วยความอยากรู้เป็นหลักเพื่อขยายประสบการณ์ของตนเอง เพราะคาบาเร่ต์โชว์เป็นรูปแบบการแสดงที่เกิดขึ้นในบริบทที่ตนเองไม่เคยสัมผัสมาก่อน เนื่องจาก ตนเองคุ้นเคยกับการใช้สื่อกระแสหลักในพื้นที่หรือกลุ่มของตนซึ่งเป็นสังคมของกลุ่มรักต่างเพศ ดังคำสัมภาษณ์ของกุ่มซึ่งปกติแล้วจะเที่ยวกลางคืนในสถานที่ซึ่งชายหญิงทั่วไปนิยมเที่ยว “เพราะอยากรู้อยู่แล้ว ... คืออยากรู้ว่า ในผับเกย์เนี่ย มันจะต่างจากผับธรรมดาทั่วไป หรือผับที่เป็นทอมกับดี้ยังไง”²⁰

การเข้ามาในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ ซึ่งเป็นพื้นที่ของกลุ่มชายรักชายจึงถือเป็นการเปิดรับสื่อใหม่หรือการได้สัมผัสกับประสบการณ์ใหม่ในสายตาของผู้ถอดรหัสหญิงบางส่วน การอยากรู้ต่อความสิ่งแปลกใหม่ (exotic) แสดงถึงการรับรู้ถึงอัตลักษณ์ที่แตกต่างระหว่างตนเองซึ่งเป็นผู้หญิง และมีความเป็น “เรา” โดยชายรักชายคือผู้ที่ เป็น “เขา”

ถึงแม้ว่า ผู้หญิงและชายรักชายจะมีความแตกต่างในแง่อัตลักษณ์ทางเพศ อย่างไรก็ตาม ความเหมือนร่วมกันบางประการที่ทำให้มีการเข้ามาใช้บริการในสถานบันเทิงประเภทนี้ คือ ความต้องการผ่อนคลายความตึงเครียด ด้วยเหตุนี้จึงมีการใช้สื่อเพื่อผ่อนคลายความตึงเครียด โดยเลือกที่จะเที่ยวสถานบันเทิงยามราตรีซึ่งมีการจัดการคาบาเร่ต์โชว์ เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของรสนิยมหรือวิถีชีวิตของผู้รับสารเลือกที่จะเปิดรับความบันเทิงในลักษณะดังกล่าว

¹⁹ สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

²⁰ สัมภาษณ์ กุ่ม, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

โดยสรุป เป้าหมายของการเข้ามาในพื้นที่คาบาเรต์โชว์ที่เหมือนกันของผู้ถอดรหัสชายและผู้ถอดรหัสหญิง คือ ความอยากรู้ต่อสิ่งแปลกใหม่ (exotic) แต่จุดที่ต่างก็คือการใช้พื้นที่แห่งนี้ของผู้หญิงยังเป็นพื้นที่ในการสังสรรค์ซึ่งเป็นการเสพในเชิงความสัมพันธ์ (relationship) และการดูโชว์เพื่อความบันเทิงเป็นอีกด้วย ขณะที่เหตุผลทางการทำงานหรือเป็นเครื่องมือในการบรรลุวัตถุประสงค์ (instrument) คือเป้าหมายหลักของกลุ่มผู้ถอดรหัสชาย

3. ความหมายหรือความสำคัญของคาบาเรต์โชว์

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสรักต่างเพศนั้นได้ให้ทัศนะต่อความหมายและความสำคัญต่อคาบาเรต์ในระดับที่แตกต่างกันไปและมีหลากหลายมุมมอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 5.11

แสดงความหมายหรือความสำคัญของคาบาเรต์โชว์

โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชาย

กลุ่มผู้ชาย					
ความหมาย/	อาร์ม	เป้	พี	หว่าย	สรุป
ความสำคัญ ของ คาบาเรต์โชว์	- การแสดงเพื่อความบันเทิง โดยกะเทย - มีเฉพาะพื้นที่ ของเกย์ - แปลก	- การแสดงเพื่อความบันเทิง โดยกะเทย - มีอยู่หรือไม่ก็ได้	- การแสดงเพื่อความบันเทิง โดยกะเทย	- เป็นการแสดงเพื่อความบันเทิงโดยกะเทย - ให้ความบันเทิงเท่ากับของเพศอื่น	- ทุกคนมองว่าเป็นการแสดงเพื่อความบันเทิงที่เกี่ยวข้องกับชายรักชาย ส่วนน้อยมองว่ามีหรือไม่ก็ได้/เทียบเท่าการแสดงอื่น ๆ ได้

กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายทุกคนให้ความหมายหรือความสำคัญของคาบาเรต์โชว์ในฐานะการแสดงเพื่อความบันเทิงโดยอิงเข้ากับตัวตนของกะเทย หรือเป็นเหมือนกับสิ่งที่มีอยู่คู่กัน คือ เมื่อพูดถึงคาบาเรต์โชว์เมืองไทยสิ่งแรกที่ผู้ถอดรหัสชายนึกถึงก็คือ นักแสดงซึ่งเป็นกะเทย

ในอีกทางหนึ่ง การที่ผู้รักต่างเพศส่วนใหญ่ยอมรับต่อการประกอบอาชีพของกะเทยในฐานะที่เป็นนางโชว์มากกว่าที่จะประกอบอาชีพอื่น ๆ ในสังคม รวมถึง มองว่าการแสดงเช่นนี้ไม่ใช่สิ่งที่หาได้ตามสถานที่ทั่วไป แต่สามารถดูได้ในสถานบันเทิงของกลุ่มชายรักชายเป็นหลัก การรับรู้เช่นนี้ได้สะท้อนถึงขอบเขตในการยอมรับต่ออัตลักษณ์แบบกะเทย ถึงแม้ว่าจะเป็น

การแสดงที่อาศัยความสามารถก็ตาม ดังคำสัมภาษณ์ของพี “...สมัยนั้นเค้ามองว่ากะเทยจะทำงานอย่างอื่นก็ไม่มีใครอยากเอาใจ แต่พอสมัยนี้ก็แต่ละคนก็มีความสามารถ ทำงานได้หลากหลายมากขึ้น แต่ถ้าเรื่องเกี่ยวกับการเป็นนางโชว์ ก็น่าจะเป็นอาชีพหลักเบอร์หนึ่งของกะเทยทั้งหลาย”²¹

ถึงแม้ว่าในสายตาคนส่วนใหญ่ การมีอยู่ของคาบาเร่ต์โชว์จะผูกโยงกับชีวิตของผู้ที่เป็นกะเทย อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้ถอดรหัสชายบางคนโยงความสำคัญของคาบาเร่ต์โชว์เข้ากับตัวตนแบบผู้ชายของตน พบว่า การมีอยู่ของคาบาเร่ต์โชว์นั้นไม่สำคัญต่อเขาแต่อย่างใด ดังคำสัมภาษณ์ของเป้ “...มีหรือไม่มีก็ได้ เพราะมันก็มีหลายวิธีที่จะ entertain คน ไม่จำเป็นต้องเป็นการแสดงของกะเทยก็ได้”²²

สำหรับนัยยะทางวัฒนธรรมย่อย แนวคิดของเป้นั้นไม่ได้ให้ความสำคัญกับการที่คนชายขอบแบบกะเทยจะมีพื้นที่สาธารณะในการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมย่อยแบบชายรักชาย หรือไม่ยอมรับต่อการต่อรองทางวัฒนธรรมแบบรักต่างเพศซึ่งเป็นวัฒนธรรมของตนเอง และมีความเป็น “เรา” ในขณะที่คาบาเร่ต์โชว์เป็นวัฒนธรรมย่อยของกลุ่มชายรักเพศเดียวกันและมีความเป็น “เขา”

กล่าวได้ว่า ขอบเขตการยอมรับต่อคาบาเร่ต์โชว์ต่ออัตลักษณ์กะเทยของกลุ่มผู้ถอดรหัสชายทั้งในเชิงอาชีพและในเชิงพื้นที่ รวมถึงทัศนคติของเกี่ยวกับความสำคัญคาบาเร่ต์ต่อตนเองได้สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราอย่างชัดเจน ระหว่างผู้ชายซึ่งเป็นผู้ชมและอยู่ในฐานะ “เรา” กับนางโชว์ซึ่งเป็นผู้แสดงและอยู่ในฐานะ “เขา”

²¹ สัมภาษณ์ พี, 21 มกราคม 2550.

²² สัมภาษณ์ เป้, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

ตารางที่ 5.12

แสดงความหมายหรือความสำคัญของคาบาเรต์โชว์

โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
ความหมาย/	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
ความสำคัญ ของคาบา เรต์โชว์	- การแสดง ของกะเทย - การแสดงที่ ไม่มีบทบาท ในสังคม	- อาชีพของเพศ ที่สาม - เป็นส่วนเสริม ของธุรกิจ	- ความไฝ่ฝัน ของกะเทย	- ความต้องการ ของคนเฉพาะ กลุ่ม - การแสดงที่ อลังการ	- ส่วนใหญ่มองว่าเป็น การแสดงที่เกี่ยวข้อง กับชายรักชาย - บางส่วนมองในเชิง กลุ่มสังคม มีส่วนน้อย ที่มองเชิงเศรษฐกิจ

สำหรับกรณีของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงนั้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิงส่วนใหญ่มองว่า คาบาเรต์โชว์มีความหมายและความสำคัญต่อตัวตนของผู้ที่มีอัตลักษณ์ทางเพศเป็นชายรักชายเป็นหลัก โดยมีมิติที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นความสำคัญต่อตัวตนกลุ่มสังคมและเศรษฐกิจ

ในเชิงตัวตนแบบชายรักชาย การเป็นนักแสดงคาบาเรต์ถือเป็นอุดมคติอย่างหนึ่งที่ชายรักเพศเดียวกันสามารถสื่อสารตัวตนทั้งในด้านรูปลักษณะภายนอก กิริยาท่าทางและอารมณ์ความรู้สึกอย่างอิสระ อีกทั้งยังเป็นตำแหน่งที่ได้แสดงออกถึงความสามารถในการแสดง โดยไม่ต้องคำนึงถึงระเบียบเกณฑ์หรือความคาดหวังของสังคม จากที่ในความเป็นจริงหรือในพื้นที่ทั่วไป ผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศสภาพอย่างไม่สอดคล้องกับเพศสรีระเดิม ยังคงไม่ได้รับการยอมรับจากคนส่วนใหญ่ในสังคม ดังคำสัมภาษณ์ของก้อย “ถ้าความหมายก็ไม่มีอะไรหรอก ก็สวยงามปกตินะ ถ้าจะเป็นในส่วนพวกที่เป็นกะเทยเนี่ย การโชว์ การแสดงคาบาเรต์นี่มันเป็นเรื่องความฝันของพวกกะเทย”²³

ในเชิงสังคม ด้วยความที่สังคมที่เราอาศัยอยู่ร่วมกันนั้นซับซ้อน กล่าวคือ ไม่ค่อยมีโครงสร้างทางสังคมที่มีลักษณะเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน หากแต่เป็นโครงสร้างเชิงซ้อน (heterogeneous structure) ทั้งในแง่กลุ่มประชากร ระบบเศรษฐกิจ-การเมือง ประวัติความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ ที่แต่ละส่วนเลี้ยวลวนสะท้อนความต้องการและผลประโยชน์ของคนแต่ละกลุ่ม

²³ สัมภาษณ์ พี่ก้อย, 11 มกราคม 2550.

ในทำนองเดียวกันคาบาเรต์โชว์ก็มีอยู่เพื่อตอบสนองความต้องการทางจิตใจของกลุ่มชายรักเพศเดียวกันเป็นหลัก ในแง่ที่เป็นพื้นที่ที่ยอมรับในการแสดงออกทางความสามารถ หรือตอบสนองต่อวิถีชีวิตหรือรสนิยมของผู้ที่ชื่นชอบการแสดงเช่นนี้ เบ็ลกล่าววว่า

ก็สนองความต้องการของคน 2 ประเภท คือหนึ่ง สอนความต้องการของตัวเองที่จะคิดที่จะทำ ที่จะสร้างสรรค์ให้มันออกมาเลิศ perfect สอง คือ สอนความต้องการในเรื่องของผู้ชมบางกลุ่มที่ชอบดูมาก เห็นแล้วชื่นชม และกลุ่มที่ชอบดูจะเป็นกลุ่มที่อาจจะเหมือนกัน หรือทำงานในด้านเดียวกัน ถ้าคนโดยทั่วไปจะดูแล้วก็สวयงามผ่านตา แล้วคนที่ดูส่วนใหญ่ก็เป็นพวกที่อยากดูเฉพาะเจาะจงจริง ๆ หรือความบันเทิงที่เค้าสร้างมาในปัจจุบันที่มีตามงานเลี้ยงต่าง ๆ หรือเป็นงานเฉพาะกลุ่ม เค้าก็คงมีไว้เพื่อความอลังการมั่งคั่ง ถ้าเค้าได้ไปก็สร้างความอลังการให้กับงาน หรือหว่า ²⁴

ความหมายหรือความสำคัญในแง่มุมมองที่เกี่ยวข้องกับผู้ชมกลุ่มรักต่างเพศโดยทั่วไปนั้น คาบาเรต์ถือเป็นการแสดงที่เร้าความสนใจในการรับชมด้วยองค์ประกอบที่สวयงามทั้งในด้านเครื่องแต่งกายที่สวมีใส การแต่งหน้าและท่ามม หรือการแสดงจินตลีลาประกอบเพลง กล่าวได้ว่า คาบาเรต์โชว์เป็นสื่อที่มีลักษณะของสุนทรียศาสตร์ ซึ่งตอบสนองความเหมือนร่วมกันในด้านรสนิยมในการรับชมสื่อการแสดงของผู้ชม โดยไม่มีความแตกต่างทางเพศมาเป็นข้อจำกัดในการเปิดรับสื่อ

ในเชิงเศรษฐกิจ คาบาเรต์โชว์เป็นธุรกิจบันเทิงอย่างหนึ่งที่ดำเนินตามกระแสนิยมซึ่งในเชิงธุรกิจแล้วผู้บริโภคหรือผู้รับสารอยู่ในฐานะตลาด คาบาเรต์โชว์จึงเป็นธุรกิจที่ให้ตอบสนองความต้องการทางร่างกายและจิตใจของผู้บริโภคไม่ว่าจะเป็นการจำหน่ายเครื่องดื่ม การจัดพื้นที่ในการเดินรำและสังสรรค์ และจัดการแสดงเพื่อความเพลิดเพลินและเพลินเพลินใจแก่ผู้ที่เข้ามาใช้บริการซึ่งรสนิยมในการเที่ยวกลางคืนและดูการแสดง ดังเช่นมุมมองของก๊วง “ถ้ากับสถานที่บันเทิง ก็คิดว่ามีความสำคัญ เพราะว่าเป็นตัวที่ดึงดูดความสนใจให้ลูกค้ามาเที่ยว เป็นการแสดงอีกแบบหนึ่ง... มันเป็นเรื่องชกกับกะเทย กลุ่มคนเพศที่ 3 เค้าจะไม่ว่างงาน ถามว่าสำคัญมั้ย มันไม่ได้เรียกว่าสำคัญนะ...” ²⁵

²⁴ สัมภาษณ์ เบ็ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

²⁵ สัมภาษณ์ ก๊วง, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิงมองว่า การเป็นนางโชว์บนเวทีคาบาเร่ต์ถือเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ และนำมาซึ่งรายได้ของผู้ที่มีอัตลักษณ์แบบชายรักชาย อย่างไรก็ตาม มุมมองจากผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศแสดงให้เห็นว่าการเป็นนางโชว์เป็นเสมือนภาพแบบฉบับ (stereotype) ของกะเทย

สำหรับความหมายหรือความสำคัญของคาบาเร่ต์โชว์ในมุมมองของผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะเป็นความสำคัญในเชิงตัวตนหรือกลุ่มสังคมแบบชายรักชาย รวมถึงการให้ความหมายในทางเศรษฐกิจได้สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราต่ออัตลักษณ์แบบกะเทยหรือชายรักชาย ระหว่างผู้หญิงซึ่งเป็นผู้ชมและอยู่ในฐานะ “เรา” กับนางโชว์ซึ่งเป็นผู้แสดงและอยู่ในฐานะ “เขา” นอกจากนี้ ในแง่ความสำคัญต่อผู้ถอดรหัสหญิง พบว่า การดูคาบาเร่ต์โชว์เป็นรสนิยมในการเปิดรับสื่อประเภทหนึ่ง ๆ

โดยสรุปแล้วผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศ มีมุมมองต่อความหมายหรือความสำคัญของคาบาเร่ต์โชว์ในเชิงที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มชายรักเพศเดียวกันเป็นหลัก โดยกลุ่มผู้ชายมีทัศนะที่แบ่งเขาแบ่งเราอย่างชัดเจนมากกว่ากลุ่มผู้หญิง

ลักษณะภายนอก (physical appearance)

ตามแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์ บุคคลมีการกำหนดตัวเองด้วยการมีอัตลักษณ์ร่วมอยู่ในคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และมีอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากคนอื่น ๆ โดยเราจะรู้ได้ว่าคนอื่นเหมือนเราได้ อย่างไรก็ตามด้วยการสื่อสารผ่านสัญลักษณ์และภาพตัวแทนต่าง ๆ รวมถึงลักษณะภายนอกของบุคคลผู้นั้นด้วย

ผู้ถอดรหัสหรือผู้ชมการแสดงกลุ่มรักต่างเพศ คือผู้หญิงและผู้ชายมีการประกอบสร้างอัตลักษณ์ของนางโชว์ผ่านลักษณะที่ปรากฏให้เห็นภายนอก ในที่นี้จะแบ่งออกเป็น 3 ประเด็น คือ การประกอบสร้างร่างกาย การแต่งกายและการแต่งหน้า

การประกอบสร้างร่างกาย

ร่างกายมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับอัตลักษณ์ หรือกล่าวได้ว่าร่างกายเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความเป็นตัวตนของแต่ละคนให้ผู้อื่นได้รับรู้ ตามแนวคิดของ Bourdieu ในเรื่องของการสร้างทุนทางกายภาพ นางโชว์มีการจัดการกับร่างกายของตนเองให้คล้ายคลึงกับผู้หญิงเป็นไปในทิศทางที่ถือกันว่าเป็นคุณค่าที่สังคมยึดถือ หรืออีกนัยหนึ่งร่างกายเปรียบเสมือนช่องทาง

การสื่อสารของนางโชว์ และยังเป็นทุนในการต่อสู้กับอุดมการณ์หลักทางสังคมที่เพศสภาพควรดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับเพศวิถีเดิม อย่างไรก็ตาม สำหรับแง่ของการถอดรหัสร่างกายของนางโชว์ผ่านมุมมองของผู้ชายและผู้หญิงสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5.13

แสดงการถอดรหัสการประกอบสร้างร่างกายโดยกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
ร่างกาย ในพื้นที่ คาบาเร่โชว์	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดูเป็นผู้หญิง - เป็นหน้าที่	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดูเป็นผู้หญิง - รู้สึกตลก - ผู้หญิงดูดีกว่า	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดูเป็นผู้หญิง - เป็นหน้าที่	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดูเป็นผู้หญิง - เป็นหน้าที่	- ส่วนใหญ่ยอมรับ รูปร่างที่ดูเป็นผู้หญิง และเป็นหน้าที่ - ส่วนน้อยรู้สึกตลก และมองว่าผู้หญิง ดูดีกว่า
ร่างกายนอก พื้นที่ คาบาเร่โชว์	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดูเป็นผู้หญิง - ความต้องการ ส่วนบุคคล	- รอมชอมต่อ รูปร่างที่ดูเป็น ผู้หญิง - ความต้องการ ส่วนบุคคล - ยังมีความเป็น ผู้ชายอยู่	- ต่อต้านรูปร่าง ที่ดูเป็นผู้หญิง - ไม่อยากเข้า ใกล้	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดูเป็นผู้หญิง - ความต้องการ ส่วนบุคคล - เพื่อนเป็น แบบนี้	- บางส่วนยอมรับต่อ รูปร่างที่ดูเป็นผู้หญิง - ส่วนน้อยต่อต้าน และส่วนน้อยมี เพื่อนเป็นแบบนี้

กลุ่มผู้ถอดรหัสชายเข้าใจต่อลักษณะเฉพาะของการแสดงคาบาเร่โชว์ซึ่งนางโชว์จะต้องปรับเปลี่ยนรูปร่างให้ดูเป็นผู้หญิง โดยมีน้ำหนักของการรับรู้เป็น 2 ด้าน คือ บางส่วนรอมชอมและบางส่วนยอมรับ สำหรับผู้ถอดรหัสชายบางส่วนที่ยอมรับต่อการประกอบสร้างร่างกายเช่นนี้มองว่า นางโชว์มีรูปร่างที่ดูดีตามคุณลักษณะของผู้หญิงและเป็นไปเพื่อหน้าที่การงาน ดังที่หวายและอาร์มกล่าวว่า “ก็ดูออกมาดีคือ ค่อนข้างคล้ายคลึงกับผู้หญิง คิดว่าพอแต่งชุดที่เข้ารูปแล้วก็โอเค...ในแง่ของการแต่งตัวก็คิดว่าเค้าแต่งตัวได้สวยดี ...รู้สึกไม่แปลก เมื่อเรารู้สึกว่าเค้าแต่งมาโชว์”²⁶

²⁶ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

“...มีหนึ่งคน พี่หลี่ ตอนมาแรก ๆ ก็รู้สึกว่ายเหมือนผู้หญิง...”²⁷

อย่างไรก็ตาม ผู้ถอดรหัสบางส่วนมักจะมีมุมมองที่ย้ำถึงความแตกต่างระหว่างตนกับนางโชว์ในแง่ของเพศวิถี (sexuality) กล่าวคือ ตนเองคือผู้ชายที่มีเพศวิถีแบบรักต่างเพศ (heterosexuality) จึงมีการตั้งดูตจากเพศตรงข้าม คือ ผู้หญิง ขณะที่นางโชว์คือผู้ชายซึ่งมีวิถีแบบรักเพศเดียวกัน (homosexuality) จึงมีการตั้งดูตจากเพศเดียวกัน คือผู้ชาย นอกจากนี้ ความเป็นผู้หญิงของกะเทยถูกรับรู้ในแง่ลักษณะทางกายภาพมากกว่าในเชิงการตั้งดูตทางเพศ ดังที่เป่กล่าวว่า

ทำให้รู้สึกเหมือนผู้หญิงนะ แต่ก็เฉลยออกมาเป็นนัย ๆ ว่าชั้นคือผู้ชาย ซึ่งทำให้รู้สึกตลกกลบเกลื่อนไปว่า เออเนี่ย รูปร่างภายนอกนะผู้หญิง แต่จริง ๆ ผู้ชายนะ เพื่อให้คนในร้านรู้สึก เออ ตลกดี บางครั้งนะ เออ มันทำไปได้เนาะ ด้วยความขำ ๆ ลึก ๆ แล้วเนี่ยคือผู้ชาย ดังนั้นเมื่อดูแล้วก็ไม่เกิดอะไร มันก็เฉย ๆ ก็แค่ว่า มันเก่งเว้ย มันทำเนียน แค่ว่า เออ กล้าที่จะผ่าตัด จะแปลง มันให้ความรู้สึกว่า ก็เออ มันทำได้เหมือนผู้หญิงหะ บางทีสวยกว่าด้วย แต่ถามว่าพิศواس้มัย ไม่!
(หัวเราะ)²⁸

ถึงแม้ว่าผู้ถอดรหัสชายบางส่วนจะรับรู้ต่อความสามารถในการเลียนแบบรูปร่างกายให้คล้ายคลึงกับผู้หญิง ขณะเดียวกัน การสื่อสารตัวตนเช่นนี้ดูเป็นตลกหรือนำขำสำหรับเป่ อารมณ์ขัน (humor) เช่นนี้เป็นการแสดงความรู้สึกเหนือกว่าของผู้หัวเราะที่สร้างความเป็นอื่นและกดทับความหมายของอัตลักษณ์กะเทย หรืออีกนัยหนึ่งคือการให้ความหมายต่ออัตลักษณ์ของกะเทยหรือชายรักชายในลักษณะที่แตกต่างอย่างแบ่งเขาแบ่งเรา และเป็นอัตลักษณ์ที่มีสถานะที่ต่ำกว่าชายและหญิงทั่วไปซึ่งเป็นกลุ่มคนส่วนใหญ่ของสังคม

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์ การจัดการกับรูปร่างกายแบบผู้ชายของกะเทยให้คล้ายคลึงกับผู้หญิง เป็นเรื่องที่ผู้ถอดรหัสชายบางส่วนมีมุมมองทั้งที่ยอมรับและไม่ยอมรับ สำหรับหวายแล้ว การมีเพื่อนเป็นกะเทยหรือชายรักชายตั้งแต่ที่เรียนระดับมัธยม ทำให้หวายเข้าใจต่อความต้องการส่วนบุคคลที่ต้องการสื่อสารความเป็นตัวตนให้ผู้อื่นได้รับรู้ ก็ยอมรับได้ เพราะเราก็มียุเพื่อนอะไรอย่างนี้อยู่แล้ว...ใคร ๆ ก็อยากทำให้คนอื่นมองเราในแง่ที่เค้าอยากให้เป็น”²⁹

²⁷ สัมภาษณ์ อารัม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

²⁸ สัมภาษณ์ เป่, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

²⁹ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

ถึงแม้ว่าการจัดการกับร่างกายเช่นนี้ของกะเทยจะเป็นความต้องการส่วนบุคคลที่แตกต่างออกไป อย่างไรก็ตามเป็แสดงความเห็นด้วยการเปรียบเทียบความเป็นผู้หญิงทั้งภายในและภายนอกของกะเทยว่า “...แต่รู้สึกว่าคุณชายก็คือผู้ชาย คือยังมีความกระด้างเหมือนเดิม เพียงแต่ภายนอกที่เราสัมผัสเหมือนผู้หญิง...อาจจะเป็นเพราะว่าเราไม่มีเพื่อนที่เป็นกะเทยเป็นเกย์ มันก็เลยสัมผัสไม่ได้ว่า พวกนี้แปลงแล้วอ่อนโยนขึ้น มันดูดีขึ้น นุ่มนวลขึ้น”³⁰

การรับรู้ต่อการประกอบสร้างร่างกายของกะเทยหรือชายรักชายในสายตาของป็นนั้น สะท้อนให้เห็นว่า เป็นการรับรู้ต่ออัตลักษณ์แบบกะเทยในเชิงกายภาพหรือลักษณะภายนอกเพียงอย่างเดียว ขณะเดียวการรับรู้ต่ออัตลักษณ์กะเทยนอกพื้นที่ยังคงมีนัยยะที่แบ่งแยกความแตกต่างระหว่างตนกับกะเทย แต่สำหรับในกรณีของพื้นที่นี้ได้แสดงถึงความไม่ชอบอย่างเห็นได้ชัดต่อการจัดการกับร่างกายดังกล่าว “...สยอง ก็คือไม่ชอบ ไม่อยากอยู่ใกล้มาก คือไม่รังเกียจ แต่ไม่อยากจะอยู่ใกล้...ไม่รู้เหมือนกัน เป็นเพราะสัญชาตญาณมั้งว่าเราไม่ชอบแบบนี้ อาจจะเป็นจิตวิทยาว่าเราไม่อยากเป็นแบบนี้ไปด้วย”³¹

ความคิดเห็นของพี กับกรณีที่ “ไม่อยากจะอยู่ใกล้” ต่อผู้ที่สื่อสารตัวตนในแบบดังกล่าว สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราอย่างชัดเจนด้วยการให้คุณค่าที่ต่ำกว่า (inferior) และมีนัยยะของ “การเลือกปฏิบัติ” (discriminate) ต่อกลุ่มชายรักชายที่ประกอบสร้างร่างกายให้คล้ายคลึงกับผู้หญิง

โดยสรุป กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายมีมุมมองต่อการประกอบสร้างร่างกายของกะเทย ลักษณะที่แบ่งเขาแบ่งเรา กล่าวคือกะเทยนั้นมีอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากผู้ชายเช่นตนอย่างชัดเจน และยังมีการวางลำดับชั้นของอัตลักษณ์กะเทยให้ต่ำต่อยกว่า (inferior) นอกจากนี้ ประเด็นที่สำคัญคือ แม้ว่าจะรังเกียจ จะเล็งเห็นความเป็นอื่น หรือมีวิธีคิดแบบเลือกปฏิบัติต่อกะเทย แต่กลุ่มตัวอย่างผู้ชายกลุ่มนี้ก็ยังคงยอมรับชุดความหมายของการประกอบสร้างร่างกายได้ในพื้นที่คาบาเร่ต์ มุมมองต่อการประกอบสร้างร่างกายของกะเทยในพื้นที่คาบาเร่ต์ไชนันได้รับการยอมรับมากกว่า เนื่องจากเป็นเหตุผลในการทำงานซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นคาร์นิวัลในพื้นที่แห่งนี้ ที่การแสดงออกอย่างกลับหัวกลับหาง (turning up side down) นั้นเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ในระดับหนึ่ง

³⁰ สัมภาษณ์ เป้, 3 กุมภาพันธ์ 2550

³¹ สัมภาษณ์ พี, 21 มกราคม 2550.

ตารางที่ 5.14

แสดงการถอดรหัสการประกอบสร้างร่างกายโดยกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
ร่างกาย ในพื้นที่	ปอ	กึ่ง	ก้อย	เปล	สรุป
คาบาเร่ต์โชว์	- รวมขอมต่อ รูปร่างที่ดีเป็น หญิง - ต้องดูดี	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดีเป็นหญิง	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดีเป็นหญิง - สวยเหมือน ผู้หญิงและ อิจฉา - เปรียบเทียบ กับสรีระตน	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดีเป็นหญิง - เปรียบเทียบ กับสรีระตน - เป็นเรื่องจิตใจ	- ส่วนใหญ่ยอมรับ รูปร่างที่ดีเป็นหญิง และส่วนน้อยรวมขอม รวมถึงเปรียบเทียบกับ สรีระตน
ร่างกาย นอกพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- รวมขอมต่อ รูปร่างที่ดีเป็น หญิง - มีเพื่อนเป็น แบบนี้	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดีเป็นหญิง	- รวมขอมต่อ รูปร่างที่ดีเป็น หญิง แต่จะทำ ใจ ถ้าถูกเป็น - มีเพื่อนเป็น แบบนี้	- ยอมรับรูปร่าง ที่ดีเป็นหญิง - มีเพื่อนเป็น แบบนี้	- บางส่วนยอมรับรูปร่าง ที่ดีเป็นหญิงและ บางส่วนรวมขอมและ ส่วนใหญ่มีเพื่อนเป็น แบบนี้

สำหรับผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิงนั้น โดยส่วนใหญ่ยอมรับรูปร่างที่ดีเป็นหญิงของนางโชว์ ดังกรณีของเปลซึ่งมีความใกล้ชิดสนิทสนมกับเพื่อนกลุ่มชายรักชายมาตั้งแต่สมัยเรียนและมีหน้าที่ การงานส่วนตัวซึ่งเกี่ยวข้องกับการแสดง โดยปัจจัยดังกล่าวส่งผลต่อการรับรู้เรื่องการประกอบ สร้างรูปร่างของนางโชว์ในพื้นที่การแสดงคาบาเร่ต์ จากที่เปลได้ยอมรับต่อการประกอบสร้างตัวตน ของนางโชว์เพื่อให้มีรูปร่างที่ดีเป็นผู้หญิง โดยมองว่าการดูแลรักษารูปร่างให้คล้ายคลึงกับผู้หญิง เป็นทัศนคติส่วนบุคคลนั้นซึ่งมีอยู่ก่อนที่จะก้าวเป็นนางโชว์ หรือรายได้จากการประกอบอาชีพนาง โชว์ไม่ใช่แรงจูงใจในการประกอบสร้างรูปร่างนั่นเอง

ในแง่การสื่อสาร ร่างกายของคนเราก็มีความหมายในการสื่อสารเช่นกัน รูปร่างหรือ ทรวดทรง เป็นกายภาพภาษา (physical characteristics) อย่างหนึ่งซึ่งแสดงถึงลักษณะของ ผู้กระทำการสื่อสารซึ่งในที่นี้คือนางโชว์ถือได้ว่ากายภาพภาษา เป็นเนื้อหาที่มีการตระเตรียมมา ก่อนที่จะทำการสื่อสารผ่านช่องทางคาบาเร่ต์โชว์เพื่อให้ผู้ชมรับรู้

รับได้ค่ะ เพราะส่วนใหญ่คนที่แต่งแบบนี้คือ เค้ามามีใจเป็นอย่างนี้จริง ๆ ไม่ค่อยมีใครทำแบบ ชันทำไปเพราะอยากได้เงิน อย่างงั้นไม่ค่อยมี ส่วนใหญ่คือเค้าต้องมีความชอบก่อน...ก็เพื่อให้มีสรีระเหมือนผู้หญิงมากที่สุด คุณมีหน้าอก เอาสเตียรอยด์เอวให้มันคอด ลดต้นขา ลดกล้ามเนื้อ เพราะว่าสรีระของผู้ชาย แขนจะใหญ่กว่าผู้หญิง ใหญ่จะกว้างกว่า³²

จากแนวคิดกระบวนการเปิดเผยตัวตนของ Plummer³³ ซึ่งกล่าวว่ากระบวนการเปิดเผยตัวตนของผู้รักเพศเดียวกันมีหลายระดับ ผู้วิจัยพบว่า ในพื้นที่การสื่อสารของคาบาเร่ต์โชว์ มีการเปิดเผยตัวตนในระดับสาธารณะ (coming out publicly) ให้คนอื่น ๆ จำนวนมากได้รับรู้ระดับการเปิดเผยตัวตนว่าเป็นชายรักชายนั่นสัมพันธ์ต่อพื้นที่ โดยสถานที่แสดงคาบาเร่ต์ถือเป็นพื้นที่การสื่อสารเวทีหนึ่งซึ่งเอื้อต่อการเปิดเผยตัวตนในฐานะนางโชว์ ดังคำกล่าวของเปิ้ล “ชอบ แล้วก็ทำให้กับสรีระ หน้าตาของตัวเองก่อน แล้วเค้าถึงจะมาตรงคาบาเร่ต์ คือ เพราะมันได้เป็นการแสดงออกถึงสรีระของเค้าได้อย่างเต็มที่”³⁴

การเลือกที่จะประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศของนางโชว์ โดยการเปลี่ยนแปลงเพศสรีระ (sex) ตั้งเดิมด้วยเทคนิคต่าง ๆ เช่น การบริการร่างกายเฉพาะส่วนหรือการทำศัลยกรรมของนางโชว์ สะท้อนให้เห็นว่าอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่ไม่คงที่หรือตายตัว และเป็น “กระบวนการกลายมาเป็น” (process of becoming) ที่เกี่ยวข้องกับการที่นางโชว์มองตัวเอง และผู้ชมกลุ่มต่าง ๆ มองนางโชว์ สำหรับกลุ่มตัวอย่างบางคนอาจมีความเห็นที่แสดงถึงการรับรู้ในแง่ความสวยงามของรูปลักษณ์นางโชว์ที่ปรากฏบนเวทีแล้วมีการนำมาเปรียบเทียบกับตน ดังที่ฟีก้อยกล่าวว่า

ดี ยอมรับ ก็ไม่แปลก...อย่างมีคนที่เพิ่งมา ชาว ๆ มีหน้าอก เออ..ใช่ ๆ ส้วย สวย อีจางเลย อยากได้ มองเป็นผู้หญิงเลยนะ เค้ายืนอยู่ข้างบน เวลาเค้าโชว์ ไม่คิดอะไรเลยนะ ...เค้าเหมือนผู้หญิง จะมองอย่างนั้นเลย แต่คนอื่นเค้าก็สวย ก็น่ารักหมด แต่เค้าคือดูเป็นผู้หญิง แต่อีกคนหนึ่งก็ดูเหมือนตุ๊กตาบาร์บี้ ที่ปากกว้าง ๆ คล้า ๆ คือแขนเค้าไม่ให้ มีกล้ามเนื้ออยู่ คือไม่เนียนขาวเหมือนพีคนั้น³⁵

³² สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

³³ Ken Plummer, Telling sexual stories: Power, Change, and Social worlds, (London: Routledge, 1995), pp. 57-58.

³⁴ สัมภาษณ์, เรื่องเดียวกัน.

³⁵ สัมภาษณ์ ฟีก้อย, 11 มกราคม 2550.

การอธิบายรูปลักษณะที่ออกมาดูดีจนกระทั่งใกล้เคียงกับความเป็นผู้หญิง เช่น มีรูปร่างที่ได้สัดส่วน แขนขาดูเรียวและกลมมน และผิวที่ขาวเนียนของนางโชว์ได้สะท้อนถึงค่านิยมทางความงามที่สังคมส่วนใหญ่ยึดถือ และนางโชว์เองก็ถูกคาดหวังจากผู้ถอดรหัสให้มีรูปลักษณะดังกล่าว นอกจากนี้ การที่พี่ก้อยแสดงความรู้สึก “อิจฉา” ได้บอกเป็นนัยถึงการให้ความแตกต่างระหว่างรวมไปถึงความคับข้องและไม่ลงรอย (tension) ทางเพศสภาพตนกับนางโชว์

ในกรณีที่รูปลักษณะของนางโชว์นั้นต่างออกไปจากค่านิยมทางความงาม หรือไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถอดรหัสหญิง ระดับการยอมรับต่อการสื่อสารตัวตนของนางโชว์ก็ต่างออกไปเช่นกัน จากคำสัมภาษณ์ของปอ “...คือถ้าเกิดหน้าตาแบบนี้ บุคลิกอย่างเงี้ยถือว่าเออ มันสวย มันน่ารัก แต่กับอีกคนหนึ่งที่อวบ ๆ หน่อย แบบอ้วนหนะ ถ้าเกิดมาทำแบบนี้ คือเราไม่แน่ใจว่าเค้าตั้งใจให้เป็นตัวโจ๊กกริเปล่า ให้มันดูตลกกริเปล่า ถ้าอย่างงั้นมันก็ไม่ค่อยน่ารักนะ ถ้าเกิดมันไม่ใช่ตัวโจ๊ก”³⁶

ความคิดเห็นของปอที่มองว่า รูปร่างที่ไม่สมส่วนของนางโชว์นั้นทำให้นางโชว์ “ดูตลก” หรืออยู่ในฐานะ “ตัวโจ๊ก” สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ถอดรหัสหญิงมีขอบเขตในการยอมรับการประกอบสร้างร่างกายให้เข้าไปสู่เพศสภาพแบบผู้หญิงของนางโชว์ โดยรูปลักษณะที่ปรากฏออกมาควรสอดคล้องกับค่านิยมทางความงามที่คนส่วนใหญ่ยึดถือ มิเช่นนั้นแล้วตัวตนของนางโชว์ผู้นั้นจะถูกจัดให้อยู่ในลำดับที่ต่ำกว่าอย่างเห็นได้ชัดในทันที

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่โชว์นั้น กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่ยอมรับต่อการประกอบสร้างร่างกายให้ดูเป็นผู้หญิงและส่วนน้อยที่มองอย่างรวมขอม ในส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับนั้นมักมีการเชื่อมโยงถึงความคุ้นเคยกับเพื่อนของตนที่มีการจัดการกับร่างกายในลักษณะดังกล่าว ดังกรณีของปอ

“ความรู้สึกเรามันเหมือนกับว่ารับได้ เพราะว่าคลุกคลีมากับเพื่อนพวกนี้ไง ถ้าเกิดว่าเราไม่เคยรู้จักไอพวกนี้มาเลย มาจากบ้านนอกแล้วมาเรียนนี่ แล้วก็มีเพื่อนแต่ผู้ขี้ ผู้หญิง กับผู้ชาย ผู้ชาย เออ เราก็อาจจะอ้อ! อะไรวะพวกนี้”³⁷

กล่าวได้ว่า รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงกับผู้ประกอบสร้างรูปร่างให้คล้ายกับผู้หญิงหรือกะเทยนั้น เป็นไปลักษณะ “พันธมิตร” (alliance) แม้จะอยู่ท่ามกลาง “ความเป็นอื่น” อย่างไรก็ตาม คำสัมภาษณ์ของปอสะท้อนให้เห็นว่ามีการให้ความแตกต่างระหว่างพวกเรากับพวกเขาไปในตัว แม้จะมีการยอมรับอัตลักษณ์กะเทยในระดับที่ค่อนข้างเท่าเทียม

³⁶ สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

³⁷ เรื่องเดียวกัน.

อยู่บ้างก็ตาม สำหรับพี่ก้อยซึ่งปัจจุบันมีลูกชายอายุ 2 ขวบ และมีเพื่อนสนิทเป็นกลุ่มชายรักชายได้เพิ่มมุมมองโดยโยงกับชีวิตส่วนตัว คือ

“ก็น่ารักเหมือนเดิม ไม่เคยแค้นตี ถ้าสมมติมีลูกแล้วลูกเป็น ก็คงทำใจ (หัวเราะ)”³⁸

ความคิดเห็นของพี่ก้อยที่แม้จะไม่ได้ต่อต้านการประกอบสร้างอัตลักษณ์กะเทยที่มีการแปรเปลี่ยนสรีระให้ใกล้เคียงความเป็นหญิง อย่างไรก็ตาม คำว่า “ทำใจ” ต่อการสื่อสารตัวตนดังกล่าวในกรณีที่เป็นบุคคลใกล้ชิดตัว ได้สะท้อนให้เห็นว่าอัตลักษณ์กะเทยนั้นมีความแตกต่างและเป็นไปในทางที่ค่อนข้างต่ำกว่าอัตลักษณ์หญิงของตน

กล่าวได้ว่าผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศต่อการถอดรหัสร่างกายของนางโชว์และกะเทยนั้นมียะบ่งบอกถึงการแบ่งเขาแบ่งเรา จากแนวคิดเรื่องอัตลักษณ์เกี่ยวกับการแบ่งประเภทของตัวตน และเกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมของพวกเรา (us) ซึ่งหมายถึงผู้ที่อยู่ในประเภทและพวกเขา (them) ซึ่งเป็นผู้ที่อยู่ข้างนอกหรืออยู่ในประเภทที่ต่างออกไป และกลุ่มที่หมายถึงนี้ก็คือ นางโชว์ซึ่งที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศอย่างแตกต่างจากผู้คนส่วนใหญ่ในสังคม โดยผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชายซึ่งมีฐานะเป็นพวกเรา (us) มีทัศนะเรื่องการประกอบสร้างรูปร่างของนางโชว์ในลักษณะที่เป็นรองจากกลุ่มของตนมากกว่าผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้หญิง ส่วนกรณีของกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงนั้น แม้จะยอมรับในอัตลักษณ์ทางเพศสภาพของกะเทยได้แต่อีกด้านหนึ่งก็มีทัศนะที่คับข้องใจต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าวในเวลาเดียวกัน

ตามแนวคิด carnivalesques ของ Mikhail Bakhtin กล่าวว่า ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์มีลักษณะของการสื่อสารความหมายแบบกลับหัวกลับหาง (turning upside down) คือ มีการนำเอากฎเกณฑ์มากลับหัวกลับหางเสียใหม่ หรือเอาข้างในออกมาเป็นข้างนอก ซึ่งเป็นการต่อต้านกฎระเบียบของวัฒนธรรมหลักที่ยึดเรื่องแนวคิดแบบรักต่างเพศ (heterosexuality) จากที่ในพื้นที่และเวลาปกติทั่วไปของสังคมนั้น แนวคิดแบบรักต่างเพศถือเป็นแนวคิดกระแสหลักที่คนส่วนใหญ่ยึดถือ คือ ผู้ชายและผู้หญิงควรประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศสภาพให้ตรงกับเพศสรีระเดิมของตน ด้วยเหตุนี้ การแปรสรีระให้ใกล้เคียงกับเพศอื่น ถือได้ว่าเป็นการพลิกกลับกฎเกณฑ์ของสังคมอย่างหนึ่ง และผู้ที่ไม่ทำตามความคาดหวังของสังคมอาจได้รับการตอบรับที่แตกต่างกันออกไป เช่น การยอมรับ การรอมชอมและการต่อต้านจากผู้ที่อยู่ร่วมในสังคม อย่างไรก็ตาม ในกรณีของคาบาเรต์โชว์ซึ่งเป็นพื้นที่และเวลาที่ต่างออกไปจากปกติ การที่นางโชว์ซึ่งเป็นชายตามเพศกำเนิดมีการประกอบสร้างตัวตนเพื่อให้มีรูปลักษณะที่ดูเป็นผู้หญิงกลับได้รับการยอมรับในระดับที่มากกว่าเมื่อเทียบกับพื้นที่และเวลาปกติ

³⁸ สัมภาษณ์ พี่ก้อย, 11 มกราคม 2550.

การแต่งหน้า

การแต่งหน้าเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ช่วยแบ่งแยกความเป็นหญิงเป็นชาย โดยการแต่งแต้มเครื่องสำอางสีสันท่าง ๆ ถือเป็นกิจกรรมอย่างหนึ่งของผู้หญิง โดยนางโชว์บนเวทีคาบาเร่ต์ใช้การแต่งหน้าทาปากในการเข้ามาสู่ตัวตนที่ใกล้เคียงกับผู้หญิงมากยิ่งขึ้น และเมื่อถึงระดับของการถอดรหัส กลุ่มตัวอย่างชายและหญิงมีการตีความการสื่อสารผ่านการแต่งหน้าตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 5.15

แสดงการถอดรหัสการแต่งหน้าโดยกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
การแต่งหน้า	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ยอมรับต่อการ แต่งหน้า มากกว่าปกติ	- ตั้งใจที่จะ เลียนแบบ ผู้หญิง - ยังดูเป็นผู้ชาย	- รอมชอมต่อ การแต่งหน้า มากกว่าปกติ - ยังดูเป็นผู้ชาย	- ยอมรับต่อการ แต่งหน้า มากกว่าปกติ - เพื่อการแสดง	- บางส่วนยอมรับเพราะ เป็นการแสดงและ บางส่วนรอมชอม เพราะยังดูเป็นผู้ชาย
การแต่งหน้า นอกพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- รอมชอมต่อ การแต่งหน้า ซึ่งมากกว่า ปกติ	- ต่อต้านการ แต่งหน้า มากกว่าปกติ - ไม่เหมาะสม	- ต่อต้านการ แต่งหน้า มากกว่าปกติ - เรียกว่า กะเทยโป๊	- รอมชอมต่อ การแต่งหน้า ซึ่งมากกว่า ปกติ	- บางส่วนรอมชอมต่อ การแต่งหน้าซึ่งมากกว่า ปกติ และบางส่วน ต่อต้าน

จากการศึกษาพบว่า ผู้ถอดรหัสชายบางส่วนยอมรับและบางส่วนรอมชอมต่อการแต่งหน้าซึ่งมากกว่าปกติ โดยให้เหตุผลว่าเป็นไปเพื่อการแสดง การแต่งหน้าในลักษณะนี้เป็นการสื่อสารตัวตนให้ผู้ชมที่อยู่ในพื้นที่การแสดงรับรู้ได้อย่างชัดเจน และเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้ชมไปในตัว ดังเช่นกรณีของหวาย “... ถ้าไม่แต่งให้เวอร์ มันก็ดูไม่ดึงดูดถ้าแต่ง

ธรรมดาเกินไป ก็ต้องมีการลงสีให้เข้ากับไฟที่มีดสลัว...อย่างคนที่ขนต้ายาวยาว คนที่ตัวทงก็ถือว่าโอเค เค้าก็แต่งออกมาได้ดี”³⁹

ความมากกว่าปกติ หรือที่เข้าใจกันว่า “เวอร์” ในแง่ของการแต่งหน้า แม้ว่าจะออกมาดูดีหรือมีลักษณะของสุนทรียศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตาม ความ “เวอร์” เป็นเหมือนอีกอัตลักษณ์ของนางโชว์ โดยการรับรู้ต่ออัตลักษณ์ดังกล่าวของนางโชว์โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายได้สะท้อนถึง ความเป็นอื่น (otherness) ซึ่งต่างออกไปจากอัตลักษณ์ผู้ชายของตน

ผู้ถอดรหัสชายบางส่วนที่มีมุมมองในลักษณะที่รอมชอมต่อการแต่งหน้าซึ่งมากกว่าปกติของนางโชว์ กล่าวคือ ถึงแม้ว่า ผู้ถอดรหัสจะรับรู้ถึงนางโชว์หรือผู้เข้ารหัสมีการเตรียมตัวด้วยการสื่อสารผ่านวัตุภาษามาอย่างดี อย่างไรก็ตามลักษณะสารที่ส่งมานั้นไม่สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถอดรหัสเสมอไป เนื่องจาก ผู้ถอดรหัสให้ความสำคัญกับเรื่องการเลียนแบบซึ่งเป็นลักษณะพิเศษของคาบาเร่ต์โชว์ ดังนั้น รูปลักษณ์ภายนอกที่นางโชว์สื่อสารตัวตนควรเลียนแบบให้เหมือนผู้หญิงมากที่สุด

..มันก็เหมือนผู้ชายที่แต่งหน้า ดูแล้วก็มีความกระด้าง ดูแล้วมันไม่รู้สึกอะไรเลย แค่เหมือนกับว่า เออ แต่งหน้า ดูเหมือนนะ แค่นั้นเอง...ดูแล้วก็แบบ เออ เค้าตั้งใจทำให้มันดีที่สุด ให้มันเหมือนที่สุด สวยที่สุดเท่าที่ธรรมชาติจะทำให้ได้ ซึ่งดูแล้วก็เออ สวยในระดับหนึ่ง อย่างเรามันผู้ชายแท้ ๆ ไซ้มัย ดูแล้วก็รู้สึกไม่เกิดความแตกต่าง ยังไงผู้หญิงก็ดูดีกว่า”⁴⁰

ทัศนะของเปิดต่อการแต่งหน้าของนางโชว์ได้สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราต่อตัวตนดังกล่าว นอกจากนี้ยังจัดวางตำแหน่งแห่งที่ของนางโชว์ในลำดับที่เป็นรองจากตนเองและเป็นรองจากความเป็นเพศหญิงไปในตัว ถึงแม้ว่าผู้ถอดรหัสชายส่วนใหญ่จะมองว่า การประกอบสร้างตัวตนในลักษณะใดก็ตามถือเป็นสิทธิส่วนบุคคล อย่างไรก็ตาม พบว่า มีการต่อต้านการสร้างอัตลักษณ์ในลักษณะแต่งหน้ามากกว่าปกติในพื้นที่ทั่วไป ดังกรณีของพี “กะเทยโปะะ น่ากลัวจริง ๆ เคยเห็น ตอบยาก ถ้าพูดจริง ๆ ก็คือ เหมือนเดิม คือมันเป็นเรื่องของเค้า ถ้าแต่งหน้ามากเกินไปมันก็ดูไม่ดี ถ้าปากแดงแจ๊ด หน้าขาววอก ก็ต้องบ้าแน่ ๆ ก็เหมือนเดิม ไม่ได้รังเกียจ แต่อย่ามาใกล้”⁴¹

³⁹ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁴⁰ สัมภาษณ์ เป้, 21 มกราคม 2550.

⁴¹ สัมภาษณ์ พี, 21 มกราคม 2550.

ความคิดเห็นของพี ซึ่งมองว่าการแต่งหน้าในระดับที่มากกว่าปกติในพื้นที่ทั่วไป ถือเป็นเรื่องที่ดูแปลกประหลาด มีนัยยะของการเลือกปฏิบัติ (discriminate) ต่อคนกลุ่มนี้ และได้สร้างภาพแบบฉบับ (stereotyping) ให้แก่กะเทยที่แต่งหน้ามากกว่าปกติด้วยการเรียกว่า “กะเทยโป๊ะ” นอกจากนี้มุมมองของพียังสะท้อนให้เห็นถึงการแบ่งเขาแบ่งเราอย่างไม่เท่าเทียม และแสดงให้เห็นว่าการสร้างอัตลักษณ์เช่นนี้มีลักษณะที่เป็นรองจากกลุ่มของตนซึ่งประกอบสร้างอัตลักษณ์ทางเพศสภาพเป็นชาย

โดยสรุป ผู้ถอดรหัสชายส่วนใหญ่มีมุมมองต่ออัตลักษณ์ของกะเทยในส่วนของ การแต่งหน้าอย่างแบ่งเขาแบ่งเรา และแนวโน้มที่จะยอมรับการแต่งหน้าที่มากกว่าปกติของนางโชว์ ซึ่งประกอบสร้างตัวตนแบบกะเทยในพื้นที่ของคาบาเร่ต์โชว์ ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อการแสดงมากกว่าพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์

ตารางที่ 5.16

แสดงการถอดรหัสการแต่งหน้าโดยกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
การแต่งหน้า	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ต้องแต่งให้ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- ต้องแต่งให้ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- ต้องแต่งให้ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- ต้องแต่งให้ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- ทุกคนยอมรับต่อ การแต่งหน้าซึ่ง มากกว่าปกติ
การแต่งหน้า นอกพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ต่อการด้าน แต่งหน้าซึ่ง มากกว่าปกติ - ดูไม่ดี - รู้สึกแย่/สงสาร	- รอมชอมต่อ การแต่งหน้า ซึ่งมากกว่า ปกติ - รับได้แต่ไม่ ควรแต่ง	- รอมชอมต่อ การแต่งหน้า ซึ่งมากกว่า ปกติ - สิทธิส่วนบุคคล	- รอมชอมต่อ การแต่งหน้า ซึ่งมากกว่า ปกติ	- ส่วนใหญ่รอมชอม ต่อการแต่งหน้า ซึ่งมากกว่าปกติ - ส่วนน้อยต่อต้าน

ในส่วนของ การแต่งหน้าของนางโชว์ ผู้ถอดรหัสหญิงทุกคนมองว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่จะต้องแต่งแต้มสีสันให้ชัดเจนมากกว่าปกติ ทั้งนี้ เป็นเหตุผลในเรื่องของการแสดงบนเวที ซึ่งมีสื่ออื่น ๆ มาประกอบ กล่าวคือ การสื่อสารตัวตนผ่านวัตุภาษา เช่น เครื่องสำอางในระดับที่มากกว่าปกติถือเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ และเป็นไปเพื่อดึงดูดความน่าสนใจในตัวนักแสดงซึ่งอยู่บนเวทีต่อผู้ชมข้างล่าง ดังคำสัมภาษณ์ของเปิ้ล

ถ้าเวลาที่เค้า on stage มันต้องรับกับแสงไฟ แต่งอ่อนไปแล้วมีเครื่องเพชรบนร่างกายเสื้อผ้าที่มันอลังการก็เหมือนไปเที่ยวธรรมดา แต่งหน้าเหมือนแดนเซอร์ทั่วไปมันก็จะดู drop เลย ก็จะกลืนหายไปกับแสงเพชรหรือแสงไฟ ก็จะไม่เข้ากัน ต้องขึ้นเวที เค้าต้องแต่งหน้าอย่างนั้นอยู่แล้ว...ก็อย่างที่บอกค่ะว่าประณีต สวย แล้วก็เทคนิคหลายอย่างที่เราคาดไม่ถึง⁴²

สำหรับเปิดแล้วการแต่งหน้าของนางโชว์ ซึ่งเข้มมากกว่าปกติถือเป็นสุนทรียะอย่างหนึ่งของการแสดงคาบาเร่ต์ และเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์ (creativity) ของผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์นางโชว์บนเวทีแห่งนี้ อย่างไรก็ตาม ในบริบทของชีวิตประจำวัน การสร้างสีสันบนใบหน้าในระดับที่มากกว่าปกติจะไม่ได้มีการยอมรับเท่าที่ควร จะเห็นได้ว่า การตีความต่อการแต่งหน้าของผู้ชายที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ให้ดูเป็นผู้หญิงเป็นไปในเชิงรอมชอม ยกตัวอย่างเช่นคำกล่าวของ กุ้ง และการตีความในลักษณะที่ต่อต้าน ดังคำกล่าวของปอ “แบบว่าคาบาเร่ต์กลางถนน ติดชนตาแบบชนนกบนปลายหางตา...มันก็รับได้ แต่รู้สึกว่ามันไม่ควรแต่งขนาดนี้”⁴³

รู้สึกแย รู้สึกสงสาร ก็เค้าต้องดูตัวเองสิ แต่งมามันต้องดูตัวเองนะว่า มันโอเคมั้ย พร้อมออกจากบ้านมั้ย ถ้าเค้าแต่งมาแรงขนาดนี้ก็สงสารคนที่เค้ามอง คนที่เค้าแต่งด้วย (หัวเราะ)...อะไรที่มันเกินไป มันก็ดูแย ถ้าแต่งพอดี ๆ ก็อาจจะมีคนว่านิดหน่อย สำหรับเรา ถ้ามันเวอร์เกิน แจ่มเกิน มันเกินที่จะมาเดินท้องถนน มันก็ไม่ไหวไง⁴⁴

จากความคิดเห็นของปอ การแต่งหน้าที่มากกว่าปกติของกะเทยหรือที่เรียกว่า “แต่งแรง” นั้น ได้แสดงถึงตัวตนที่เป็นอื่น ในขณะเดียวกันการที่มี “ความรู้สึกแย” หรือ “รู้สึกสงสาร” ต่อผู้ที่สื่อสารตัวตนลักษณะดังกล่าวในพื้นที่การสื่อสารอื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน สะท้อนให้เห็นถึง ความรู้สึกเชิงลบและการวางลำดับชั้นต่ออัตลักษณ์เช่นนี้ให้อยู่ในระดับที่ต่ำกว่าตนเอง ถึงแม้ว่าจะมีการแต่งหน้าในระดับที่ “พอดี” ในสายตาคนทั่วไป สำหรับการแต่งหน้าของกะเทยนอกขอบเขตคาบาเร่ต์โชว์ จึงมีนัยยะถึงการเลือกปฏิบัติ (discriminate) ต่อคนกลุ่มนี้

เมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว การแต่งหน้าซึ่งเกินจริงของนางโชว์ปกติในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ จะได้รับการยอมรับมากกว่าการแต่งหน้าเช่นนี้ของกะเทยซึ่งอยู่นอกพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์หรือพื้นที่ทั่วไปในชีวิตประจำวันทั้งในมุมมองของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายและหญิง ลักษณะการยอมรับ

⁴² สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

⁴³ สัมภาษณ์ กุ้ง, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁴⁴ สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

ดังกล่าว สะท้อนถึงความเป็น carnival ของ Bakhtin ในสื่อหรือพื้นที่พิเศษแบบคาบาเร่ต์โชว์ ที่ยอมรับต่อการแสดงออกทางกายที่มากกว่าปกติ เพื่อให้คนในสังคมได้ผ่อนคลายจากกฎเกณฑ์ในพื้นที่ใดที่หนึ่งและในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ รวมถึงสุนทรียะในการประกอบสร้างอัตลักษณ์นางโชว์ แต่กระนั้น ภายใต้การเปิดพื้นที่การสื่อสารเพื่อต่อต้านกฎระเบียบ ก็ยังมีด้านของความขัดแย้งไม่ลงรอยในการยอมรับเพศสภาพของนางโชว์ที่ถูกซ่อนอยู่ด้วยเช่นกัน

การแต่งกาย

เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายถือเป็นอวัจนภาษาอย่างหนึ่งที่นางโชว์ใช้สื่อสารตัวตนเมื่อปรากฏบนเวที โดยเครื่องแต่งกายที่ถูกหยิบมานำเสนอเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชมนั้นมีรูปแบบที่แตกต่างกันไป ไม่ว่าจะเป็นชุดราตรีทั้งสั้นและยาว หรือชุดประจำชาติ ชุดว่ายน้ำ ที่ประดับประดาด้วยอุปกรณ์เสริมต่าง ๆ เป็นต้น ความหลากหลายเหล่านี้ต่างมีจุดร่วมกันอย่างหนึ่ง คือ เป็นเครื่องแต่งกายของผู้หญิง ทั้งนี้ ความเป็นผู้หญิงที่ปรากฏผ่านเครื่องแต่งกายของนางโชว์อาจไม่ได้ดำเนินตามเพศสภาพของผู้หญิงที่สังคมคาดหวัง กล่าวคือ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเสื้อผ้าที่เผยให้เห็นเรือนร่างมากกว่าปกติ

ตารางที่ 5.17

แสดงการถอดรหัสการแต่งกายโดยกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
การแต่งกาย	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ยอมรับการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ - เป็นการแสดง - ผู้หญิงแต่งจะ ดูโป๊	- รอมชอมต่อ การแต่งกายที่ เผยเรือนร่าง กว่าปกติ - เป็นการแสดง - ผู้หญิงแต่งจะ ดูโป๊	- ยอมรับการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ - เป็นการแสดง	- ยอมรับการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ - เป็นการแสดง	- ส่วนใหญ่ยอมรับ การแต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่าปกติ และแต่งเพื่อการแสดง - บางส่วนมองว่าผู้หญิง แต่งจะดูโป๊

ตารางที่ 5.17 (ต่อ)

กลุ่มผู้ชาย					
การแต่งกาย	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
นอกพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ต่อต้านการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ - ตลก, น่ากลัว - เป็นสิทธิส่วนบุคคล	- ต่อต้านการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ - รู้สึกไม่ดี - เป็นสิทธิส่วนบุคคล	- รอมชอมการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ - ต้องเหมาะสมกับ กาลเทศะ	- รอมชอมการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ - ต้องเหมาะสมกับ กาลเทศะ	- บางส่วนรอมชอม โดยต้องเหมาะสม กับกาลเทศะ บางส่วน ต่อต้านและมองว่า เป็นสิทธิส่วนบุคคล

ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชายส่วนใหญ่ยอมรับต่อการแต่งกายแบบผู้หญิงที่เผยเรือนร่างมากกว่าปกติของนางโชว์ โดยมองว่าเป็นเหตุผลในการแสดงบนเวทีอย่างมีสุนทรียศาสตร์ กล่าวคือ นางโชว์ต้องแต่งกายเลียนแบบนักร้องหญิงต้นฉบับด้วยเครื่องแต่งกายที่สวยงามในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความเพลิดเพลินตาเพลิดเพลินใจให้แก่ผู้ชม ดังคำสัมภาษณ์ของหวาย “รู้สึกเฉย ๆ เพราะไม่ค่อยชอบดูผู้ชายเป้ (หัวเราะ) ก็ดูว่าเค้าแต่งตัวได้สวยดี แต่ไม่ใช่จะไปดูอะไรของมัน”⁴⁵

เนื่องจากผู้ถอดรหัสชายส่วนใหญ่มองว่าตัวเองมีเพศกำเนิดเป็นผู้ชายเช่นเดียวกับนางโชว์ การที่นางโชว์ผู้มีอัตลักษณ์แบบชายรักชายจะประกอบสร้างลักษณะภายนอกให้ดูเป็นผู้หญิงอย่างเปิดเผยเรือนร่างและรูปทรง อย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจทางเพศของตนยังคงเกิดขึ้นต่อเพศตรงข้ามคือเพศหญิงโดยกำเนิด ดังกรณีของเป้ “...ก็แต่งไม่ได้ไปมาก ก็มองว่าธรรมดา เฉย ๆ ก็รับได้ ถ้าไปจินตนาการก็คือถอดออกเกือบหมดเลย... แต่ว่าด้วยพื้นฐานที่เราคิดว่าเค้าเป็นผู้ชาย ก็เหมือนผู้ชายถอดเสื้อคนหนึ่ง มันก็เลยรู้สึกว่าไม่ได้อะไร แต่ถ้าเป็นผู้หญิงแล้วมาทำแบบนี้ ความรู้สึกจะกลับด้านทันที”⁴⁶

กล่าวได้ว่า การถอดรหัสในส่วนของผู้ชายที่อยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ มีมุมมองที่สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราต่อนางโชว์ซึ่งเป็นอัตลักษณ์ที่ใกล้เคียงกับกะเทย โดยผู้ถอดรหัสชายมองว่าอัตลักษณ์นางโชว์หรือกะเทยนั้นแตกต่างจากตน นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างชายไม่ได้ให้ความสำคัญ

⁴⁵ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁴⁶ สัมภาษณ์ เป้, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

กับร่างกายภาพ (physical body) ของนางโชว์ว่าจะมีการประกอบสร้างหรือรื้อสร้างอย่างไร แต่ให้ความสำคัญกับเรื่องของเพศสภาพ (gender) ของนางโชว์มากกว่า โดยนำมาเทียบเคียงกับเพศสภาพของผู้หญิง

เมื่อเทียบกับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์ พบว่า ผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชายมีระดับของทัศนคติต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ด้วยเครื่องแต่งกายที่เผยเรือนร่างมากกว่าปกติของกะเทยแตกต่างกันออกไป กล่าวคือเป็นไปในลักษณะที่รอมชอมบางส่วน ถึงแม้จะมองว่าเป็นความชอบส่วนบุคคลก็ตาม การแต่งกายเช่นนี้ควรคำนึงถึงกาลเทศะเป็นสำคัญ ดังคำสัมภาษณ์ของหวาย “เหมือนกับผู้หญิงที่แต่งตัวอะนะ รับได้ แต่มันก็ต้องให้ถูกกาลเทศะ ถ้าแต่งตามท้องถิ่นทั่วไปก็ไม่ว่าอะไร แต่ถ้าเป็นงานหรือเป็นพิธีการก็ต้องพิจารณาถึงคนรอบข้างว่าเป็นอย่างไรบ้าง”⁴⁷

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายบางส่วนรู้สึกในเชิงลบต่อการแต่งกายที่เผยเรือนร่างมากกว่าปกติของกะเทย โดยมองว่าเป็นเรื่องน่าขำ ดังคำสัมภาษณ์ของอาร์ม “มึงนี่ใหญ่กว่ากวนะเนี่ย มึงทำตัวอย่างนี้เหวอ สันนิษฐานไงพี่ ก็ดูตัวมันดิ บางคนแม่ง! ไหล่กว้าง กล้ามเป็นมัด ๆ ใส่เกะอกบาง ๆ กระโปรงสั้น ๆ น่ารัก ๆ ไม่ได้รู้สึกไม่ดีกับเค้า แต่รู้สึกเฉย ๆ ขำ ๆ มากกว่า แค่งสัยแทนว่าทำไปได้ไง”⁴⁸

การมองการแต่งกายเช่นนี้ด้วยความรู้สึกตลกขบขัน (humor) ดังความเห็นของอาร์ม เป็นการแสดงความรู้สึกเหนือกว่าของผู้หัวเราะที่สร้างความเป็นอื่นและกดทับความหมายของอัตลักษณ์กะเทย หรืออีกนัยหนึ่ง คือการให้ความหมายต่ออัตลักษณ์ของกะเทยหรือชายรักชายในลักษณะที่แตกต่างอย่างแบ่งเขาแบ่งเรา และวางลำดับชั้นของอัตลักษณ์กะเทยอย่างเป็นรองจากตน

โดยสรุปแล้ว กลุ่มผู้ถอดรหัสชายส่วนใหญ่ยอมรับการแต่งกายที่เผยเรือนร่างกว่าปกติของนางโชว์ และยังมีนัยยะที่รับรู้ต่ออัตลักษณ์ของนางโชว์หรือกะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเรา เมื่อเปรียบเทียบกับ การแต่งกายลักษณะเช่นนี้นอกพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์แล้ว ระดับการยอมรับต่อการแต่งกายในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์นั้นมีมากกว่า เนื่องจากพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์มีลักษณะพื้นที่พิเศษแบบคาร์นิวัล (carnival) ที่ยอมให้มีการแสดงออกที่เกินเลยได้อย่างเสรี แต่ความหมายดังกล่าวจะถูกตีความในทางตรงกันข้ามและกลายเป็นลบหรือกลายเป็นเรื่องขบขันในทันที เมื่อกะเทยสื่อสารตัวตนตามลักษณะดังกล่าวในพื้นที่นอกเวทีคาบาเร่ต์โชว์

⁴⁷ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁴⁸ สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

ตารางที่ 5.18

แสดงการถอดรหัสการแต่งกายโดยกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
	ปอ	กึ่ง	ก้อย	เปล	สรุป
การแต่งกาย ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ยอมรับการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ	- ยอมรับการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ	- ยอมรับการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ	- ยอมรับการ แต่งกายที่เผย เรือนร่างกว่า ปกติ	- ทุกคนยอมรับการแต่ง กายที่เผยเรือนร่าง กว่าปกติ เพราะเป็น การแสดง
	- เป็นการแสดง	- เป็นการแสดง	- เป็นการแสดง	- เป็นการแสดง	
	- ต่อต้านการ แต่งกาย ที่ เผยเรือนร่าง กว่าปกติ	- รวมขอมต่อ การแต่งกายที่ เผยเรือนร่าง กว่าปกติ	- รวมขอมต่อ การแต่งกายที่ เผยเรือนร่าง กว่าปกติ	- รวมขอมต่อ การแต่งกายที่ เผยเรือนร่าง กว่าปกติ	- ส่วนใหญ่รวมขอม ต่อการแต่งกายที่ เผยเรือนร่างกว่า ปกติ

สำหรับการแต่งกายที่เผยเรือนร่างกว่าปกติของนางโชว์ในพื้นที่คาบาเร่ต์นั้น ผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่มีมุมมองในเชิงที่ยอมรับ โดยเหตุผลว่าเป็นไปเพื่อการแสดง ขณะเดียวกันก็มีการเปรียบเทียบการประกอบสร้างกับอัตลักษณ์ทางเพศสภาพของตน ดังคำสัมภาษณ์ของเปิ้ล ผู้มีวิถีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดงกล่าวว่า

...ถ้าเกิดเราเห็นผู้หญิงมาแต่งแบบว่า g-string ชนนก เราก็โอ้ให้ สงสารหะ เสียดายของ เป็นผู้หญิงมาโชว์ขนาดเนี้ย กล้าเนาะ ถ้าเกิดเป็นสาวประเภทสอง เออ สวยหะ เลี้ยงหุ่นยังงี้ เสื้อผ้าเออ จัดมาสวย...เปิ้ลว่า มันก็เป็นชุดโชว์ อย่าง ชุดโป๊ เค้าก็หาในส่วนอื่นมาเพิ่มเติมให้ดูไม่โป๊ เช่น บางชุดที่ทำมาเหมือนเป็นชุดว่ายน้ำ เป็นทูปีซออย่างเงี้ย ก็จะมีควมอลังการเป็นขนไก่ เป็นอะไรฟุฟฟายอยู่ข้างล่าง จะทำให้รู้สึกได้ว่า เค้าไม่ได้ใส่ชุดว่ายน้ำออกมา ด้วยอะไรหลาย ๆ อย่างที่ทำให้มันดูไม่โป๊ มันดูเป็นศิลปะ... มันคืออะไรที่พิเศษตรงที่เค้ากล้าที่จะคิดกล้าที่จะทำ แล้วก็หือหวากว่า มันสวยงาม มีความคิดสร้างสรรค์ที่เลอเลิศสวย ชอบ ⁴⁹

⁴⁹ สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

อัตลักษณ์ทางเพศของชายรักชายซึ่งในที่นี้ถูกเรียกว่า ‘สาวประเภทสอง’ ถือได้ว่าเป็นผลผลิตของการท้าทายอำนาจในการแบ่งแยกและจัดกลุ่มตรงข้ามแบบชายหญิง มีนัยยะถึงความไม่ชัดเจนหรือการอยู่ระหว่าง (in-between) ซึ่งส่งผลต่อการรับรู้เรื่องตัวตนและการแสดงออกทางร่างกายของชายรักชาย คือ นอกจากผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศจะยอมรับต่อรูปลักษณะที่ดูเป็นผู้หญิงด้วยการแต่งกายข้ามเพศซึ่งถือเป็นการท้าทายค่านิยมหลักอย่างหนึ่งของสังคมแล้ว ผู้ถอดรหัสยังยอมรับต่อการแต่งกายที่เปิดเผยร่างกายเป็นพิเศษของนางโชว์ โดยอ้างอิงกับค่านิยมหรือบรรทัดฐานหลักเกี่ยวกับความเป็นชาย กล่าวคือ ผู้ชายจะไม่ถูกตำหนิจากสังคมหรือถูกตำหนิน้อยกว่าผู้หญิงเมื่อมีการแต่งกายที่เปิดเผยร่างกายมากกว่าปกติ ถึงแม้ว่าผู้ถอดรหัสจะมีความคิดเห็นไปในทางบวกต่อการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าน้อยชิ้นซึ่งเป็นการแสดงออกถึงความสร้างสรรค์ของอัตลักษณ์นางโชว์ อย่างไรก็ตาม การยอมรับเช่นนี้ได้สะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเราอย่างชัดเจน

นอกจากนี้ บางความคิดเห็นของเบิ้ลที่เปรียบเทียบการแต่งกายในลักษณะดังกล่าวระหว่างนางโชว์กับผู้หญิงเช่นตน โดยมองว่า เป็นการทำให้ “เสียตายของ” เมื่อผู้หญิงสื่อสารตัวเองเช่นนี้ ในอีกทางหนึ่งก็เป็นการเปรียบเทียบไปในตัวว่า อัตลักษณ์ทางเพศสภาพของผู้หญิงนั้นมีคุณค่ามากกว่าอัตลักษณ์ทางเพศสภาพแบบกะเทยหรือนางโชว์ ซึ่งมีนัยยะถึงการให้คุณค่าหรือลำดับชั้นที่ต่ำกว่าของอัตลักษณ์อื่น

เมื่อเปลี่ยนจากพื้นที่คาบาเรต์โชว์เป็นพื้นที่สาธารณะทั่วไป ทักษะต่อการแต่งกายที่เผยเรือนร่างมากกว่าปกติของกะเทยก็เปลี่ยนเช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า ลักษณะของพื้นที่นั้นสำคัญต่อการยอมรับการเปิดเผยเรือนร่างที่มากกว่าปกติของนางโชว์ซึ่งเป็นกะเทยหรือชายรักชาย ดังกรณีของกุ่ม พนักงานหญิงของบริษัทเอกชน วัย 27 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านคอมพิวเตอร์ กล่าวว่า “ก็ไม่เหมาะสมนะ มันเป็นที่สาธารณะถ้าโดยสังคมไทยก็ถือว่าการแต่งตัวที่ค่อนข้างเว้า ๆ แวม ๆ ถ้าสมมติเป็นคาบาเรต์ก็โอเค อาจะยอมรับได้ แต่ถ้าเป็นพื้นที่สาธารณะมันเวอร์ไป ถ้าใส่สายเดี่ยว กระโปรงสั้นก็ยังพอโอเค”⁵⁰

จากมุมมองของกุ่ม สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ถอดรหัสหญิงมีการยอมรับต่อการแต่งกายที่เปิดเผยเรือนร่างของกะเทยอย่างมีขอบเขต ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่คาบาเรต์โชว์หรือในพื้นที่ทั่วไป ผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศบางส่วนยอมรับต่อการแต่งกายอย่างผู้หญิงของนางโชว์และกลุ่มกะเทย โดยเชื่อมโยงกับประเด็นของความสวยงามเป็นหลัก กล่าวคือ มีการยอมรับการแต่งกายข้ามเพศโดยมีเงื่อนไขว่าผู้นั้นต้องมีสรีระและใบหน้าที่ดีอย่างผู้หญิงในอุดมคติ นอกจากนี้

⁵⁰ สัมภาษณ์ กุ่ม, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

หากลักษณะภายนอกของชายที่แต่งกายข้ามเพศไม่เป็นไปตามเจตนาดังกล่าวก่อนจะมีการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่เผยให้เห็นสัดส่วนอย่างชัดเจน ผลของการสื่อสารตัวตนของผู้นั้นจะได้รับการตอบรับในทางที่ไม่ดี ดังทัศนคติของ ปอ

“แต่ถ้าเกิดเป็นกะเทยแบบแมน ๆ แล้วมาใส่ชุดผู้หญิง ให้เช็กซี... ก็รู้สึกว้าใส่ออกมาได้ไงเนี่ย ทำไมไม่อายคนอื่น...คือหุ่นล่ำ ๆ ไม่ได้อรชรอ่อนแอเน้อ นี่เอวหนา มีกล้ามเนื้อ หน้าตาไม่ได้ให้เป็นผู้หญิง มาใส่ชุดผู้หญิง ที่เค้าเรียกว่ากะเทยควายมันก็ไม่ไหว ก็รู้สึกไม่ดีนะ”⁵¹

ความเห็นของปอ เป็นการให้ภาพแบบฉบับต่อการที่กะเทยสื่อสารตัวตนด้วยการแต่งกายที่เผยเรือนร่างมากกว่าปกติ โดยการเรียกว่า “กะเทยควาย” มีนัยยะการแบ่งเขาแบ่งเรา (them/us) ระหว่างกะเทยกับตน พร้อมกับจัดให้อัตลักษณ์ดังกล่าวอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า (inferior) ตนอีกด้วย

โดยสรุปแล้วผู้ถอดรหัสทั้งชายและหญิงมีความคิดเห็นการแต่งกายที่เผยเรือนร่างมากกว่าปกติอย่างถึงนัยยะของการแบ่งเขาแบ่งเรา โดยกลุ่มผู้ชายมีการแบ่งแยกอย่างชัดเจนมากกว่าผู้หญิง รวมถึงการให้ลำดับชั้นของอัตลักษณ์ที่เป็นรองจากตนเองอย่างเห็นได้ชัด

นอกจากนี้ ผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศได้ยอมรับต่อการแต่งกายที่เผยเรือนร่างมากกว่าปกติในพื้นที่ของคาบาเร่ต์โชว์มากกว่าพื้นที่นอกเหนือจากนี้ ทัศนะดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิด carnivalesques ของ Bakhtin จากที่การแต่งกายของนางโชว์สะท้อนถึงการแสวงหาความบันเทิงจากร่างกาย (Bodily Pleasure) กล่าวคือ มีการแสวงหาความบันเทิงจากร่างกายในปริมาตรสาธารณะซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมในเวลาปกติ การแต่งกายด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์ของผู้หญิงโดยเปิดเผยให้เห็นถึงส่วนที่พึงสงวนในร่างกาย หรือการสวมใส่เสื้อผ้าที่ตกแต่งให้ดูหรูหรา ประณีต สวยงาม รวมถึงการประดับประดาสิ่งต่าง ๆ ที่แปลกตา สะท้อนถึงการสื่อสารของนางโชว์ผ่านวัตถุภาษาที่มีลักษณะของสุนทรียศาสตร์

การแสดง

ในแง่มุมมองของสำนักวัฒนธรรมศึกษา การแสดงคาบาเร่ต์ถือเป็นสื่อประเภทหนึ่ง ซึ่งในที่นี้ประกอบไปด้วยการลิปซิงก์และการพูดตลก แม้ว่าการแสดงทั้งสองประเภทจะมีรูปแบบที่ต่างกันออกไป อย่างไรก็ตาม เป้าหมายของการแสดงทั้งสองแบบต่างเป็นไปเพื่อให้ความบันเทิงแก่ผู้ชมดังนี้

⁵¹ สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

การลิปซิงก์

ลิปซิงก์ (lip-synch) เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงคาบาเรต์ที่นางโชว์ต้องขยับปากร้องตามเพลงให้สมจริงที่สุดราวกับตนเองคือนักร้องต้นฉบับผู้นั้น เพื่อสร้างความรื่นเริงใจให้แก่ผู้ชม โดยเทคนิคของนางโชว์มีทั้งที่เป็นการขยับปากโดยไม่ออกเสียงของตนเองและการร้องออกเสียงจริงโดยที่ผู้ชมที่อยู่ใกล้เวทีเท่านั้นจะได้ยิน

ตารางที่ 5.19

แสดงการถอดรหัสการลิปซิงก์โดยกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
การลิปซิงก์ ในพื้นที่ คาบาเรต์โชว์	- มีความ สามารถ - ฝึกซ้อม อย่าง ดี	- ขยับปาก - เป็นมืออาชีพ - ฝึกซ้อมอย่างดี	- มีความ สามารถ	- มีความ สามารถ - ร้องออกเสียง	- ส่วนใหญ่แล้วมองว่า นางโชว์มีความ สามารถเป็นมืออาชีพ และผ่านการซ้อม
การลิปซิงก์ นอกพื้นที่ คาบาเรต์โชว์	- รู้สึกตลก	- รู้สึกตลก	- รู้สึกตลก - ควรทำภายใน กลุ่ม	- รู้สึกแปลก - ไม่เหมาะกับ กาลเทศะ - ควรทำภายใน กลุ่ม	- ทุกคนมองเป็นเรื่อง ตลก/แปลก บางส่วน มองว่าเหมาะที่จะทำ ภายในกลุ่ม

ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์ ผู้ถอดรหัสชายมองว่าการลิปซิงก์ของนางโชว์ต้องใช้ทักษะความสามารถ และผ่านการฝึกฝนมาก่อนที่จะแสดงจริง โดยปฏิกิริยาตอบสนองต่อการแสดงส่วนใหญ่เป็นไปในเชิงบวก กล่าวได้ว่า นางโชว์เป็นผู้ส่งสารที่มีความพยายามในการเตรียมพร้อม และสามารถขยับปากร้องตามเพลงได้อย่างไม่ผิดพลาด ดังคำกล่าวของเป้ “ก็ถือว่าเค้าทำได้โอเคนะ ก็ถือว่าเค้าซ้อมมาดี เพราะดูเค้าขยับปากเนี่ย ตามกับเนื้อเพลงได้หมด คงมืออาชีพจริง ๆ เพราะว่า เค้าคงจะชำนาญแล้วแหละ มันก็โอ เพราะการแสดง แค่การทำลิปซิงก์ปากให้ตรงกับคำพูดของเนื้อเพลง เค้าทำได้เหมือน”⁵²

⁵² สัมภาษณ์ เป้, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

สำหรับผู้ถอดรหัสชายที่มองว่าการลิปซิงก์ด้วยการออกเสียงจริงของนางโชว์นั้นจะทำให้ผู้ชมเข้าถึงการแสดงที่สมจริงมากกว่าจะขยับตามเพลงเท่านั้น นั่นคือ นางโชว์ต้องมีความรู้ที่จะแกะเนื้อเพลงซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษได้บ้างนอกจากนี้ “...การขยับปากให้ตรงเนีย ในเชิงเทคนิคต้องร้องเพลงนั้นได้ มันถึงจะออกมาดี”⁵³

จากความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ชายทั้งแปดและหว่ายที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น การลิปซิงก์นั้นเป็นเรื่องของความสามารถในการเลียนแบบ (imitation) นักร้องต้นฉบับให้สมจริงมากที่สุด ซึ่งแสดงถึงความเป็นมืออาชีพของนางโชว์ หรืออีกในหนึ่งคือ การเลียนแบบถือเป็นอัตลักษณ์ที่เด่นชัดของผู้ที่ประกอบสร้างตัวตนแบบนางโชว์และเป็นด้านที่ผู้ถอดรหัสชายรับรู้

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่โชว์แล้ว การลิปซิงก์เป็นเรื่องแปลกและตลกในสายตาของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายทุกคน และการแสดงออกเช่นนี้ควรคำนึงถึงกาลเทศะและกลุ่มที่สื่อสารเป็นสำคัญ จากที่หว่ายกล่าวว่า “มันไม่ใช่ที่นะ กลัวมันจะไปรบกวนชาวบ้านเค้า อยู่ดี ๆ มาร้องมันจะรู้สึกแปลก ถ้าเป็นเพื่อนกันแล้วมาร้องจะไม่รู้สึกซีเรียส เพราะรู้จักกันอยู่”⁵⁴

ความรู้สึก “แปลก” ต่อการลิปซิงก์ของผู้ที่อยู่นอกพื้นที่คาบาเร่ นอกจากจะเป็นการให้ความหมายในฐานะการกระทำที่ไม่ปกติแล้วยังมีนัยยะถึงการแบ่งเขาแบ่งเราหรือมีความเป็นอื่น และวางสถานะของผู้ประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าวให้ต่ำต้อย (inferior) กว่าอัตลักษณ์ของตน

โดยสรุป การลิปซิงก์ในพื้นที่คาบาเร่โชว์นั้นจะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถ มีความเป็นมืออาชีพ อัตลักษณ์ดังกล่าวของนางโชว์จึงเป็นอัตลักษณ์ในเชิงบวก ขณะที่การแสดงดังกล่าวบนพื้นที่คาบาเร่โชว์ถือได้ว่าเป็นผู้ที่แปลกหรือไม่ปกติ หรือมีนัยยะถึงความเป็นอื่นและมีตัวตนที่ต่ำกว่า

⁵³ สัมภาษณ์ หว่าย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁵⁴ เรื่องเดียวกัน.

ตารางที่ 5.20
แสดงการถอดรหัสการลิปซิงก์โดยกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เป็ด	สรุป
การลิปซิงก์ ในพื้นที่ คาบาเร่โชว์	- มีความ สามารถ - เพลิน	- มีความ สามารถ - มีการฝึกซ้อม	- มีความ สามารถ - มีการฝึกซ้อม	- มีความ สามารถ - มีการฝึกซ้อม	- ทุกคนมองว่านางโชว์มี ความสามารถ - ส่วนใหญ่มองว่ามีการ ฝึกซ้อม
การลิปซิงก์ นอกพื้นที่ คาบาเร่โชว์	- รู้สึกแปลก - ไม่เหมาะกับ กาลเทศะ - ทำภายใน กลุ่ม	- รู้สึกตลก - ต้องดู กาลเทศะ	- รู้สึกตลก - เหมาะที่จะทำ ภายในกลุ่ม	(ไม่มีข้อมูล)	- ส่วนใหญ่รู้สึกตลกและ แปลก - บางส่วนมองว่าต้องดู กาลเทศะและกลุ่ม

ในพื้นที่คาบาเร่โชว์ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงทุกคนมองว่านางโชว์มีความสามารถในการลิปซิงก์ เนื่องจากมีการแสดงอย่างไม่ผิดพลาดหรือขยับปากได้ตรงตามเนื้อเพลง หรือสามารถเลียนแบบนักร้องต้นฉบับได้อย่างดี ดังความเห็นของปอ “มันก็แปลกดีนะ ดูแล้วมันก็เพลิน เหมือนกับว่า เออ คำก็เก๋นะ คำพยายามทำให้เหมือน มันก็เป็นการแสดงของเค้า คำก็ต้องใช้ความสามารถนะ การจะเลียนแบบใครให้เหมือน...”⁵⁵

นอกจากการลิปซิงก์จะเป็นการแสดงที่ใช้ความสามารถแล้วหรือความเป็นมืออาชีพแล้ว ปอยังมีอีกมุมมองต่อการแสดงดังกล่าว จากที่ตนเองมีความรู้สึกเพลิดเพลินไปกับการแสดง อย่างไรก็ตาม ความรู้สึก “แปลก” ยังสะท้อนให้เห็นถึง ทักษะที่แบ่งแยกตนเองออกมาจากวัฒนธรรมย่อยของชายรักชาย โดยลักษณะประการหนึ่งของการลิปซิงก์คือการลอกเลียนแบบกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่มองว่า การแสดงดังกล่าวต้องผ่านการฝึกซ้อมมาอย่างดี ดังคำสัมภาษณ์ของพี้อย “...เสียงออกนะ แต่ไม่ได้ยิน เพราะซ้อมทุกวันมันก็ต้องร้องได้”⁵⁶

⁵⁵ สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

⁵⁶ สัมภาษณ์ พี้อย, 11 มกราคม 2550.

กล่าวได้ว่า การลิปซิงก์ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์นั้น นางโชว์จะได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถและมีการฝึกซ้อมมาอย่างดี ความสามารถในการเลียนแบบจึงเป็นอีกอัตลักษณ์ของนางโชว์และถือเป็นอัตลักษณ์เชิงบวก อย่างไรก็ตาม กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่ได้ให้ความหมายของการแสดงดังกล่าวอย่างแตกต่างออกไปเมื่ออยู่นอกพื้นที่คาบาเรต์โชว์ กล่าวคือ เป็นเรื่องตลกและแปลก ดังความเห็นของปอ “ก็ถ้าเกิดมาแสดงอะไรนอกเหนือจากการแสดงมันก็ไม่สมควรนะ มันจะดูแปลก เป็นตัวประหลาดในสังคม”⁵⁷

การเป็นผู้ที่ไม่ปกติ หรือเป็น “ตัวประหลาด” ตามมุมมองของปอนั้นมีนัยยะถึงความเป็นอื่น ของผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าว นอกจากนี้ การกระทำดังกล่าวจะได้รับการยอมรับมากขึ้นเมื่อคำนึงถึงกาลเทศะ และเป็นการเล่นกันภายในกลุ่ม “ถ้าเป็นเพื่อนสนิทก็คงเป็นความเคยชิน... แต่จะมีร้องตอนที่เค้าประหลาดอยู่ไม่ใช่เรื่อง”⁵⁸

กล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงยอมรับต่อการลิปซิงก์ในพื้นที่คาบาเรต์โชว์มากกว่านอกพื้นที่ดังกล่าวหรือพื้นที่ในชีวิตประจำวัน กล่าวคือ อัตลักษณ์ของนางโชว์จะถูกมองในเชิงบวกเมื่ออยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ขณะที่ผู้ที่ทำการลิปซิงก์นอกพื้นที่คาบาเรต์โชว์ จะถูกรับรู้ในฐานะอัตลักษณ์ที่เป็นอื่น

โดยสรุปแล้ว กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัส ทั้งชายและหญิงยอมรับต่อการลิปซิงก์ของนางโชว์ในพื้นที่คาบาเรต์เท่านั้น ขณะที่การลิปซิงก์ในพื้นที่ของชีวิตประจำวัน จะถูกมองว่ามีความเป็นอื่นหรือมีการแบ่งเขาแบ่งเราด้วยคุณค่าของอัตลักษณ์ที่ต่ำกว่า การยอมรับการกระทำดังกล่าวแต่เพียงบริบทของคาบาเรต์โชว์ได้แสดงถึง พื้นที่การสื่อสารพิเศษแบบคาร์นิวัลของ Bakhtin ที่ยอมรับการแสดงออกที่เกินเลยในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งและช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ

การพูดตลก

การพูดตลกในพื้นที่คาบาเรต์โชว์ ใช้เวลาประมาณ 5 นาที เป็นการแสดงที่มีขึ้นต่อจากการลิปซิงก์ โดยนางโชว์บางคนจะออกมายืนเพื่อพูดจาทักทายผู้ชมในเชิงหยิกแกมหยอก และนำเสนอมุขตลกต่าง ๆ ด้วยคำพูดที่ไม่สุภาพนักหรือเป็นเนื้อหาทางเพศ ทั้งนี้ อาจจะเป็นการพูดจาระหว่างนางโชว์ด้วยกันหรือพูดตอบโต้กับผู้ชมข้างล่างเวที

⁵⁷ สัมภาษณ์ ปอ, 23 กุมภาพันธ์ 2550.

⁵⁸ สัมภาษณ์ กุ้ง, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

ตารางที่ 5.21

แสดงการถอดรหัสการพูดตลกโดยกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
การพูดตลก ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ยอมรับเนื้อหา ทางเพศ และ คำพูดที่ไม่ สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน - กัดกันเป็น ปกติ	- รอมชอม เนื้อหาทาง เพศและคำพูด ที่ไม่สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน	- ยอมรับเนื้อหา ทางเพศและ คำพูดที่ไม่ สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน	- ยอมรับเนื้อหา ทางเพศและ คำพูดที่ไม่ สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน	- ทุกคนยอมรับเนื้อหา ทางเพศและคำพูดที่ ไม่สุภาพ เพราะเหมาะ กับเวลาและสถานที่ และกลุ่มคน ส่วนน้อย มองว่าเป็นเรื่องปกติ ของคนกลุ่มนี้
การพูดตลก นอกพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- เหมาะที่จะพูด ภายในกลุ่ม	- เหมาะที่จะพูด ภายในกลุ่ม - ไม่เหมาะที่ จะพูดที่ สาธารณะ	- เหมาะที่จะพูด ภายในกลุ่ม - ไม่ต่างจากที่ ผู้ชายพูดกัน	- เหมาะที่จะพูด ภายในกลุ่ม	- ส่วนใหญ่ยอมรับต่อ เนื้อหาทางเพศ และ คำพูดที่ไม่สุภาพ

ผู้ถอดรหัสชายส่วนใหญ่ยอมรับการพูดตลกโดยนางโชว์ซึ่งสื่อถึงเนื้อหาทางเพศ และมีการใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ เนื่องจากการแสดงเช่นนี้ มีเป้าหมายเพื่อสร้างอารมณ์ขันให้แก่ผู้ชมเป็นหลัก และเป็นไปอย่างสอดคล้องกับความต้องการของผู้ที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่นี้ ขณะเดียวกันผู้ถอดรหัสมองว่า การแสดงเช่นนี้ดำเนินไปอย่างเหมาะสมกับความเป็นสถานบันเทิงยามค่ำคืนที่ผู้ชมต้องการที่จะผ่อนคลายความตึงเครียดจากช่วงเวลาปกติ

...เพราะมันเป็นสถานที่ตรงนั้น มันเป็นสถานที่ของเค้าอยู่แล้ว เพราะคนที่เข้ามาส่วนใหญ่แล้วน่าจะเป็นลูกค้าเก่า การที่เค้าจะสื่อสารกับลูกค้าเก่า แสดงว่าทั้ง 2 ฝ่ายต้องยอมรับซึ่งกันแล้วกันได้ ...ถ้าเป็นเราก็คงอาจจะงบบ้าง แต่ก็ยอมรับได้ เพราะยอมรับหลาย ๆ ครั้งมาแล้ว มีเพื่อนลักษณะอย่างนี้อยู่แล้วหลาย ๆ คน...

คือเค้ามามาเพื่อที่จะปลดปล่อยอารมณ์บางอย่าง คือควรจะนำเสนอสิ่งที่ตรงกับใจ
เค้า ตรงกับใจ ญกหุ⁵⁹

นอกจากนี้ อัตลักษณ์ร่วมระหว่างนางโชว์และผู้ชมกลุ่มหลักซึ่งเป็นชายรักชาย
เหมือนกัน ภายใต้พื้นที่ของคาบาเร่ต์โชว์ นำมาซึ่งผลของการสื่อสารในแง่บวกที่ทั้งสองฝ่ายรับรู้
และเข้าใจตรงกัน จากมุมมองของอาร์มพนักงานเสิร์ฟชาย วัย 24 ปี ในร้าน Mogue Bar “เฉย ๆ
อาร์มชินแล้ว เค้าก็พูดเหมือนแซว ทะลึ่งอะไรอยู่แล้ว กะเทยเนี่ยกักกันอยู่แล้ว เหมือนหมา พอเสร็จ
แล้วก็เดินไป แล้วก็ตีกัน ก็เหมือนหมา เลียตูดเลียปากกันเอง อยู่บนเวทีก็ก๊าด ๆ กัน ลงมาก็กินเหล้า
ด้วยกัน ก็ไม่มีอะไรหรอก เค้าก็รู้ว่าเป็นการแสดงไง”⁶⁰

ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่พิเศษของชายรักชายกับอัตลักษณ์ร่วมระหว่างผู้เข้ารหัส
และผู้ถอดรหัสซึ่งในที่นี้ คือการมีอัตลักษณ์ทางเพศแบบชายรักชายนั้นมีผลต่อการนำเสนอเนื้อหา
ในการสื่อสารของนางโชว์ และผลของการสื่อสารที่ก่อให้เกิดความหมายและอารมณ์ร่วมกัน
อย่างไรก็ตาม ความคิดเห็นของอาร์มเป็นการให้ความแตกต่างทางอัตลักษณ์ กล่าวคือ กลุ่มชาย
รักชายคือ ผู้ที่นิยมพูดเรื่องทางเพศและพูดจาไม่สุภาพ และการกระทำเช่นนี้เปรียบได้กับลักษณะ
นิสัยของสัตว์ ขณะที่คนกลุ่มอื่น ๆ นั้นในสังคมไม่มีลักษณะเช่นนั้น หรือมีการแบ่งเขาแบ่งเรา
นั่นเอง

การทอล์คโชว์ หรือการพูดตลกจากทัศนะของผู้ถอดรหัสกลุ่มผู้ชายที่อยู่ในพื้นที่
คาบาเร่ต์โชว์นั้นนอกจากจะสะท้อนถึงนัยยะของการแบ่งเขาแบ่งเราแล้ว การพูดจาเช่นนี้ของ
กะเทยหรือนางโชว์แสดงถึงอัตลักษณ์ที่อยู่ในสถานะที่เป็นรอง ในลักษณะที่ตนเองคือกลุ่มผู้ชายรัก
ต่างเพศอยู่เหนือกว่ากลุ่มชายรักต่างเพศ ดังคำสัมภาษณ์ของเป้ “แค่คาดหวังว่า เออ เรามาดูอะไร
ที่มันเพลิน ๆ แล้วก็กลับบ้านนอน ก็ไม่น่าจะต้องใส่ใจกับเรื่องพวกนี้ เพราะว่ามันก็เหมือนคำที่คน
อีกระดับหนึ่งเค้าพูดกัน เรายังรู้สึกว่ เออ มันก็ขำ ๆ ได้นะในบางเวลา”⁶¹

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์ ผู้ถอดรหัสชายซึ่งมีกลุ่มทางสังคมที่เกี่ยวข้องเฉพาะ
กลุ่มรักต่างเพศเป็นส่วนใหญ่มองว่า การใช้คำพูดที่ไม่สุภาพในพื้นที่สาธารณะของกลุ่มชายรักชาย
นั้นเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม แม้จะเป็นการสื่อสารแบบกลุ่มเล็กหรือสื่อสารระหว่างบุคคลก็ตาม
ดังคำสัมภาษณ์ของเป้

⁵⁹ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁶⁰ สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550

⁶¹ สัมภาษณ์ เป้, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

ถ้าไม่ใช่ฟิวแสดงโชว์ให้คนช้านะ อาจจะมองอีกอย่างว่า คนนี้ไม่สุภาพเลย เป็นกะเทยที่แบบ ไม่ไหว ไม่รู้จักช่วงเวลาที่จะพูด อาจจะเป็นเพราะว่าช่วงเวลาที่เราได้ยืนตามท้องถนนเนี่ยเค้าอาจจะโกรธใคร ไม่ให้ใครก็ได้ หรือเค้าอาจแค่สื่อให้คนในกลุ่มเค้ารู้ว่ามันคือเรื่องพวกนี้ ความหมายของเค้าแบบนี้ เพราะอย่างนั้น เราเป็นคนนอกอาจจะฟังแล้วมันแปร่ง ๆ อาจจะรู้สึกไม่ดีกับเค้าไป ⁶²

กล่าวได้ว่า การพูดจาที่สื่อเนื้อหาทางเพศและคำพูดที่ไม่สุภาพโดยผู้ที่มีอัตลักษณ์แบบกะเทยนั้น จะได้รับการยอมรับจากผู้ถอดรหัสชายเมื่ออยู่ในพื้นที่ของคาบาเร่ต์โชว์มากกว่านอกพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ หรือความเหมาะสมของพื้นที่และเวลาเป็นปัจจัยหลักต่อการยอมรับนั่นเอง ซึ่งสะท้อนถึงพื้นที่การสื่อสารแบบคาร์นิวัลที่ยอมรับต่อแสดงออกที่เกินเลยหรือต่ำกว่าปกติ (low taste) นอกจากนี้ การยอมรับของผู้ถอดรหัสยังสะท้อนถึงการแบ่งเขาแบ่งเรา และการจัดวางอัตลักษณ์แบบกะเทยให้อยู่ในสถานะที่ต่ำกว่าอีกด้วย

ตารางที่ 5.22

แสดงการถอดรหัสการพูดตลกโดยกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
การพูดตลก ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- รอมชอมกับ เนื้อหาทางเพศ และคำพูดที่ไม่ สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน - ไม่เห็นด้วยที่ พูดจิกกัดผู้ชม	- ยอมรับเนื้อหา ทางเพศ และ คำพูดที่ไม่ สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน - สนุก	- ยอมรับเนื้อหา ทางเพศ และ คำพูดที่ไม่ สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน - สนุก	- ยอมรับเนื้อหา ทางเพศ และ คำพูดที่ไม่ สุภาพ - เหมาะกับ เวลา/สถานที่/ กลุ่มคน - สนุก	- ส่วนใหญ่ยอมรับ เนื้อหาทางเพศและ คำพูดที่ไม่สุภาพ เพราะเหมาะกับเวลา และสถานที่และกลุ่ม คน
การพูดตลก ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- รับผิดชอบ ภายในกลุ่ม	- รับผิดชอบ ภายในกลุ่ม	- รับผิดชอบ ภายในกลุ่ม	- รับผิดชอบ ภายในกลุ่ม	- ทุกคนยอมรับต่อ เนื้อหาทางเพศและ คำพูดที่ไม่สุภาพ

⁶² เรื่องเดียวกัน.

สำหรับการพูดตลก ผู้วิจัยพบว่า ผู้ถอดรหัสหญิงส่วนใหญ่ยอมรับต่อเนื้อหาทางเพศ และการใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ เพราะจุดประสงค์ของการแสดงคือการสร้างความบันเทิงให้กับผู้ชมเป็นหลัก ดังคำสัมภาษณ์ของเปิ้ล

ก็สนุกดี เพราะว่าเค้าจะพูดจาจัดจ้าน หยาบโดน สองแง่สองง่าม...เพราะทุกคนก็พร้อมที่จะไปสนุกอยู่แล้ว มันเป็นสถานที่บันเทิง...เพราะมันเป็นสถานที่กลางคืน แล้วเราเข้าไปแบบนั้น เรารู้อยู่แล้วว่าต้องเจออะไร ถ้าเกิดเราให้เค้ามาพูดทอล์คโชว์ พูดหยาบโดนอยู่หน้าห้างสรรพสินค้า อยู่ริมถนนก็คงไม่ได้ เพราะว่ามีคนหลายระดับ มีเด็ก ผู้ใหญ่ คนแก่⁶³

นอกจากนี้ พื้นที่ที่ยังเชื่อมโยงถึงความเหมือนร่วมของผู้ชมที่อยู่นั้น นั่นคือ ผู้ที่อยู่ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ควรมีอัตลักษณ์บางอย่างร่วมกัน และมีเป้าหมายในการเข้ามาในพื้นที่อย่างสอดคล้องตรงกัน และความเหมือนร่วมถือเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่ช่วยให้คาบาเร่ต์โชว์ซึ่งเป็นสื่อแบบกลุ่มนั้นดำเนินไปได้ด้วยดี เกิดอารมณ์และความเข้าใจที่ตรงกันภายใต้ที่แห่งนี้

ผู้วิจัยพบว่า ผู้ถอดรหัสหญิงส่วนน้อยไม่เห็นด้วยรูปแบบการพูดบางประการ แม้จะเข้าใจว่าการพูดที่ไม่สุภาพนั้นเป็นไปเพื่อความบันเทิงก็ตาม เช่น การพูดจาเหย้าหยอกกับผู้ชมในระดับที่มากเกินไป หรือที่เรียกว่า “จิกกัด” ดังความคิดเห็นของปอ ซึ่งเคยมีโอกาสดูคาบาเร่ต์โชว์ในสถานบันเทิงของชายรักชายเป็นครั้งแรก “...กับแขกที่มาเที่ยวมันไม่น่า ไม่น่าที่จะมาจิก อาจจะเพราะว่าคนเค้ามากันบ่อยจนสนิทกันหรือเปล่านั้นไม่รู้ละ แต่เรารู้สึกว่าไม่น่าพูดจิก คือบางคำเราก็ไม่รู้ละว่าแปลว่าอะไร ไม่รู้สิ บางคำเค้าก็พูดล้อเล่นกับแขกแรงไปรีเปลา”⁶⁴

ความคิดเห็นของปอ ที่ตั้งคำถามต่อการพูด “จิกกัด” ซึ่งคำพูดมีเนื้อหาที่ “แรงไป” ของนางโชว์ เมื่อเป็นการสื่อสารกับคนดู แสดงถึงการแบ่งเขาแบ่งเราได้อีกทางหนึ่ง กล่าวคือ มีการให้ความแตกต่างของบรรทัดฐานทางการพูดระหว่างตนกับนางโชว์ และความไม่เข้าใจต่อภาษาเฉพาะกลุ่มภายในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ ยังได้สะท้อนถึงความแตกต่างทางวัฒนธรรมในแง่ “ระบบรหัส”(code system) ในการสื่อความหมาย (meaning) ระหว่างการสื่อความหมายของวัฒนธรรมกระแสหลักแบบรักต่างเพศกับวัฒนธรรมย่อยแบบกลุ่มชายรักชาย

เมื่อเปรียบเทียบการพูดเช่นนี้กับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์แล้ว ระดับการยอมรับการใช้คำพูดที่ไม่สุภาพโดยผู้ที่มีอัตลักษณ์เป็นกะเทย ในทัศนะของผู้ถอดรหัสหญิงแล้ว การยอมรับหรือไม่นั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของพื้นที่และเวลาที่พูด รวมถึงระดับของการสื่อสารว่าเป็นการสื่อสารภายใน

⁶³ สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

⁶⁴ สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

กลุ่มเล็ก ดังคำสัมภาษณ์ของ กุ้ง “ถ้าแต่ถ้าเป็นภาษาที่เป็นทางการก็ถือว่าไม่สุภาพ แต่ถ้าเกิดเป็นสถานที่อโคจร ถือว่าเป็นคำพูดที่ใช้กับเพื่อน ถือว่าธรรมดา ไม่ถือว่าหยาบคาย...”⁶⁵

นอกจากความเหมาะสมของเวลาและสถานที่จะเป็นปัจจัยสำคัญต่อการยอมรับการใช้คำพูดทั้งในและนอกพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์แล้ว กลุ่มที่สื่อสารด้วยถือว่เป็นอีกปัจจัยหนึ่งสำหรับการใช้คำพูดที่ไม่สุภาพนอกพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ จากที่เปิ้ล กล่าวว่า “ก็เฉย ๆ ก็พูดกับเพื่อนเค้าที่เป็นกลุ่มเดียวกัน ใช่มั้ยเรี่ยส...”⁶⁶

ความเห็นของเปิ้ลต่อการพูดที่ไม่สุภาพหรือมีเนื้อหาทางเพศนั้น แสดงถึงการยอมรับต่อรูปแบบการพูดดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่าควรเป็นการสื่อสารภายในกลุ่มที่ผู้สื่อสารมีการประกอบสร้างอัตลักษณ์เหมือนกัน หรือมีความเป็นเรา (us) ซึ่งสะท้อนถึงการมองอย่างแบ่งเขาแบ่งเราในระดับอยู่ข้าง

ผู้วิจัยพบว่า สถานที่แสดงหรือพื้นที่ (space) เป็นปัจจัยหลักต่อการยอมรับการแสดงเพื่อให้ผู้ชมหัวเราะขบขันด้วยการทำกิจกรรมที่เกินเลยกว่าปกติของนางโชว์ คือ โชว์ตลกเหมาะสมที่จะแสดงในสถานบันเทิงหรือสถานที่เฉพาะ แต่ไม่เหมาะสมสำหรับที่อื่น ๆ ในชีวิตประจำวัน

ในด้านของการพูดตลก สรุปได้ว่า มุมมองของผู้ถอดรหัสชาย ต่อกะเทยหรือนางโชว์มีนัยยะถึงการแบ่งเขาแบ่งเรา การวางลำดับอัตลักษณ์แบบกะเทยให้อยู่ในสถานะที่เป็นรองอย่างชัดเจนมากกว่าผู้ถอดรหัสหญิง นอกจากนี้ทั้งผู้ถอดรหัสชายและผู้ถอดรหัสหญิงยอมรับต่อการพูดที่สื่อเนื้อหาทางเพศและการใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ ซึ่งเกิดขึ้นภายในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์มากกว่านอกพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ ด้วยปัจจัยที่เหมาะสมด้านพื้นที่และเวลาและกลุ่มผู้ชม

โดยปกติแล้ว การพูดเรื่องเพศจะได้รับการยอมรับอย่างปราศจากเงื่อนไข เมื่อเป็นการพูดผ่านวาทกรรมทางวิทยาศาสตร์หรือวาทกรรมทางการแพทย์ การนำเรื่องเพศมาพลิกกลับให้เป็นเรื่องตลกและทำท่ายิ่งที่เราเชื่อกันว่าเป็นความจริง รวมถึงเป็นการดูหมิ่นต่อสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ซึ่งหมายถึงวาทกรรมหลักดังกล่าวของสังคม โดยการสื่อสารเพื่อความบันเทิงดังเช่นคาบาเร่ต์โชว์ มักเป็นการสื่อสารที่มีมิติเกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก ตามแนวคิดคาร์นิวัลของ Bakhtin แล้ว การพูดตลกหรือการทอล์คโชว์ คือ เป็นการหัวเราะขบขันด้วยการทำกิจกรรมที่เกินเลยกว่าปกติ (laughter by excession) เช่น การเล่นอะไรแบบต่ำ ๆ (bad taste/degradation) ดังจะเห็นได้จากการที่นางโชว์พูดเนื้อหาทางเพศระหว่างการโชว์ตลก เพื่อสร้างอารมณ์ขัน เรียกเสียงหัวเราะ รอยยิ้มจากผู้ชม โดยผู้ชมเองก็ให้การยอมรับภายใต้ความเหมาะสมของพื้นที่และเวลาแบบคาบาเร่ต์โชว์

⁶⁵ สัมภาษณ์ กุ้ง, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁶⁶ สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

การแสดงกิริยาท่าทาง

การแสดงกิริยาท่าทางเป็นการสื่อสารด้วยอวัจนภาษาที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ช่วยเน้นความหมายหรือขยายความให้สารประเภทวัจนภาษามีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น สำหรับการแสดงคาบาเรต์แล้ว จินตลีลาประกอบเพลงหรือกิริยาท่าทางประกอบคำพูดของนางโชว์เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการสื่อสารที่น่าสนใจ โดยกลุ่มผู้ถอดรหัสรักต่างเพศได้ตีความต่อประเด็นข้างต้น ดังนี้

ตารางที่ 5.23

แสดงการถอดรหัสการแสดงกิริยาท่าทางโดยกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
	อาร์ม	เป้	พี	หว่าย	สรุป
การแสดงกิริยาท่าทางในพื้นที่คาบาเรต์โชว์	- ยอมรับการแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง - ต้องเวอร์	- ยอมรับการแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง	- รอมชอมการแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง	- ยอมรับการแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง	- ส่วนใหญ่ยอมรับกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติเพราะเป็นการแสดง
การแสดงกิริยาท่าทางนอกพื้นที่คาบาเรต์โชว์	- ต่อต้านกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ - ไม่รังเกียจแต่ตลก	- ต่อต้านกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ	- ต่อต้านกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ - เสียชาติเกิด	- รอมชอม - เป็นเรื่องปกติของกลุ่มนี้	- ส่วนใหญ่ต่อต้านกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ - ส่วนน้อยรอมชอม

ในพื้นที่ของคาบาเรต์โชว์ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายทุกคนยอมรับต่อกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติของนางโชว์ โดยให้เหตุผลตรงกันว่า เป็นไปเพื่อการแสดง ซึ่งนางโชว์ต้องแสดงออกให้มากกว่าปกติเพื่อดึงดูดความสนใจของคนดู ดังคำสัมภาษณ์ของ อาร์ม “ก็เวอร์นะ ก็ปกติของเค้า ก็ต้องเรียกร้องความสนใจ ไม่แสดงอย่างงี้ก็ไม่มีใครดูอีก พี่นั้ จะมาดูทำไม! เปิดเพลงฟังร้องที่บ้าน ทำปากหมุบหมิบ ๆ ก็เหมือนกันนั่นแหละ (หัวเราะ)”⁶⁷

⁶⁷ สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

ขณะเดียวกัน ทศนะเช่นนี้ก็เป็นทำให้ความแตกต่างทางอัตลักษณ์ระหว่างผู้ชายกับนางโชว์ซึ่งมีอัตลักษณ์แบบกะเทยไปในตัว กล่าวคือ ความมากกว่าปกติหรือที่เรียกว่า “เวอร์” จึงถือเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของนางโชว์ หรือผู้ถอดรหัสชายรับรู้ต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าวอย่างแบ่งเขาแบ่งเรานั้นเอง นอกจากนี้ ผู้ถอดรหัสชายบางคนยังมีความเห็นเพิ่มเติม คำสัมภาษณ์ของพี “...ท่าทางเค้าก็เยอะนะ มันก็เป็นการแสดงแหละ แต่ว่าบางทีเราก็กลัวใจ ถ้าทำท่าอยู่นี้มาก ๆ แล้ว ก็เลยกลัวว่าเจ้าหนูเค้าจะโผล่ออกมา” ⁶⁸

สำหรับพีแล้ว ถึงแม้ว่านางโชว์จะมีการปรุงแต่งตัวจนด้วยเครื่องแต่งกายอย่างผู้หญิง การแสดงท่าทางของนางโชว์ที่มากกว่าปกติ ถือได้ว่าเป็นลักษณะทางสุนทรียะของอัตลักษณ์ดังกล่าวก็ตาม ความคิดเห็นของพียังได้สะท้อนถึงการยอมรับตอบทบาททางเพศสภาพของนางโชว์ และยังคงยึดติดกับเพศสรีระดั้งเดิมที่เป็นผู้ชายเช่นเดียวกับตน

สำหรับพื้นที่ในชีวิตประจำวัน การแสดงกิริยาท่าทางอย่างผู้หญิงในระดับที่มากกว่าปกติของผู้ที่เป็นชายรักชายกลับไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ถอดรหัสชายบางส่วน ถึงแม้ว่าจะประกอบสร้างอัตลักษณ์ด้วยเครื่องแต่งกายแบบผู้หญิงหรือไม่ก็ตาม ดังกรณีของพีและอาร์ม “...ออกไปเจอตามสยามสแควร์ รถไฟฟ้าแถวนั้น ก็เห็นวัยรุ่นมาตั่งตั่ง ๆ หัวเกรียน ๆ มาแล้วรู้สึกพวกนี้เสียชาติเกิด ไม่น่าเลย ก็ประมาณว่าใส่ชุดนักเรียน หัวเกรียน ขาสั้น ทำตั่งตั่งนี้จะรู้สึกว่ารับโอ้ย รับไม่ได้ อย่ามาอยู่ใกล้” ⁶⁹

“ไม่เคยรังเกียจกะเทยที่ดูท่าทางดัดจริต แบบเดินตุตบิดอะไรอย่างเนี่ย ฮา อาร์มว่าตกลงดี ทำไปได้ยังไงว่า ใส่อี๊ยย! มึงเป็นผู้ชาย...” ⁷⁰

การแสดงกิริยาท่าทางที่มองว่าปกตินอกพื้นที่คาบาเร่โชว์ของกะเทยจะไม่ได้รับการยอมรับ ด้วยการให้ความหมายในเชิงลบ ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ “เสียชาติเกิด” เป็นผู้ที่ “ดัดจริต” และเป็น “ตัวตลก” โดยความรู้สึกดังกล่าว แสดงถึงการแบ่งเขาแบ่งเราและให้คุณค่าที่ต่ำกว่าของอัตลักษณ์แบบกะเทยไปในตัว

ตามแนวคิดการถอดรหัสของ Hall ไม่ว่าการตีความของผู้รับสารจะเป็นเชิงบวก หรือเชิงลบ การตีความนั้น ๆ ของกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายได้สะท้อนถึงอุดมการณ์บางอย่างที่สังคมประกอบสร้างขึ้น จะเห็นได้ว่าจากมุมมองของผู้ถอดรหัสชายบางส่วนได้สะท้อนถึงวัฒนธรรม “ชายเป็นใหญ่” (patriarchy) ที่มีความเชื่อเรื่อง “ผู้ชายเป็นจุดศูนย์กลาง” (Androcentrism)

⁶⁸ สัมภาษณ์ พี, 21 มกราคม 2550.

⁶⁹ เรื่องเดียวกัน

⁷⁰ สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

ซึ่งหมายถึง การที่ประสบการณ์แบบผู้ชายและค่านิยมของผู้ชายถือเป็นมาตรฐานหรือบรรทัดฐาน ผู้ชายจึงกลายเป็น “ผู้ที่เหนือกว่า” (Superior) ขณะที่ผู้หญิงกลายเป็นผู้ที่ “ต่ำต้อยกว่า” (Inferior) ความเชื่อต่อการแบ่งขั้วทางเพศออกแค่ 2 ขั้ว คือ ชาย-หญิง ทำให้ผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบชายรักชายอยู่ในฐานะที่เป็นอื่น และมีสถานะทางเพศสภาพต้อยกว่าเพศอื่น ๆ ในสังคม

ตารางที่ 5.24

แสดงการถอดรหัสการแสดงกิริยาท่าทางโดยกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
การแสดง กิริยา ท่าทางใน พื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ยอมรับต่อ กิริยาท่าทางที่ มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง	- ยอมรับต่อ กิริยาท่าทางที่ มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง	- ยอมรับต่อ กิริยาท่าทางที่ มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง	- ยอมรับต่อ กิริยาท่าทางที่ มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง	- ส่วนใหญ่ยอมรับต่อ กิริยาท่าทางที่ มากกว่าปกติ - เป็นการแสดง
การแสดง กิริยา ท่าทางนอก พื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ดูกาลเทศะ	- รอมชอมต่อ กิริยาท่าทางที่ มากกว่าปกติ	- ดูกาลเทศะ	- ยอมรับได้	- บางส่วนยอมรับต่อ กิริยาท่าทางที่ มากกว่าปกติ และ บางส่วนรอมชอม

ผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศมองว่า การแสดงท่าทางที่มากกว่าปกติของกะเทยหรือนางโชว์ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์นั้นเป็นสิ่งที่เหมาะสม เนื่องจากเป็นเหตุผลทางการแสดง ซึ่งลักษณะเช่นนี้เป็นลักษณะพิเศษของศิลปะการแสดง ซึ่งมีจุดประสงค์เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้ชม ดังมุมมองของเปิ้ล “มันก็ต้อง overacting เป็นเรื่องธรรมดา แต่บางทีร้องเฉย ๆ มันก็เหมือนดู back up เต็ม back up กับนักร้อง แค่นี้ต้องมี overacting เป็นปกติของเค้าที่ต้องโชว์ ...แม้กระทั่งในท่าที่ทางขา ฉีกขา เรายังรู้สึกเป็นศิลปะ สวย ถ้าเกิดเป็นผู้หญิงจริง ๆ ทำ เรายังรู้สึกน่าอายแทน”⁷¹

⁷¹ สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

ในแง่ของลักษณะที่ภายนอกปรากฏ นางโชว์ซึ่งมีเพศชายโดยกำเนิดมีการประกอบสร้างอัตลักษณ์ให้คล้ายคลึงกับเพศหญิง กล่าวคือ มีการแต่งตัวและแต่งหน้าที่สวยงามอย่างผู้หญิงและเผยเรือนร่างมากกว่าปกติ ในแง่ของการแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ เมื่อเปรียบเทียบกับอัตลักษณ์ทางเพศสภาพแบบผู้หญิงแล้ว การแสดงเช่นนี้ของนางโชว์ก็ได้รับการยอมรับมากกว่าเพศหญิงเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ความคิดเห็นของเปิ้ล แสดงให้เห็นว่าผู้ถอดรหัสหญิงรับรู้ต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าวอย่างแบ่งเขาแบ่งเรานั้นเอง ด้วยการให้ความแตกต่างทางอัตลักษณ์ระหว่างผู้หญิงกับนางโชว์ซึ่งมีอัตลักษณ์แบบกะเทยไปในตัว กล่าวคือ ความมากกว่าปกติและความไม่อาย ถือเป็นอัตลักษณ์อย่างหนึ่งของนางโชว์หรือกะเทย

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่โชว์หรือพื้นที่ในชีวิตประจำวันนั้น กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงมีระดับการยอมรับที่ต่างออกไป เนื่องจากมีเงื่อนไขเรื่องกาลเทศะและควรกระทำเมื่ออยู่ในกลุ่มผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ร่วมกัน ดังความเห็นของปอ

ไม่ต้องบิตซ้ายบิตขวาให้เห็นชัดว่า บิตซ้าย 45 องศา กลับมาบิตขวาอีก 45 องศา อย่างงั้นคือไม่ต้อง เดินก็ธรรมดา ๆ แต่ว่าอะไรที่มากเกินไป นู่นนี่ ก็ไปทำกันแอบ ๆ ไปทำกันเฉพาะกลุ่ม ไม่ใช่ในที่สาธารณะแบบนี้ สมมติว่าคนที่ เป็นกะเทยเต็มตัว ไปผ่ามาแล้ว ถ้าเกิดคุณมั่นใจว่าคุณสวย สวยจริง ๆ คนอื่นก็ว่า คุณโอเคจริง ๆ คุณก็ทำเหมือนพวกเรา อยากเป็นหญิงจริง ๆ ใช่มั้ยก็ทำเหมือนพวกเรา ไม่ต้องมาก ไม่ต้อง overacting ก็เดินธรรมดา คุยธรรมดา ไม่ต้องวิต ว้ายกระตุ้ว คือให้ผู้หญิงแรด มันก็ไม่เท่ากับกะเทยแรดไง⁷²

ความคิดเห็นข้างต้น ปอมมองว่าการแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติของกะเทยนอกพื้นที่คาบาเร่เป็นการกระทำที่ไม่ปกติ หรือหมายถึงอาการ “แรด” และ “วิตว้ายกระตุ้ว” สะท้อนถึงอัตลักษณ์ที่มีความเป็นอื่นไปจากอัตลักษณ์หญิงของตน และมีนัยยะของการวางลำดับขั้นที่ต่ำกว่าอีกด้วย อย่างไรก็ตามผู้ถอดรหัสบางส่วนมีมุมมองที่ค่อนข้างยอมรับต่อการประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าว ดังความคิดเห็นของพี้อยซึ่งมีเพื่อนสนิทเป็นชายรักชายและกะเทย “เค้าไม่ต้องมาแสดงท่าทางแบบนั้นมากหรอก คือแค่เค้าแต่งตัวมาก็รู้แล้วว่าเค้าเป็น เป็นกะเทยอะไรอย่างเงี้ย ใช่มั้ย... ก็ต้องมีอยู่แล้วที่ทำทางออกสาว ก็โอเค เนี่ย ๆ ”⁷³

⁷² สัมภาษณ์ ปอ, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

⁷³ สัมภาษณ์ พี้อย, 11 มกราคม 2550

โดยสรุปแล้ว ผู้ถอดรหัสทั้งชายและหญิงมองอย่างแบ่งเขาแบ่งเราต่ออัตลักษณ์ของกะเทยหรือนางโชว์ในแง่การแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติ และแนวโน้มการยอมรับนั้นขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเวลาและพื้นที่ปกติภายในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์นั้น พบว่า กลุ่มผู้ถอดรหัสหญิงมีแนวโน้มที่จะยอมรับการแสดงกิริยาท่าทางที่มากกว่าปกติของกะเทย ขณะที่ผู้ถอดรหัสชายบางส่วนมองว่ากะเทยมีอัตลักษณ์ที่ต่ำกว่าตนอย่างชัดเจน

ปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดง

เนื่องจากคาบาเร่ต์โชว์เป็นการสื่อสารแบบกลุ่ม (group communication) ที่เกิดในพื้นที่หนึ่งในช่วงเวลาหนึ่งที่ทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสารมีโอกาสที่จะเห็นหน้าค่าตากัน การปฏิสัมพันธ์ระหว่างทั้ง 2 ฝ่าย จึงเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ จากการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ กลุ่มรักต่างเพศในคาบาเร่ต์โชว์ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบดังนี้

ตารางที่ 5.25

แสดงปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดงของกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
ปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดง	- ประบมือ - หัวเราะ - โยกตัวตามเพลง	- ประบมือ - หัวเราะ	- ประบมือ - หัวเราะ - ไม่พูดตอบโต้	- ประบมือ - หัวเราะ - ไม่พูดตอบโต้	- ทุกคนประบมือและหัวเราะ มีส่วนน้อยโยกตัวตามเพลง

ระหว่างการแสดงคาบาเร่ต์โชว์ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายทุกคนมีปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดง เช่น การประบมือให้กับการลิปซิงก์หรือการหัวเราะไปกับการพูดตลกของนางโชว์ ซึ่งเป็นการสื่อสารด้วยวจนภาษามากกว่า และพบว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายไม่มีการพูดตอบโต้ต่อนางโชว์ซึ่งเป็นการสื่อสารด้วยวจนภาษาแต่อย่างใด “ก็อาจจะประบมือถ้าเค้าแสดงจบ เป็นลักษณะประบมือมากกว่า ให้กำลังใจ แค่อ้อเค...ถ้าไปครั้งแรกคงไม่กล้าแน่ ๆ รู้สึกแปลก ๆ ไม่คุ้นกับที่ แต่ถ้าได้ไปหลาย ๆ ครั้งก็ไม่แน่อาจจะพูด”⁷⁴

⁷⁴ สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

จากความคิดเห็นของหวายเป็นการประกอบสร้างอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากคนส่วนใหญ่ในพื้นที่การสื่อสารแห่งนี้ มีผลต่อระดับของปฏิสัมพันธ์ในการแสดง หรืออีกนัยหนึ่ง คือ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายมีการแบ่งเขาแบ่งเราต่ออัตลักษณ์แบบชายรักชายหรือเกย์นั่นเอง สำหรับอาร์มซึ่งเป็นพนักงานเสิร์ฟของร้านและมีโอกาสดูการแสดงเป็นประจำแล้วว่านอกจากจะมีการปรบมือให้กับการแสดงที่ดูใจแล้ว เพลงที่ตนชื่นชอบทำให้ตน ซึ่งอยู่ในฐานะผู้ชมคนหนึ่งมีส่วนร่วมกับการแสดงมากขึ้น

“โยกอยู่ที่เพลงมากกว่า ... ก็เพลงที่มันจังหวะเร็วหน่อย บางเพลงที่เราเคยฟังผ่านหูมาก่อนแล้วรู้สึกชอบเพลงนี้ มันสนุกนะ” ⁷⁵

จากคำสัมภาษณ์ของอาร์ม ความคุ้นเคยต่อสถานที่ทำให้เขามีปฏิสัมพันธ์มากกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายคนอื่น ๆ กล่าวได้ว่าผู้ถอดรหัสชายมีปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดงในระดับที่ต่ำ อันเนื่องมาจากภายใต้พื้นที่พิเศษสำหรับกลุ่มชายรักเพศเดียวกันนี้ ผู้ชายกลุ่มรักต่างเพศกลายเป็นชนกลุ่มน้อยทางเพศ สรุปได้ว่า อัตลักษณ์ทางเพศที่แตกต่าง มีผลต่อการเข้าร่วมหรือการมีปฏิสัมพันธ์ทางการสื่อสาร และส่งผลกระทบต่อระดับของอารมณ์และความหมายร่วมระหว่างผู้แสดงกับผู้ชมด้วยเช่นกัน

ตารางที่ 5.26

แสดงปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดงของกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
	ปอ	กุ้ง	ก้อย	เป็ด	สรุป
ปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดง	- ปรบมือ	- ปรบมือ	- ปรบมือ	- ปรบมือ	- ทุกคนปรบมือและ
	- หัวเราะ	- หัวเราะ	- หัวเราะ	- หัวเราะ	หัวเราะ บางส่วนส่ง
	- ไม่พูดตอบโต้	- ไม่พูดตอบโต้	- ส่งเสียงเชียร์ - ไม่พูดตอบโต้	- ส่งเสียงเชียร์ - ไม่พูดตอบโต้	เสียงเชียร์

ระหว่างการลิบซิงก์ ปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจากผู้ถอดรหัสกลุ่มรักต่างเพศปรากฏให้เห็นด้วยการปรบมือเป็นหลัก เพื่อให้เกียรติต่อผู้แสดง แสดงถึงความพึงพอใจต่อบทเพลงหรือนักร้องต้นฉบับ แสดงถึงความชื่นชมในความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้แสดง หรือความนิยมในตัวนางโชว์

⁷⁵ สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

เป็นการส่วนตัวในผู้แสดง ผู้วิจัยพบว่า ผู้ถอดรหัสหญิงซึ่งเข้ามาอยู่ในพื้นที่คาบาเรต์เป็นประจำ และเป็นไปเพื่อการสังสรรค์กับกลุ่มเพื่อนชายรักชายนั้นได้มีส่วนร่วมต่อการแสดงมากกว่าผู้ที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่นี้ด้วยความอยากรู้เช่น การส่งเสียงเชียร์ “ปรบมืออย่างเดียว ไม่เคยให้ทูป แต่เพื่อนให้ ให้เจ้ถือไปให้...ถ้าชอบใจก็มีเย้ว ๆ ไปกับเพื่อนบ้าง” ⁷⁶

ในระหว่างการพูดทอล์คโชว์ซึ่งนางโชว์จะออกมาพูดคุยเพื่อสร้างอารมณ์ขันเป็นหลัก ปฏิสัมพันธ์ที่ปรากฏของผู้ถอดรหัสหญิง คือ เสียงหัวเราะ ใบหน้าที่มีรอยยิ้มหรือเสียงปรบมือ เมื่อนางโชว์ปล่อยมุขที่ตลก เป็นที่น่าสังเกตว่า ในส่วนของการพูดตอบกลับนางโชว์ในหมู่ผู้ชมกลุ่มรักต่างเพศหญิงนั้นมีน้อยมาก ผู้ถอดรหัสหญิงเลือกที่จะไม่พูดตอบโต้ในลักษณะที่เข้าหยาเมื่อนักแสดงอยู่บนเวที หรือทักทายเมื่อนักแสดงอยู่ข้างล่างเวที เนื่องจากเกรงว่านางโชว์จะไม่พอใจ และไม่กล้าแสดงออก เช่น กุ้งซึ่งเคยดูการแสดงคาบาเรต์มาบ้างกล่าวว่า “ก็จะเฉย ๆ มากกว่า ก็คือไม่ค่อยกล้าเล่นกับพวกนี้อยู่แล้ว เพราะว่ากลัว อาย คือพวกนี้บางทีเค้าจะเล่นแรงแบบแรงเกินชาวบ้านเค้าจะเล่นกัน...อย่าเลย ปากคงสู้เค้าไม่ได้ คงไม่แกร่งพอที่จะสู้” ⁷⁷

การที่กุ้งเลือกที่จะไม่สื่อสารตอบกลับต่อนางโชว์ พร้อมกับมองว่านางโชว์คือ “ผู้ที่ใช้คำพูดแรงมากกว่าปกติ” หรือ “แบบแรงเกินชาวบ้านเค้าจะเล่นกัน” สะท้อนถึงการมองนางโชว์หรือผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเรานั้นเอง และลักษณะเช่นนี้ก็ปรากฏในความคิดเห็นของฟีก้อยซึ่งเที่ยวและดูโชว์กับเพื่อนกลุ่มชายรักชายเป็นประจำ แต่เลือกที่จะไม่พูดจาตอบโต้นางโชว์เช่นกัน “ไม่เคยค่ะ... เป็นผู้หญิง เต็มใจเค้าหาว่ามาอยู่มาว่าชะนีอะไรอย่างนี้! คือบางคนเค้าก็ชอบ บางคนเค้าก็ไม่ชอบนะ บางคนเค้าแบบอะไรเนี่ย รำนกเญ มาทำไมเนี่ย” ⁷⁸

กล่าวได้ว่า ไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงทั้งที่เป็นผู้ที่เข้ามาในพื้นที่คาบาเรต์โชว์เป็นประจำหรือแทบจะไม่เข้ามาในพื้นที่แห่งนี้ต่างมีปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดงที่ค่อนข้างต่ำ และมีนัยยะถึงการแบ่งเขาแบ่งเราต่อผู้ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทย

โดยสรุป กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสรักต่างเพศทั้งชายและหญิงนั้นมีปฏิสัมพันธ์ต่อการแสดงคาบาเรต์โชว์ในระดับที่ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสรักต่างเพศมีการมองอย่างแบ่งเขาแบ่งเราต่ออัตลักษณ์ทางเพศแบบกะเทยของนางโชว์ โดยกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงมีปฏิสัมพันธ์ในระดับที่สูงกว่าผู้ชายเล็กน้อย เนื่องจากผู้หญิงมีลักษณะเป็นพันธมิตรกับคนกลุ่มนี้

⁷⁶ สัมภาษณ์ ฟีก้อย, 11 มกราคม 2550

⁷⁷ สัมภาษณ์ กุ้ง, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁷⁸ สัมภาษณ์ ฟีก้อย, 11 มกราคม 2550.

มากกว่ามุมมองจากจุดยืนของผู้ขาย แต่กระนั้นก็ตาม ในระหว่างเพศสภาพความเป็นผู้หญิงกับความ เป็นกะเทยนั้นก็ยังปรากฏลักษณะของความขัดแย้งไม่ลงรอยท่ามกลางปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว เช่นกัน

การสื่ออารมณ์

การสื่ออารมณ์ในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์นั้นมีหลากหลายรูปแบบตามเนื้อหาของการแสดง ที่นางโชว์นำเสนอผ่านการลิปซิงก์และการพูดตลก เช่น ตีใจ เสียใจ ลังเลใจ สนุกสนาน ให้กำลังใจ และประชดประชัน โดยอารมณ์สามารถแสดงออกผ่านสีหน้า สายตา การเคลื่อนไหวร่างกายผ่าน ส่วนอื่น ๆ มาประกอบกัน รวมถึงระดับของน้ำเสียง และลักษณะการทอดเสียง เป็นต้น

ตารางที่ 5.27

แสดงการถอดรหัสการสื่ออารมณ์โดยกลุ่มตัวอย่างชาย

กลุ่มผู้ชาย					
	อาร์ม	เป้	พี	หวาย	สรุป
การสื่อ อารมณ์ใน พื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- ทุกคนมองว่ามีการสื่อ อารมณ์มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง
การสื่อ อารมณ์นอก พื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- รู้สึกตลก/ แปลก	- ไม่เหมาะสม กับกาลเทศะ	- ไม่เหมาะสม เพราะไม่ เป็นไป ตามเพศ	- ยอมรับการ แสดงผ่าน สีหน้า - ไม่ยอมรับ การใช้น้ำเสียง	- ส่วนใหญ่ไม่ยอมรับ การแสดงอารมณ์ที่ มากกว่า ส่วนน้อย ยอมรับ

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์ กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายยอมรับการสื่ออารมณ์ มากกว่าปกติของนางโชว์ เนื่องจากเป็นเหตุผลทางการแสดงซึ่งต้องสร้างความน่าสนใจให้แก่คนดู จากที่หวายกล่าวว่า

ก็ถือ ว่าโอเค มันมีความจำเป็น ที่จะต้องทำในส่วนนั้น ถ้ามาพูดเรียบ ๆ ก็ไม่ work การแสดงหน้าตาตกใจเท่านี้ ตกใจมากกว่านี้ ตกใจมากที่สุด โดยทั่วไปของการแสดงมันก็ต้องให้พอดีอยู่บ้าง แต่พอดีในการแสดง แต่มันจะต้องเกินพอดีของคนปกติ คนดูจะได้รู้ว่าตกใจจริงนะ มันเป็นเรื่องของการนำเสนอ มันเป็นเทคนิคของเค้า⁷⁹

ความคิดเห็นของหวายในเชิงยอมรับต่อการสื่อสารอารมณ์ในด้านต่าง ๆ ที่มากกว่าคนทั่วไป หรือที่เรียกว่า “เกินพอดี” นั้น มีนัยยะถึงการให้ความแตกต่างหรือการแบ่งเขาแบ่งเรา ระหว่างอัตลักษณ์แบบผู้ชายซึ่งอยู่ในฐานะ “เรา” กับอัตลักษณ์นางโชว์ซึ่งอยู่ในฐานะ “เขา” อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์ การสื่อสารอารมณ์ที่มากกว่าปกติของผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบชายรักชายหรือกะเทยนั้นกลับไม่ได้รับการยอมรับ และดูเป็นการกระทำที่ตลก ดังคำสัมภาษณ์ของอาร์ม “แปลก ตลกดี เรียกร้องความสนใจได้ดี ถ้าเค้าไปโชว์หาดังค์ตามจตุจักร น่าจะดี น่าจะมีคนดูเยอะนะ บางคนเค้าก็ไม่เคยเห็น...ก็มีหมั่นไส้บ้าง”⁸⁰

การรับรู้ต่อการสื่อสารอารมณ์มากกว่าปกติดังที่อาร์มให้ความหมายว่าเป็นผู้ที่ “แปลก” หรือว่าเป็น “ตัวตลก” เท่ากับเป็นการมองว่าเป็นผู้ที่ไม่ปกติ สะท้อนการมองอย่างเป็นอื่นอย่างเห็นได้ชัด หรืออัตลักษณ์ดังกล่าวถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มพวกเขา (them) ขณะที่ตนเองซึ่งมีอัตลักษณ์แบบผู้ชายอยู่กลุ่ม (us)

สำหรับหวายแล้ว การสื่อสารอารมณ์ของผู้ประกอบสร้างอัตลักษณ์กะเทยทางอวัจนภาษา จะได้รับการยอมรับมากกว่าวัจนภาษา เนื่องจากเป็นสิ่งที่ตนสามารถรับรู้ได้อย่างชัดเจนและมีผลกระทบต่อกันโดยตรง

ถ้าแค่สีหน้าก็คงไม่เป็นอะไร เพราะเห็นบ่อย แต่ถ้าเสียงก็ไม่ work เท่าไหร่ ไม่ชอบเสียงดัง...เค้าก็เป็นของเค้าอย่างนั้นอยู่แล้ว ในกรณีที่เป็นการพูด ก็จะมีบ้างที่ไม่ค่อยพอใจ กรณีที่มีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่นทั่วไปก็ไม่ค่อยมีปัญหา แต่ว่าเมื่อใดที่เข้าไปรวมกันอยู่แล้วก็จะสร้างความรำคาญ หมั่นไส้ได้ ไม่ว่าจะเป็นวัยใดมันก็จะมีการพูดคุยพุดจากันอยู่แล้ว เท่าที่เห็นส่วนใหญ่ไม่ได้คุยกันเงียบ ๆ สักเท่าไร ก็คือจะมากกว่าปกติหน่อยนึง⁸¹

⁷⁹สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

⁸⁰สัมภาษณ์ อาร์ม, 8 กุมภาพันธ์ 2550.

⁸¹สัมภาษณ์ หวาย, 12 กุมภาพันธ์ 2550.

มุมมองของหวายได้สะท้อนถึงการสร้างภาพแบบฉบับ (stereotype) ต่อกลุ่มกะเทยอย่างหนึ่ง เนื่องจากการสื่ออารมณ์ที่ “มากกว่าปกติ” ดูจะเป็นอัตลักษณ์กลุ่ม (collective identity) ของกลุ่มกะเทย ซึ่งการสร้างภาพแบบฉบับดังกล่าวมีนัยยะถึงความเป็นอื่นของอัตลักษณ์กะเทย หรือมีการแบ่งเขาแบ่งเราอย่างชัดเจน

สำหรับกลุ่มตัวอย่างบางส่วนมีมุมมองที่ไม่ยอมรับการสื่อสารตัวตนในลักษณะดังกล่าว เมื่ออยู่ในระดับที่มากกว่าปกติ หรือที่เรียกว่า “เวอร์” ดังคำสัมภาษณ์ของพี่ “กะเทยบางคนอาจจะเรียบร้อย ก็แค่หัวเราะคิกคัก ก็น่ารักดี ก็ดี กะเทยบางคนอาจจะดูร้ายกระตือรือร้น ถ้าทำตัวเวอร์ ๆ จะรู้สึกแหวะ เพราะว่ามันทำตัวไม่สมกับที่เค้าเกิดมาตรงเพศ”⁸²

ความคิดเห็นของพินันท์มีการจัดลำดับความแตกต่างภายในผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์กะเทยในแง่ของการสื่ออารมณ์ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่ทำตัวเป็นปกติ และผู้ที่มีการสื่ออารมณ์ต่างออกไป หรือที่เรียกว่า “เวอร์” นั้น ในกรณีหลังถือเป็นการสื่อสารตัวตนในแบบที่พิสดาร และความเห็นดังกล่าวสะท้อนถึงจุดยืนแบบสารัตถนิยม (essentialism) ที่การดำเนินเพศสภาพควรสอดคล้องกับเพศสรีระเดิมโดยการกระทำที่ขัดกับบรรทัดฐานดังกล่าว ถือเป็นอัตลักษณ์ที่เป็นอื่นจากอัตลักษณ์ชายเช่นตน ในขณะเดียวกันก็สะท้อน การวางอัตลักษณ์กะเทยที่สื่อสารตัวตนในแบบดังกล่าวให้อยู่ตำแหน่งที่เป็นรอง (subordinated) จากที่มีการยึดแนวคิดแบบ “ชายเป็นใหญ่” ซึ่งให้คุณค่ากับความเป็นชายเหนือคุณค่าอื่น

กล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสชายมีมุมมองอย่างแบ่งเขาแบ่งเราต่อการสื่ออารมณ์ที่มากกว่าปกติของผู้ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทยทั้ง 2 พื้นที่ โดยระดับการยอมรับในพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์นั้นมีมากกว่านอกพื้นที่คาบาเร่ต์โชว์ซึ่งหมายถึงพื้นที่ในชีวิตประจำวัน เนื่องจากการสื่อสารแบบคาบาเร่ต์โชว์นั้นมีความเป็นคาร์นิวัล (carnival) ที่การแสดงออกมากกว่าปกติถือเป็นเรื่องที่ยอมรับได้

⁸² สัมภาษณ์ พี่, 21 มกราคม 2550.

ตารางที่ 5.28

แสดงการถอดรหัสการสื่ออารมณ์โดยกลุ่มตัวอย่างหญิง

กลุ่มผู้หญิง					
	ปอ	กุ่ม	ก้อย	เปิ้ล	สรุป
การสื่อ อารมณ์ ในพื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- สื่ออารมณ์ มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง	- ทุกคนมองว่ามีการสื่อ อารมณ์มากกว่าปกติ เพื่อการแสดง
การสื่อ อารมณ์นอก พื้นที่ คาบาเร่ต์โชว์	- ทำได้ภายใน กลุ่ม - ไม่ยอมรับ เมื่อได้รับ ผลกระทบ	- ทำได้ภายใน กลุ่ม	- ทำได้ภายใน กลุ่ม	- ทำได้ภายใน กลุ่ม - ไม่ยอมรับ เมื่อได้รับ ผลกระทบ	- ทุกคนยอมรับต่อการ สื่ออารมณ์มากกว่า ปกติ - แต่บางส่วนไม่ยอมรับ เมื่อตนได้รับ ผลกระทบ

กลุ่มตัวอย่างผู้ถอดรหัสหญิงนั้นมีมุมมองเช่นเดียวกับกลุ่มผู้ชายคือ ยอมรับการสื่ออารมณ์ที่มากกว่าปกติของนางโชว์ เนื่องจากเป็นเหตุผลทางการแสดง ดังคำสัมภาษณ์ของปอ

ออกเวอร์นิด ๆ นะ อาจจะเป็นเพราะว่าต้องดึงดูด เหมือนกับว่าต้องทำอะไรให้มัน
เยอะ ๆ เข้าไว้ อารมณ์หรืออะไรอย่างเงี้นในการแสดงดูมันเยอะ ๆ เหมือนกัน... รับ
ได้นะ ถ้าเป็นการแสดงอารมณ์บนเวที...เราว่าทั้งตัวเลยที่เค้าสื่ออารมณ์ เวลาเค้า
มีอารมณ์ไปกับเพลง เค้าก็แผ่มือ มีกรีดนิ้ว กรีดตาไปที่คนดู ท่าทางที่เป็นท่าเต้น
ของเค้า รู้สึกเค้าแสดงอารมณ์เต็มที่ไปตามเนื้อเพลง⁸³

ความคิดเห็นของปอใน การสื่อสารอารมณ์ที่ต้องมากกว่าปกติกว่าคนทั่วไป หรือต้อง
“เวอร์” หรือต้อง “เยอะไว้ก่อน” นั้น เป็นเหมือนการรับรู้ต่ออัตลักษณ์นางโชว์ด้วยการให้ความ
แตกต่างออกไปจากตน ซึ่งมีนัยยะถึงการแบ่งเขาแบ่งเราระหว่างอัตลักษณ์แบบผู้หญิงซึ่งอยู่ใน
ฐานะ “เรา” กับอัตลักษณ์นางโชว์ซึ่งอยู่ในฐานะ “เขา” นั่นเอง

⁸³ สัมภาษณ์ ปอ, 3 กุมภาพันธ์ 2550.

สำหรับพื้นที่นอกคาบาเร่ต์โชว์หรือพื้นที่ในชีวิตประจำวันพื้นที่ มุมมองของกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงเป็นไปในทางแบบโรแมนติก ดังกรณีของเปิ้ลซึ่งอยู่ในฐานะพันธมิตรของกลุ่มชายรักชายหรือกลุ่มกะเทย

เฉย ๆ ค่ะ เพราะว่าเราคงคลุกคลีกับเพื่อนแบบนี้เยอะ ...เสียงดังเกินไปก็จะรู้สึกไม่ดี ถ้าเป็นในที่สาธารณะไม่ว่าจะเป็นผู้หญิงผู้ชาย ก็ารู้สึกว่าไม่มีมารยาท ถ้าคุยเสียงดัง ไม่จำเป็นต้องเป็นประเภทที่สาม...เค้าคงพูดกับเพื่อนเค้าที่เป็นคนกลุ่มเดียวกัน...แต่ไม่ค่อยเห็นนะ เคยเห็นแต่แบบเงียบ ๆ เฉย ๆ พวกสาวประเภทสองเดี๋ยวนี้ก็เงียบ ๆ เยอะแยะ⁸⁴

ความเห็นของเปิ้ลข้างต้นนั้นสะท้อนถึงความเป็นพันธมิตรกับกลุ่มชายรักชายหรือกลุ่มกะเทยไปในตัว พร้อมกับมีการให้นิยามความแตกต่างภายในผู้ที่ประกอบสร้างอัตลักษณ์ดังกล่าวคือมีทั้งผู้ที่สื่ออารมณ์มากกว่าปกติ และมีผู้ที่สื่ออารมณ์อย่างปกติ หรือไม่ได้สร้างภาพแบบฉบับด้วยการตีตราว่าเป็นอัตลักษณ์กลุ่มของกะเทย อย่างไรก็ตามในกรณีที่แสดงอารมณ์มากกว่าปกติอย่างไม่มีเหตุผล และเมื่อการสื่อสารนั้นกระทบต่อตนเองโดยตรงก็จะมีความรู้สึกต่อต้านการกระทำดังกล่าว และในขณะเดียวกัน แม้เปิ้ลจะแสดงจุดยืนแบบเป็นพันธมิตรกับเพศสภาพชายรักชาย แต่ทว่าก็ยังนิยามคนกลุ่มนี้เป็นเพียง “สาวประเภทสอง” ที่แตกต่างจากอัตลักษณ์ทางเพศสภาพความเป็นหญิงด้วยเช่นกัน “ถ้าเรื่องเล็กน้อยแต่ไปแสดงอารมณ์มากมาย ก็คงเป็นเรื่องปกติที่จะต้องรู้สึกไม่พอใจ..ก็อย่างถามว่าไปไหนมา เค้าตอบกลับมาแบบหยาบคาย มาอยู่อะไรเลือกอะไร หนูเนี่ย หนูดูจาแบบที่ว่าเป็นกะเทยส่อแวว ก็แบบ อ้าว! ก็แค่ถาม แสดงอารมณ์เกินไปเปล่า”⁸⁵

สำหรับความคิดเห็นของเปิ้ลนั้น การสื่ออารมณ์ที่มากกว่าปกติต้องคำนึงถึงกาลเทศะเป็นสำคัญ โดยการสื่ออารมณ์มากกว่าปกติผ่านวัจนภาษาต่อตนเองนั้น ผู้ประกอบสร้างอัตลักษณ์แบบกะเทยในลักษณะดังกล่าวจะอยู่ในฐานะที่เป็นอื่นจากอัตลักษณ์ของตนเอง รวมถึงถูกจัดให้อยู่ในสถานะที่ต่ำต้อยกว่าด้วยเช่นกัน

กล่าวได้ว่า การยอมรับการสื่ออารมณ์ที่มากกว่าปกติในสายตาของกลุ่มผู้ถอดรหัสหญิง มีนัยยะถึงการแบ่งเขาแบ่งเรา ระหว่างอัตลักษณ์แบบผู้หญิงซึ่งอยู่ในฐานะ “เรา” กับอัตลักษณ์นางโชว์ซึ่งอยู่ในฐานะ “เขา” โดยจะมีการวางลำดับคุณค่าของอัตลักษณ์เช่นนี้ต่ำกว่าตนก็ต่อเมื่อการสื่อสารดังกล่าวเกิดขึ้นกับตนโดยตรงและไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ นอกจากการยอมรับต่อการ

⁸⁴ สัมภาษณ์ เปิ้ล, 13 กุมภาพันธ์ 2550.

⁸⁵ เรื่องเดียวกัน.

สื่ออารมณ์ที่มากกว่าปกติเมื่ออยู่ในพื้นที่คาบาเรต์สะท้อนถึงความเป็นพื้นที่พิเศษแบบคาร์นิวัล ที่ยอมให้บุคคลมีการแสดงออกอย่างเกินเลยภายใต้เวลาและพื้นที่หนึ่งโดยเฉพาะ

โดยสรุป กลุ่มตัวอย่างทั้งชายและหญิงมีมุมมองต่อการสื่อสารอารมณ์ที่มากกว่าปกติของกะเทยอย่างแบ่งเขาแบ่งเรา ซึ่งในกรณีของผู้ชายมีการวางอัตลักษณ์ดังกล่าวให้ต่ำกว่าตนอย่างชัดเจนมากกว่ามุมมองของผู้หญิง ขณะที่ผู้หญิงมีความเป็นพันธมิตรกับผู้ประกอบสร้างอัตลักษณ์กะเทยมากกว่า แต่กระนั้นก็ยังสื่อสารด้านความคับข้องใจ (tension) ต่อเพศสภาพของกะเทยออกมาในเวลาเดียวกัน อย่างไรก็ดีตาม งานวิจัยชิ้นนี้ได้ชี้ให้เห็นว่า แม้จะมีความคับข้องไม่ลงรอยกัน แต่การยอมรับการสื่อสารอารมณ์ที่มากกว่าปกติก็สารก่เกิดขึ้นได้ในบริบทของคาบาเรต์โชว์ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด *carivalesques* ของ Bakhtin เรื่องภาษาและพื้นที่การสื่อสารที่ยอมให้มีการแสดงออกอย่างเกินเลยอย่างเสรีในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งและเกิดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งโดยเฉพาะ

จํานักรหอสมุด